

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 38

Rozeslána dne 15. května 2000

Cena Kč 41,60

O B S A H:

128. Zákon o obcích (obecní zřízení)
129. Zákon o krajích (krajské zřízení)
130. Zákon o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

128

ZÁKON

ze dne 12. dubna 2000
o obcích (obecní zřízení)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OBECNÍ ZŘÍZENÍ

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Díl 1

Postavení obcí

§ 1

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

§ 2

(1) Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(2) Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech.

§ 3

(1) Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

(2) Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je obec po sloučení městem. Rozdělí-li se město na dvě nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu a má alespoň 3 000 obyvatel, je i nadále městem.

§ 4

(1) Městy se zvláštním postavením (dále jen „statutární město“) jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava, Havířov a Most.

(2) Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány

samosprávy. Územně členěná statutární města uspořádají své vnitřní poměry ve věcech správy města obecně závaznou vyhláškou (statutem).

§ 5

(1) Obec, městské obvody a městské části a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a prapor obce. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem; k užívání praporu obce není nutný její souhlas.

(2) Má-li městský obvod nebo městská část svůj znak a prapor, platí o jejich užívání odstavec 1.

(3) Obci, která nemá znak a prapor obce, mohou být na její návrh znak a prapor obce uděleny předsedou Poslanecké sněmovny. Obec může navrhnout předsedovi Poslanecké sněmovny změnu znaku a praporu obce.

(4) Městskému obvodu nebo městské části, které nemají znak a prapor, mohou být na jejich návrh, po vyjádření statutárního města, uděleny předsedou Poslanecké sněmovny. Městský obvod nebo městská část může navrhnout předsedovi Poslanecké sněmovny změnu znaku a praporu městského obvodu nebo městské části.

(5) K označení budov, v nichž mají sídlo orgány obce, může obec užívat vedle velkého státního znaku¹⁾ svůj prapor a i znak obce; jde-li o městské části a městské obvody, též znak a prapor městské části nebo městského obvodu.

§ 6

Obce, městské obvody a městské části mohou používat razítko obce se znakem obce. Znak obce je vyobrazen uprostřed razítka a po obvodu razítka je uveden celý název obce; jde-li o městskou část nebo městský obvod, uvede se též jejich název. Razítko se znakem obce mohou obce, městské obvody a městské části používat jen v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.¹⁾

§ 7

(1) Obec má právo na samosprávu; úkoly patřící do samosprávy obce (dále jen „samostatná působnost“)

plní v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami obce.

(2) Svěří-li zákon obci výkon státní správy (dále jen „přenesená působnost“), je území obce správním obvodem. Městské obvody a městské části v územně členěných statutárních městech jsou správním obvodem, je-li jim zákonem nebo statutem svěřen výkon přenesené působnosti. Orgány obce, popřípadě orgány městského obvodu nebo městské části jsou povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti.

§ 8

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti obcí.

§ 9

Obec může k plnění svých úkolů zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce jako zařízení bez právní subjektivity,²⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 10

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

- a) ve věcech stanovených zvláštním zákonem,
- b) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejně přístupných místech v obci jsou takové činnosti zakázány,
- c) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- d) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně³⁾ (dále jen „veřejná zeleň“) a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

¹⁾ Zákon č. 68/1990 Sb., o užívání státního znaku, státní vlajky a ostatních státních symbolů České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Například zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění zákona č. 161/1993 Sb., zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 3 odst. 3 vyhlášky č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb.

§ 11

Na základě zmocnění v zákoně a v jeho mezích může rada obce vydávat právní předpisy ve věcech patřících do přenesené působnosti. Tyto právní předpisy se nazývají nařízení obce.

§ 12

(1) Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce (dále jen „právní předpis obce“) musí být vyhlášeny. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu (§ 112) po dobu 15 dnů, což je podmínkou jeho platnosti. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým.

(2) Právní předpis obce nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti. V případě, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může právní předpis obce nabýt platnosti a účinnosti již dnem vyhlášení. Důvody, v čem spočívá naléhavý obecný zájem, a skutečnost, že právní předpis obce nabývá dřívější účinnosti, musí být v právním předpisu obce uvedeny.

(3) Právní předpisy obce musí být každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala. Právní předpis obce zašle obecní úřad neprodleně příslušnému okresnímu úřadu. Magistráty měst Brno, Ostrava a Plzeň zašlou právní předpis obce příslušnému krajskému úřadu.

§ 13

(1) Orgány státu a orgány kraje, pokud to lze, projednávají s obcemi předem opatření, která se přímo týkají samosprávy obce.

(2) Orgány státu a orgány kraje poskytují obcím na požádání bezplatně údaje a informace potřebné pro výkon jejich působnosti, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost nebo zákaz jejich zveřejnění.⁴⁾ Tuto povinnost má i obec vůči orgánům státu a orgánům kraje.

§ 14

(1) Obec je povinna vydávat potvrzení a vyhoto-

vovat zprávy pro potřeby právnických a fyzických osob, stanoví-li tak právní předpis.

(2) Potvrzení pro uplatnění práva v cizině je obec povinna vydat jen v případě, že jí jsou požadované údaje známy.

§ 15

(1) Obec je spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta a obecní úřad. Ve městě plní funkci zastupitelstva obce zastupitelstvo města a dalšími orgány města jsou rada města, starosta a městský úřad.

(2) Ve statutárním městě plní funkci zastupitelstva obce zastupitelstvo města, dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor a magistrát. V územně členěných statutárních městech působí v městském obvodu zastupitelstvo městského obvodu a v městské části zastupitelstvo městské části; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta a úřad městského obvodu; v městské části rada městské části, starosta a úřad městské části.

(3) Orgánem obce je též zvláštní orgán zřízený podle zvláštního zákona.

(4) Obec mohou zřizovat obecní policii jako organizační složku obce. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon.⁵⁾

Díl 2

Občané obce

§ 16

(1) Občanem obce je fyzická osoba, která

- a) je státním občanem České republiky, a
- b) je v obci hlášena k trvalému pobytu.⁶⁾

(2) Občan obce, který dosáhl věku 18 let, má právo

- a) volit a být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁷⁾
- b) hlasovat v místním referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁸⁾
- c) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce své sta-

⁴⁾ Například zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

⁵⁾ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

⁷⁾ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

⁸⁾ Zákon č. 298/1992 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 152/1994 Sb.

novisko k projednávaným věcem v souladu s jednacím řádem zastupitelstva,

- d) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce,
- e) nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy,
- f) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů,
- g) podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; podání orgány obce vyřizují bezodkladně, nejdéle do 60 dnů.

(3) Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. c) až g) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost.

§ 17

Oprávnění uvedená v § 16 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je v obci hlášena k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

Díl 3

Území obce a jeho změny

§ 18

(1) Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.⁹⁾

(2) Obec má jedno nebo více katastrálních území.

§ 19

(1) Dvě nebo více obcí, které spolu sousedí, se mohou na základě dohody sloučit. Území obce po sloučení tvoří území slučovaných obcí.

(2) Sloučení obcí se před uzavřením dohody projedná s okresním úřadem. Obec ponese po sloučení název jedné ze slučovaných obcí. Jestliže se obce o názvu nedohodnou, rozhodne o něm Ministerstvo vnitra.

(3) Obec se může na základě dohody připojit

k jiné obci, se kterou sousedí, a to po projednání s okresním úřadem.

(4) Dohodu o sloučení obcí nebo o připojení obce lze uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci.⁸⁾ Je-li podán takový návrh, je k uzavření dohody o sloučení obcí nebo o připojení obce nutné souhlasné rozhodnutí místního referenda konaného v obci, ve které byl podán návrh na jeho konání.

(5) Dohoda o sloučení obcí nebo připojení obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se obce slučují nebo se obec připojuje,
- b) název obce a sídlo jejích orgánů, jde-li o sloučení obcí,
- c) určení právních předpisů obcí, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti v obci nebo v jejích částech po sloučení nebo připojení,
- d) výčet katastrálních území obce po sloučení nebo připojení,
- e) určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek slučovaných obcí nebo obce, která se připojuje.

(6) Právním nástupcem všech sloučených nebo připojených obcí je obec vzniklá jejich sloučením nebo obec, která při připojení obce nezaniká. Na tuto obec přechází majetek, včetně finančních prostředků a organizačních složek zanikajících obcí, ostatní práva a závazky těchto obcí, včetně jejich práva zakladatele a zřizovatele právnických osob, a to dnem, ke kterému se obce slučují nebo se obec připojuje. Nově vzniklá obec nebo obec, která při připojení nezanikla, zašle opis dohody Ministerstvu vnitra, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

§ 20

(1) Městský obvod nebo městskou část ve statutárním městě lze zřídit nebo zrušit na základě rozhodnutí zastupitelstva města, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zřídit nebo zrušit městský obvod nebo městskou část jen na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části.

(2) Městský obvod nebo městská část jsou organizační jednotkou města.

⁹⁾ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

(3) Městský obvod nebo městskou část lze za podmínek stanovených v odstavci 1 připojit k jinému městskému obvodu nebo městské části.

(4) Rozhodnutí o zřízení, připojení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části musí obsahovat náležitosti uvedené v § 19 odst. 5; místo názvu obce se však uvede název zřízovaného městského obvodu nebo městské části nebo název městského obvodu nebo městské části, k nimž se jiný městský obvod nebo městská část připojuje.

(5) Opis rozhodnutí zašle statutární město Ministerstvu vnitra, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

§ 21

(1) Nová obec může vzniknout oddělením části obce, která musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi a tvořící souvislý územní celek; po oddělení bude mít alespoň 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení její části. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce, která se chce oddělit.

(2) V té části obce, která se chce oddělit, ustaví občané obce přípravný výbor. Přípravný výbor tvoří oprávněný občan¹⁰⁾ a jeho zástupci. Lze ustavit pouze jeden přípravný výbor. Počet členů přípravného výboru je lichý a tvoří jej nejméně tři členové. Členem přípravného výboru může být jen občan obce, který má trvalý pobyt v té části obce, která se chce oddělit.

(3) Přípravný výbor

- a) navrhuje uspořádání místního referenda o oddělení části obce a podílí se na jeho přípravě a provedení,
- b) podílí se na přípravě návrhu na oddělení části obce,
- c) je účastníkem řízení o oddělení části obce; nemůže však podat návrh na oddělení části obce krajskému úřadu.¹¹⁾

(4) Činnost přípravného výboru končí

- a) dnem vyhlášení výsledků místního referenda, jestliže občané v referendu vyslovili nesouhlas s oddělením části obce, nebo
- b) právní mocí rozhodnutí krajského úřadu o oddělení části obce.

§ 22

(1) O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad na návrh obce, který podá obec na základě kladného výsledku místního referenda konaného v té části obce,

kteřá se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda nebo jestliže v návrhu na oddělení části obce provede změny, které jsou v rozporu s rozhodnutím občanů obce, může tak učinit kterýkoliv občan obce.

(2) Návrh na oddělení části obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se část obce odděluje,
- b) název nově vznikající obce,
- c) vymezení území nově vznikající obce po oddělení části obce výčtem jejích katastrálních území včetně příslušných mapových podkladů,
- d) rozdělení majetku včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek obce,
- e) počet občanů obce ke dni podání návrhu na oddělení její části, jakož i počty občanů obce v jednotlivých částech, které se mají oddělit.

(3) Krajský úřad svým rozhodnutím schválí návrh obce na oddělení její části, jsou-li splněny všechny podmínky stanovené zákonem.

(4) Rozhodnutí o oddělení části obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2. Opis pravomocného rozhodnutí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

§ 23

(1) Do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva nově vzniklé obce předá dosavadní obec nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle rozhodnutí krajského úřadu. O předání majetku pořídí dosavadní a nově vzniklá obec písemný zápis. Tento majetek včetně finančních prostředků, pohledávek a závazků do doby jeho předání spravuje dosavadní obec, která však s ním nemůže nakládat jiným způsobem, než z něj uhrazovat náklady spojené s nezbytnou údržbou majetku a s provozem organizačních složek nově vzniklé obce a nájemné za užívání věcí touto obcí.

(2) V nově vzniklé obci platí právní předpisy obce, které platily na jejím území před jejím vznikem, a to do doby, než budou zrušeny nebo nahrazeny novými.

§ 24

Sloučení obcí nebo připojení obce, městských částí nebo městských obvodů lze provést jen k počátku kalendářního roku nebo ke dni voleb do zastupitelstev v obcích. Oddělení části obce lze provést jen ke dni voleb do zastupitelstev v obcích. Návrh na oddělení

¹⁰⁾ § 11 zákona č. 298/1992 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

části obce musí být podán krajskému úřadu nejpozději 6 měsíců před prvním dnem měsíce, v němž se mají konat volby do zastupitelstev v obcích.

§ 25

(1) Dohoda o sloučení obcí, dohoda o připojení obce k jiné obci, jakož i rozhodnutí krajského úřadu o oddělení části obce jsou podkladem k zápisu změny práv dotčených obcí k nemovitostem do katastru nemovitostí záznamem¹²⁾ a k provedení změny údajů o katastrálních územích a hranic obcí v katastru nemovitostí.

(2) Rozhodnutí zastupitelstva města o zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části, jakož i o připojení městského obvodu nebo městské části k jinému městskému obvodu nebo městské části je podkladem k zápisu změny práv dotčených městských obvodů nebo městských částí k nemovitostem do katastru nemovitostí záznamem.¹²⁾

§ 26

(1) Změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení, rozdělení nebo připojení obcí, se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem.

(2) Změny hranic obcí, při nichž dochází ke sloučení, rozdělení nebo připojení obcí a jejich území patří do správních obvodů různých okresních úřadů, lze provést pouze zákonem.

Díl 4

Názvy obcí, jejich částí, ulic a veřejných prostranství a číslování budov

§ 27

(1) Každá obec má svůj název; ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce.

(2) Názvy mají též části obce. Část obce je evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními (§ 31) přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území. Názvy částí obce jsou zpravidla převzaty z názvu zaniklých obcí, osad nebo z názvů historicky vzniklých území, na nichž se tyto části obce nacházejí.

§ 28

(1) Obci přísluší rozhodovat o názvech částí obce, ulic a jiných veřejných prostranství.

(2) Obec oznamuje Ministerstvu vnitra a příslušnému katastrálnímu úřadu názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů, jakož i zánik částí obce.

§ 29

(1) Název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství se uvádějí vždy v českém jazyce. Ulice nebo jiná veřejná prostranství se nepojmenovávají podle jmen žijících osobností veřejného života.

(2) V obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 20 % občanů obce a jestliže o to požádalo peticí nejméně 50 % zletilých občanů obce hlásících se k této národnostní menšině.

§ 30

Označení ulic a jiných veřejných prostranství provede obec na svůj náklad. Vlastník nemovitosti je povinen strpět bezúplatně přípevnění tabulky s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti; v blízkosti tabulky nesmí umístit jiné nápisy. Označení nesmí být poškozeno, odstraněno nebo zakryto.

§ 31

(1) Budova¹³⁾ musí být označena popisným číslem, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Samostatnými popisnými čísly se neoznačují vedlejší budovy, které jsou součástí jednoho celku (např. výrobní haly uvnitř jednoho podniku, garáže při domech, drobné stavby).

(3) Stavby určené k individuální rekreaci se označují evidenčními čísly.

(4) K usnadnění orientace mohou být v jednotlivých ulicích a na jiných veřejných prostranstvích označeny budovy vedle popisného čísla ještě číslem orientačním.

(5) Obec rozhoduje o tom, jakým popisným, orientačním nebo evidenčním číslem bude budova

¹²⁾ § 2 odst. 4 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb.

¹³⁾ § 3 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

označena. Každé popisné nebo evidenční číslo budovy musí být v rámci části obce jedinečné.

§ 32

(1) Vlastník nemovitosti je povinen na svůj náklad označit budovu čísly určenými obcí a udržovat je v řádném stavu. Barvu a provedení čísel určuje obec.

(2) Přechíslování budov se provádí jen výjimečně, jsou-li pro to vážné důvody. Nová čísla hradí obec ze svého rozpočtu. Přechíslování budov ohlásí obec příslušnému katastrálnímu úřadu.

§ 33

Prováděcí právní předpis stanoví

- a) způsob označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy,
- b) způsob použití a umístění čísel k označení budov,
- c) náležitosti ohlášení o přechíslování budov.

§ 34

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

HLAVA II

SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST OBCE

Díl 1

§ 35

(1) Do samostatné působnosti obce patří správní záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů, pokud nejsou svěřeny zákonem krajům¹⁴⁾ nebo pokud nejde o výkon přenesené působnosti, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zvláštní zákon.

(2) Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, cel-

kového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

- (3) Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí
 - a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
 - b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

§ 36

(1) Obec může udělit fyzickým osobám, které se významnou měrou zasloužily zejména o rozvoj obce, čestné občanství obce. Čestný občan obce má právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva.

(2) Za významná umělecká, vědecká a jiná díla mající zejména vztah k obci může obec udělovat ceny obce.

§ 37

Obce, v nichž sídlí orgány státu nebo orgány kraje, napomohou zabezpečit pro ně důstojné prostory odpovídající významu těchto orgánů.

Díl 2

Hospodaření obce

§ 38

(1) Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede evidenci svého majetku.¹⁴⁾

(2) Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem obec naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy,¹⁵⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

(4) Obec je povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.

§ 39

(1) Záměr obce prodat, směnit nebo darovat ne-

¹⁴⁾ Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Například občanský zákoník, obchodní zákoník.

movitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před projednáním v orgánech obce zvýšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměr může obec též zveřejnit způsobem v místě obvyklým. Pokud obec záměr nezveřejní, je právní úkon od počátku neplatný.

(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, jde-li o pronájem bytů a hrobových míst anebo pronájem nebo o výpůjčku majetku obce na dobu kratší než 30 dnů.

§ 40

(1) Stát má právo při bezúplatném převodu či přechodu movitých věcí, práv a nemovitostí na obec a při finanční spoluúčasti na pořízení takového majetku obcí vyhradit si stanovení podmínek pro další hospodaření a nakládání s tímto majetkem.

(2) Kraj má právo při darování movitých věcí, práv a nemovitostí obci a při finanční spoluúčasti na pořízení takového majetku obcí vyhradit si stanovení podmínek pro další hospodaření a nakládání s tímto majetkem.

(3) Za porušení povinností obce uložených jí podle odstavců 1 a 2 může okresní úřad obci uložit pokutu až do výše 1 mil. Kč v řízení podle zvláštního zákona. Oprávnění okresního úřadu, pokud jde o města Brno, Ostrava a Plzeň, přísluší Ministerstvu financí nebo jím pověřenému místně příslušnému finančnímu úřadu. Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu.

(4) Učiní-li obec právní úkon s majetkem uvedeným v odstavci 1 v rozporu se stanovenými podmínkami a majetek nelze vrátit původnímu účelu, je obec povinna odvést do státního rozpočtu peněžní částku odpovídající obvyklé ceně dotčeného majetku.

(5) Učiní-li obec právní úkon s majetkem uvedeným v odstavci 2 v rozporu se stanovenými podmínkami a majetek nelze vrátit původnímu účelu, je obec povinna odvést do rozpočtu kraje peněžní částku odpovídající obvyklé ceně dotčeného majetku.

§ 41

Podmiňuje-li zákon platnost právního úkonu obce předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina osvědčující tento právní úkon doložkou, jíž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny.

§ 42

(1) Obec dá přezkoumat příslušným okresním úřadem nebo auditorem hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok.

(2) Obec může v průběhu kalendářního roku požádat okresní úřad nebo auditora o provedení mimořádného přezkoumání svého hospodaření.

(3) Ve městech Brno, Ostrava a Plzeň přezkoumává hospodaření městského obvodu nebo městské části magistrát tohoto města a hospodaření města Ministerstvo financí, pokud si město nedá přezkoumat své hospodaření auditorem.

(4) Náklady na přezkoumání hospodaření auditorem uhradí obec ze svých rozpočtových prostředků.

§ 43

Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

§ 44

Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se dále řídí zvláštním zákonem.

§ 45

(1) Jestliže obec nepožádá o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý rok okresní úřad do 31. ledna a ani v tomto termínu neobjedná přezkoumání svého hospodaření auditorem, může jí okresní úřad uložit pokutu do výše 100 000 Kč v řízení podle zvláštního zákona.¹⁶⁾ Přezkoumání hospodaření v takovém případě provede okresní úřad.

(2) Oprávnění okresního úřadu uvedené v odstavci 1 přísluší, pokud jde o města Brno, Ostrava a Plzeň, Ministerstvu financí nebo jím pověřenému finančnímu úřadu.

(3) Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu.

Díl 3

Spolupráce mezi obcemi

§ 46

(1) Obce mohou při výkonu své samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.

(2) Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje

¹⁶⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

- a) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (dále jen „svazek obcí“),
- c) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona¹⁷⁾ dvěma nebo více obcemi.

§ 47

(1) Obce se nemohou sdružovat podle předpisů o sdružování občanů.

(2) Na spolupráci mezi obcemi nelze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení.

§ 48

(1) Smlouva mezi dvěma nebo více obcemi ke splnění konkrétního úkolu se uzavírá na dobu určitou nebo neurčitou. Předmětem této smlouvy nemůže být vznik právnické osoby. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být předem schválena zastupitelstvy obcí, jinak je neplatná.

(2) Smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) vymezení předmětu smlouvy a jeho rozsahu,
- c) práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy,
- d) způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy,
- e) způsob odstoupení účastníků od smlouvy a vypořádání části jejich majetku.

(3) Majetek získaný výkonem společné činnosti obcí na základě smlouvy podle odstavců 1 a 2 se stává spoluvlastnictvím všech účastníků této smlouvy. Podíl na majetku získaném společnou činností jsou stejné, není-li smlouvou stanoveno jinak.

(4) Ze závazků vůči třetím osobám jsou účastníci smlouvy zavázáni společně a nerozdílně, není-li smlouvou stanoveno jinak.

Svazek obcí

§ 49

(1) Obce mají právo být členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování jejich společných zájmů.

(2) Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

(3) Svazek obcí je právnickou osobou.

§ 50

(1) Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

(2) Přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou jeho stanovy, v nichž musí být uvedeno

- a) název a sídlo členů svazku obcí,
- b) název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,
- c) orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování,
- d) majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,
- e) zdroje příjmů svazku obcí,
- f) práva a povinnosti členů svazku obcí,
- g) způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,
- h) podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,
- i) obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.

§ 51

(1) Obec je návrhem smlouvy podle § 46 odst. 2 písm. a) a b) vázána ode dne jeho schválení zastupitelstvem obce do dne stanoveného pro přijetí návrhu smlouvy, pokud jiná obec, které je návrh smlouvy určen, jej neodmítne před uplynutím lhůty pro přijetí návrhu.

¹⁷⁾ Obchodní zákoník.

(2) Smlouva podle § 46 odst. 2 písm. a) a b) je účinná dnem přijetí jejího návrhu všemi účastníky, neustanoví-li smlouva jinak.

(3) O právní způsobilosti svazku obcí, jeho registraci, zrušení a zániku platí zvláštní zákon.¹⁸⁾

(4) Pro zrušení svazku obcí a jeho zánik platí obdobně ustanovení § 20j občanského zákoníku.

(5) Hospodaření svazku obcí upravuje zvláštní zákon.

§ 52

Občané obcí, které vytvořily svazek obcí, jsou oprávněni

- a) účastnit se zasedání orgánu svazku obcí a nahlížet do zápisů o jeho jednání,
- b) podávat orgánu svazku obcí písemné návrhy.

§ 53

(1) Svazek obcí dá přezkoumat příslušným okresním úřadem nebo auditorem hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok.

(2) Náklady na přezkoumání hospodaření svazku auditorem uhradí svazek obcí ze svých rozpočtových prostředků.

(3) Ustanovení § 43 a 45 platí pro svazek obcí obdobně.

§ 54

Spolupráce s ostatními subjekty

Na spolupráci mezi obcemi a právníckými a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právníckých osob a o smlouvě o sdružení.

Díl 4

Spolupráce s obcemi jiných států

§ 55

(1) Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.

(2) Svazky obcí mohou uzavírat se svazky obcí jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel.

(3) Smlouva musí mít písemnou formu a musí být

předem schválena zastupitelstvem obce, jinak je neplatná. Písemná smlouva musí obsahovat

- a) názvy a sídla účastníků smlouvy,
- b) předmět spolupráce a způsob jejího financování,
- c) orgány a způsob jejich ustavování,
- d) dobu, na kterou se smlouva uzavírá.

(4) Právnícká osoba na základě smlouvy o spolupráci může vzniknout, jen stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(5) Ke smlouvě o spolupráci, na jejímž základě má vzniknout právnícká osoba nebo členství v již existující právnícké osobě, se vyžaduje předchozí souhlas Ministerstva vnitra. Odepření souhlasu je možné, jen je-li smlouva v rozporu se zákonem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena, anebo s vážným zahraničně politickým zájmem státu. Ministerstvo vnitra vydá souhlas po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí.

Díl 5

Sankce

§ 56

Poruší-li fyzická nebo právnícká osoba vlastníci nemovitost povinnost stanovenou v § 30 nebo nesplní-li povinnost stanovenou v § 32 odst. 1, může jí obec uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 57

(1) Jestliže fyzická osoba neudržuje čistotu a pořádek na svém nebo jí užívaném pozemku tak, že naruší vzhled obce, může jí obec uložit pokutu do 10 000 Kč.

(2) Jestliže podnikající fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti nebo právnícká osoba neudržuje čistotu a pořádek na svém pozemku tak, že naruší vzhled obce, může jí obec uložit pokutu do 50 000 Kč.

(3) Jestliže osoby uvedené v odstavci 2 znečistí veřejné prostranství nebo odloží věci mimo vyhrazená místa a neprodleně neodstraní závadný stav, může jim obec uložit pokutu do 200 000 Kč.

§ 58

Poruší-li podnikající fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti nebo právnícká osoba povinnost stanovenou právním předpisem obce, může jim obec uložit pokutu do 200 000 Kč.

¹⁸⁾ § 20i a 20j občanského zákoníku.

§ 59

(1) Řízení o správním deliktu lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se orgán obce dozvěděl o jednání uvedeném v § 56 až 58, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k tomuto jednání došlo.

(2) Do běhu lhůty podle odstavce 1 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního zákona.

(3) Podle odstavce 1 se nepostupuje, jestliže zvláštní zákon stanoví za nesplnění nebo porušení těchto povinností vyšší sankci.

(4) Uložení pokuty podle § 56 až 58 nezabavuje subjekty uvedené v těchto ustanoveních povinnosti odstranit závadný stav ve stanovené lhůtě. Pokud tak ne učiní, může tak učinit obec sama na jejich náklady, popřípadě uložit pokutu opětovně.

(5) Výnos pokut je příjmem obce.

Díl 6

Volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum

§ 60

Volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum upravují zvláštní zákony.⁷⁾⁸⁾

HLAVA III

PŘENESENÁ PŮSOBNOST

§ 61

(1) Obec vykonává na svém území státní správu ve věcech, které stanoví zákon; působnost v těchto věcech je přenesenou působností obce.

(2) Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí

- a) při vydávání nařízení obce a při rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona,
- b) v ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem. Podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány kraje, okresní úřady a orgány obcí.

§ 62

Obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

§ 63

(1) Sousedící obce mohou navrhnout okresnímu úřadu společný výkon přenesené působnosti pro tyto obce. Návrh musí obsahovat způsob rozdělení přenesené působnosti dotčených obcí a rozsah přenesené působnosti svěřené obecnímu úřadu pro společný výkon působnosti.

(2) V případě souhlasu s návrhem uvedeným v odstavci 1 stanoví okresní úřad svým nařízením, že obecní úřad jedné z těchto obcí bude vykonávat vymezený rozsah přenesené působnosti na území ostatních zúčastněných obcí. Přednosta okresního úřadu současně stanoví rozdělení příspěvku státu na plnění úkolů dotčených obcí v přenesené působnosti podle rozsahu jejího výkonu.

Pověřený obecní úřad

§ 64

(1) Pověřený obecní úřad je orgán obce, který vykonává přenesenou působnost pro více obcí ve správních obvodech a v rozsahu stanoveném zvláštními zákony (dále jen „pověřený obecní úřad“).

(2) Prováděcí právní předpis stanoví sídla a správní obvody jednotlivých pověřených obecních úřadů.

§ 65

(1) Nezabezpečuje-li obec řádný výkon přenesené působnosti, převezme v celém svěřeném rozsahu nebo jen na některém úseku výkon přenesené působnosti pověřený obecní úřad, do jehož územního obvodu obec patří. Na pověřený obecní úřad se převede též odpovídající výše příspěvku na plnění úkolů v přenesené působnosti.

(2) Okresní úřad svým nařízením stanoví, od kdy bude příslušný pověřený obecní úřad vykonávat přenesenou působnost uvedenou v odstavci 1.

§ 66

Pověřený obecní úřad rozhoduje v prvním stupni ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

HLAVA IV

ORGÁNY OBCE

Díl 1

Zastupitelstvo obce

§ 67

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitel-

stva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích; pro nové volby¹⁹⁾ může být tato lhůta zkrácena nejvíce o jednu třetinu.

§ 68

(1) Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městě, městském obvodu, městské části

do 500 obyvatel	5 až 9 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

(2) Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, se oznámí na úřední desce obecního úřadu nejpozději do 2 dnů po jeho stanovení. Kromě toho může být počet členů zastupitelstva obce uveřejněn způsobem v místě obvyklým.

(3) Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce podle statistického lexikonu obcí k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

(4) Není-li v obci zastupitelstvo, stanoví počet členů zastupitelstva obce pro účely voleb krajský úřad. Není-li v městském obvodu územně členěného statutárního města zastupitelstvo městského obvodu, v městské části takového města zastupitelstvo městské části, stanoví počet členů tohoto zastupitelstva pro účely voleb magistrát. Pokud nebyl počet členů zastupitelstva obce určen ve lhůtě stanovené v § 67 nebo pokud byl určen v rozporu s odstavcem 1, volí se počet členů zastupitelstva podle dolní hranice rozpětí stanoveného v odstavci 1.

§ 69

(1) Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Člen zastupitelstva obce skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce

(města) a jejich (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“ Práv a povinností se člen zastupitelstva obce ujímá složením slibu.

(3) Slib skládá člen zastupitelstva do rukou předsedajícího zasedání zastupitelstva a pronesením slova „slibuji“. Složení slibu potvrdí člen zastupitelstva obce svým podpisem.

(4) Člen zastupitelstva obce vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy.

§ 70

Výkon funkce člena zastupitelstva obce se považuje za výkon veřejné funkce.²⁰⁾ Člen zastupitelstva obce nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru.

§ 71

(1) Členům zastupitelstva obce, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni,²¹⁾ a členům, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva obce nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva obce, (dále jen „uvolněný člen zastupitelstva obce“) poskytuje obec za výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce odměnu podle tohoto zákona. Odměna se vyplácí z rozpočtových prostředků obce.

(2) Odměnou se rozumí peněžitá plnění poskytovaná obcí uvolněným členům zastupitelstva obce za výkon jejich funkce; za odměnu se nepovažují plnění poskytovaná v souvislosti s výkonem jejich funkce podle zvláštních právních předpisů, zejména cestovní náhrady.

(3) Odměnou podle odstavce 1 je

- a) měsíční odměna,
- b) další odměna,
- c) odměna při skončení funkčního období.

(4) Ostatním členům zastupitelstva obce, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1, (dále jen „neuvolněný člen zastupitelstva obce“), jsou-li v pracovním poměru, poskytně zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy;²²⁾ rozsah doby potřebné k výkonu funkce v konkrétním případě určí obec. Náhradu mzdy uhradí obec jejich zaměstnavateli podle zvláštní

¹⁹⁾ § 57 zákona č. 152/1994 Sb.

²⁰⁾ § 206 zákoníku práce.

²¹⁾ § 124 odst. 2 zákoníku práce.

²²⁾ § 124 zákoníku práce.

ního předpisu.²³⁾ Neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok.

§ 72

Neuvolněným členům zastupitelstva obce může být za výkon funkce poskytnuta měsíční odměna a další odměna. Její maximální výši stanoví prováděcí právní předpis.

§ 73

(1) Měsíční odměna je peněžité plnění poskytované měsíčně podle druhu vykonávané funkce a podle počtu obyvatel obce ve výši a za podmínek, které stanoví prováděcí právní předpis. Měsíční odměnu tvoří pevná složka stanovená podle druhu vykonávané funkce a příplatek podle počtu obyvatel obce. Při určení výše příplatku podle počtu obyvatel obce se vychází z počtu obyvatel, kteří jsou k 1. lednu příslušného kalendářního roku hlášeni v obci k trvalému pobytu. Počet obyvatel obce se zaokrouhluje na celé stovky nahoru.

(2) Měsíční odměna se uvolněným členům zastupitelstva obce v obcích s pověřeným obecním úřadem zvyšuje o částku stanovenou prováděcím právním předpisem.

(3) Nevykonává-li člen zastupitelstva obce funkci z důvodu nemoci, úrazu, těhotenství nebo mateřství, měsíční odměna mu nenáleží.

§ 74

Další odměna je peněžité plnění poskytované členům zastupitelstva obce za podmínek a ve výši, kterou stanoví prováděcí právní předpis.

§ 75

(1) Uvolněnému členu zastupitelstva obce a neuvolněnému členu zastupitelstva obce, pokud vykonává funkci starosty, jemuž v době konání voleb do zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna, náleží tato odměna ještě po dobu 3 měsíců od konání voleb, pokud mu nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu.

(2) Pokud dosavadní starosta po volbách do zastupitelstva obce plní úkoly podle § 107 odst. 1, přísluší

mu měsíční odměna v dosavadní výši, a to až do ustavujícího zasedání nového zastupitelstva obce; nárok podle odstavce 1 zůstává nedotčen.

(3) Uvolněnému členu zastupitelstva obce a neuvolněnému členu zastupitelstva obce, pokud vykonává funkci starosty, jehož funkční období skončilo před konáním voleb do zastupitelstva obce, může být měsíční odměna poskytnuta ještě po dobu 3 měsíců po skončení jeho funkčního období.

§ 76

Splatnost a výplata odměny členům zastupitelstva obce, jakož i srážky z odměny se řídí právními předpisy upravujícími platové poměry zaměstnanců obcí.²⁴⁾ Pro rozsah a pořadí srážek z odměny se použije obdobně zákoník práce a nařízení vlády vydané k jeho provedení.²⁵⁾

§ 77

(1) Odměna se poskytne poprvé za měsíc, kdy člen zastupitelstva obce nabyl práv a povinností podle tohoto zákona.

(2) V případě souběhu výkonu několika funkcí se poskytuje měsíční odměna podle funkce, za kterou lze poskytnout nejvyšší odměnu.

§ 78

Členovi zastupitelstva obce náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance v pracovním poměru.²⁶⁾

§ 79

(1) Uvolněný člen zastupitelstva obce má nárok na dovolenou na zotavenou za kalendářní rok, popřípadě na její poměrnou část, jestliže jeho funkční období netrvalo po dobu celého kalendářního roku.

(2) Poměrná část dovolené uvolněného člena zastupitelstva obce činí za každý i započatý kalendářní měsíc trvání výkonu jeho funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Výměra dovolené uvolněného člena zastupitelstva obce činí 5 týdnů.

(4) Po dobu dovolené se uvolněnému členu zastupitelstva obce měsíční odměna nekrátí.

²³⁾ § 17 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

²⁴⁾ § 16 až 18 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵⁾ § 13 nařízení vlády č. 108/1994 Sb.

²⁶⁾ Například zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 80

(1) Na vztahy vyplývající z výkonu funkce uvolněného člena zastupitelstva obce se vztahují ustanovení zákoníku práce, pokud tento zákon nestanoví jinak. Pro účely pracovněprávní se posuzuje odměna uvolněných členů zastupitelstva obce jako příjem zaměstnanců v pracovním poměru; obec se posuzuje jako zaměstnavatel a uvolnění členové zastupitelstva obce se posuzují jako zaměstnanci.

(2) Pro účely daňové se odměna uvolněných členů zastupitelstva obce považuje za funkční požitek.²⁷⁾

§ 81

Obec může poskytovat jednorázové odměny občanům za jejich práci jako členům výborů, komisí a zvláštních orgánů obce (§ 106).

§ 82

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo

- a) předkládat návrhy zastupitelstvu obce a dalším orgánům obce, jejichž je členem,
- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na výbory a vedoucí organizačních složek obce, statutární orgány příspěvkových organizací, které obec zřídila, nebo zástupce obce v orgánech právnických osob, které obec založila; odpověď na ně musí být dána bezodkladně, nejpozději však do 30 dnů, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost anebo zákaz jejich zveřejnění,^{4),17)}
- c) požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu informace ve věcech, které souvisejí s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost anebo zákaz jejich zveřejnění.^{4),17)} Informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

§ 83

(1) Člen zastupitelstva obce je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

(2) Člen zastupitelstva obce, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozho-

dování určité záležitosti v orgánech obce mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který má danou záležitost projednávat. O tom, zda existuje důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování této záležitosti, rozhoduje tento orgán obce.

Díl 2

Pravomoc zastupitelstva obce

§ 84

(1) Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (§ 35 odst. 1); ve věcech patřících do přenesené působnosti, jen stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

(2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

- a) schvalovat program rozvoje územního obvodu obce,
- b) schvalovat územní plán obce a regulační plán²⁸⁾ a vyhlášovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- c) schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- d) zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- e) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- f) schvalovat zakladatelskou listinu, zakladatelskou smlouvu, společenskou smlouvu²⁹⁾ a stanovy obchodních společností a dalších právnických osob, které obec hodlá založit, a rozhodovat o účasti obce v již založených právnických osobách,
- g) delegovat zástupce obce, s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast,
- h) navrhopvat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání,
- i) vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- j) rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- k) navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- l) volit starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit po-

²⁷⁾ § 6 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸⁾ § 10 a 11 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁹⁾ § 110 a 163 obchodního zákoníku.

- čet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- m) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
 - n) stanovit výši osobních a věcných výdajů na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce; jde-li o výdaje na výkon přenesené působnosti, je vázáno stanoviskem okresního úřadu,
 - o) zřizovat a zrušovat obecní policii,
 - p) rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
 - r) rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,
 - s) udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
 - t) plnit další úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem.

(3) Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce.

(4) Zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoci v samostatné působnosti obce mimo pravomoc vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2.

(5) Zastupitelstvo obce rozhoduje o zrušení usnesení rady obce, jsou-li mu předloženy k rozhodnutí podle § 105 odst. 1.

§ 85

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování o těchto majetkoprávních úkonech:

- a) nabytí a převod nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- b) poskytování věcných a peněžitých darů fyzickým osobám v hodnotě nad 20 000 Kč,
- c) bezúplatný převod movitých věcí včetně peněz věnovaných tuzemským právníckým a fyzickým osobám na vědu, výchovu a vzdělávání, na humanitární, sociální, zdravotnické a ekologické účely, protidrogové aktivity, prevenci kriminality a na podporu rozvoje kultury, tělesné výchovy a sportu ve výši nad 20 000 Kč,
- d) peněžité i nepeněžité vklady do svazků obcí,
- e) vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 20 000 Kč,
- f) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 20 000 Kč,

- g) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- h) bezúplatné postoupení pohledávek,
- i) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitého závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
- j) zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene na těchto věcech,
- k) emise komunálních obligací.

§ 86

(1) Nezřídí-li zastupitelstvo obce obecní policii podle § 84 odst. 2 písm. o), může písemně pověřit zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu úkoly k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce.

(2) Zaměstnanec pověřený podle odstavce 1 dohlíží na dodržování právních předpisů na ochranu veřejného pořádku, upozorňuje fyzické a právnícké osoby na zjištěné nedostatky a činí opatření k jejich odstranění. Je oprávněn požadovat od občanů potřebná vysvětlení k objasnění skutečností nutných k zjištění přestupku a ukládat pokuty v blokovém řízení. Osobu přistiženou při spáchání správního deliktu může pověřený zaměstnanec předvést na Policii České republiky jen v případě, že tato osoba neprokáže hodnověrně svoji totožnost.

(3) Při výkonu oprávnění podle odstavce 2 je zaměstnanec pověřený podle odstavce 1 povinen se na žádost tímto pověřením prokázat.

§ 87

K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce.

§ 88

Zastupitelstvo obce zruší usnesení rady obce, jestliže je v rozporu s právním předpisem nebo usnesením zastupitelstva obce.

§ 89

(1) Nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra ho rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu.³⁰⁾

(2) Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo obce, popřípadě určen správce obce podle § 98, zabezpečuje nezbytné úkoly v samostatné působnosti

³⁰⁾ Část pátá hlava druhá občanského soudního řádu.

rada obce; není-li zřízena nebo není-li schopna tyto úkoly plnit, zabezpečuje je starosta. V takovém případě radě obce, a není-li zřízena, starostovi nepřísluší vykonávat pravomoc vyhrazenou zastupitelstvu obce podle § 84 odst. 2 a § 85 s výjimkou schválení rozpočtu a stanovení výše osobních a věcných nákladů na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů.

(3) Nebude-li zastupitelstvo obce nebo jiný orgán obce postupovat v souladu s výsledky místního referenda, vyzve přednosta okresního úřadu zastupitelstvo obce, aby ve lhůtě jím stanovené zjednálo nápravu. Nejednala-li zastupitelstvo obce ve stanovené lhůtě nápravu, Ministerstvo vnitra ho rozpustí. Pro podání žaloby proti tomuto rozhodnutí platí odstavec 1.

§ 90

Poklesne-li počet členů zastupitelstva o více než polovinu a zastupitelstvo nemůže být doplněno z náhradníků, oznámí obecní úřad neprodleně tuto skutečnost okresnímu úřadu.

§ 91

(1) Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svolává dosavadní starosta tak, aby se konalo do 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb, popřípadě do 15 dnů od právní moci usnesení soudu o stížnosti proti vydání osvědčení o zvolení členem zastupitelstva v obci.³¹⁾ Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen zastupitelstva obce do doby, než je zvolen starosta nebo místostarosta. Ustavující zasedání zastupitelstva obce zvolí starostu, místostarostu a další členy rady obce.

(2) Jestliže nebude ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svoláno ve lhůtě uvedené v odstavci 1, učiní tak přednosta okresního úřadu.

§ 92

(1) Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby; v obcích, v nichž se volí rada obce, se schází nejméně jedenkrát za 3 měsíce, v obcích, v nichž se rada nevolí, nejméně jedenkrát za 2 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva svolává a zpravidla řídí starosta. Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, přednosta okresního úřadu nebo hejtmán kraje. Zasedání zastupitelstva obce se koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu.

(2) Nesvolá-li starosta zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1, učiní tak místostarosta, popřípadě jiný člen zastupitelstva obce.

(3) Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 15 dnů se koná jeho náhradní zasedání. Svolá se postupem podle odstavce 1 nebo 2.

§ 93

(1) Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.

(2) Zasedání zastupitelstva obce je veřejné.

(3) Požádá-li na zasedání zastupitelstva obce o slovo člen vlády nebo jím určený zástupce, senátor, poslanec, přednosta příslušného okresního úřadu, jím určený zástupce nebo zástupce orgánů kraje, musí mu být uděleno.

§ 94

(1) Právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva obce mají jeho členové, rada obce a výbory.

(2) O zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva obce na program jeho jednání rozhodne zastupitelstvo obce.

§ 95

(1) O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení.

(2) Zápis, který je nutno pořídit do 7 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

§ 96

Zastupitelstvo obce vydá jednacím řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva obce.

§ 97

Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na

³¹⁾ § 59 zákona č. 152/1994 Sb.

zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklém.

§ 98

(1) Jestliže se v obci opakovaně neuskuteční vyhlášené volby pro nedostatek kandidátů na členy zastupitelstva obce nebo proto, že nebyla ustavena okrsková volební komise,³²⁾ nebo dojde-li k rozpuštění zastupitelstva obce z důvodů stanovených tímto zákonem (§ 89) nebo není-li zvolen starosta do 6 měsíců od ustavujícího zasedání, popřípadě od doby, kdy byl odvolán starosta nebo se funkce vzdal, nebo dojde-li ke sloučení nebo rozdělení obcí k počátku kalendářního roku, jmenuje přednosta okresního úřadu správce obce z řad zaměstnanců okresního úřadu.

(2) Správce obce zabezpečuje výkon přenesené působnosti a nezbytné úkoly v oblasti samostatné působnosti. Nemůže provádět úkony vyhrazené zastupitelstvu obce podle § 84 odst. 2 a § 85 s výjimkou schválení rozpočtu a hospodaření podle něj a stanovení výše osobních a věcných nákladů na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů. Správce obce je v čele obecního úřadu. Jde-li o obec, kde byla zřízena funkce tajemníka obecního úřadu (§ 110), je tento tajemník podřízen správci obce.

(3) Správce obce zůstává zaměstnancem okresního úřadu. Osobní výdaje spojené s výkonem funkce správce obce hradí okresní úřad.

(4) Přednosta okresního úřadu kontroluje dodržování právních předpisů v činnosti správce obce. Správce obce může z jeho funkce odvolat přednosta okresního úřadu.

(5) Činnost správce obce končí dnem ustavujícího zasedání zastupitelstva obce (§ 91). Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce podá správce obce zprávu o výkonu své funkce a o stavu hospodaření a majetku obce.

Díl 3

Rada obce

§ 99

(1) Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a za její výkon odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Funkci rady obce plní starosta v obci, v níž není zřízena rada obce, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 102 odst. 4).

(3) Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.

(4) Je-li starosta nebo místostarosta odvolán z funkce nebo na tuto funkci rezignoval, přestává být i členem rady obce.

§ 100

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady obce pod 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce nebude počet členů rady obce doplněn alespoň na 5, vykonává její funkce zastupitelstvo obce, které může plnění některých úkolů rady obce svěřit starostovi.

(2) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce.

(3) Jestliže v průběhu funkčního období přesáhne počet členů rady obce jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, aniž počet jeho členů poklesne pod 11, plní rada obce nadále své funkce.

§ 101

(1) Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby.

(2) Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů; k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

(3) Rada obce pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořízen do 7 dnů od jejího konání. O námitkách člena rady obce proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady obce. Zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí.

(4) Rada obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady obce.

³²⁾ § 22 odst. 1 zákona č. 152/1994 Sb.

§ 102

(1) Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

(2) Radě obce je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- b) plnit vůči právníkům osobám a zařízením založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce (§ 84 odst. 2),
- c) plnit funkci valné hromady, je-li obec jediným akcionářem nebo jediným společníkem,
- d) vydávat nařízení obce,
- e) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- f) stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (§ 109 odst. 2),
- g) jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu, rozhodovat o platech vedoucích odborů obecního úřadu;³³⁾ návrhy podává tajemník obecního úřadu,
- h) zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce (dále jen „komise“), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- i) kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- j) stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- k) ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce (§ 56 až 58); tuto působnost může obecní rada svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti,
- l) přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- m) uzavírat nájemní smlouvy a smlouvy o výpůjčkách,
- n) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- o) schvalovat organizační řád obecního úřadu,
- p) plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem.

(3) Rada obce rozhoduje v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti obce, pokud nej-

sou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo.

(4) V obcích, kde funkci rady obce plní starosta (§ 99 odst. 2), je zastupitelstvu obce vyhrazeno kromě pravomocí uvedených v § 84 a 85 též rozhodování ve věcech uvedených v odstavci 2 písm. d), f), j) a l).

(5) Je-li odvolána rada obce jako celek, zůstává starosta a místostarosta (místostarostové) i nadále ve funkci. Je-li starosta a místostarosta (místostarostové) odvolán ze své funkce současně s ostatními členy rady obce, pověří zastupitelstvo obce výkonem funkcí starosty, popřípadě místostarosty některého člena zastupitelstva obce a současně mu vymezí rozsah jeho oprávnění na dobu do zvolení nového starosty, popřípadě místostarosty.

*Díl 4**Starosta*

§ 103

(1) Starosta zastupuje obec navenek. Úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, může starosta provést jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto právní úkony od počátku neplatné.

(2) Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

(3) Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem přednosty okresního úřadu tajemníka obecního úřadu a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů;³³⁾ bez souhlasu přednosty okresního úřadu je jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu neplatné.

(4) Nestanoví-li zastupitelstvo obce jinak, starosta

- a) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 42),
- b) plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů,³³⁾ pokud není v obci tajemník obecního úřadu; vedoucí odboru jmenuje, odvolává a stanoví jim plat, jen není-li zřízena rada obce,
- c) může po projednání s okresním úřadem svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,

³³⁾ Zákon č. 143/1992 Sb.

Nařízení vlády č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů.

- d) může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- e) odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,³⁴⁾
- f) zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- g) plní další úkoly stanovené tímto zákonem a zvláštními zákony.

(5) Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.

§ 104

(1) Starostu zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo obce může zvolit více místostarostů a svěřit jim zabezpečování konkrétních úkolů v samostatné působnosti. Místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny starostovi.

(2) Starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním podepisuje právní předpisy obce, usnesení zastupitelstva obce a rady obce.

§ 105

(1) Starosta pozastaví výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce.

(2) Starosta zašle okresnímu úřadu usnesení zastupitelstva obce a rady obce, jestliže o to přednosta okresního úřadu požádá.

§ 106

V případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy.

§ 107

(1) Dosavadní starosta zabezpečuje od voleb do zastupitelstva obce do ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce

- a) výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- b) hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- c) další nezbytné úkoly v samostatné působnosti obce, nejde-li o úkony vyhrazené zastupitelstvu obce podle § 84 a 85 nebo vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2 písm. c) a m).

(2) Jestliže zastupitelstvo obce nezvolí starostu na ustavujícím zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, pověří zastupitelstvo obce výkonem úkolů podle odstavce 1 jednoho z nově zvolených členů zastupitelstva obce, a to na dobu nejdéle 6 měsíců.

(3) Jestliže nově zvolené zastupitelstvo obce nezvolí starostu ani do 6 měsíců od ustavujícího zasedání, postupuje se podle § 98.

§ 108

(1) Starosta má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsný odznak. Závěsný odznak má uprostřed velký státní znak a po obvodu odznaku je uveden název Česká republika.

(2) Rada obce může stanovit, v kterých případech může tento odznak užívat jiný člen zastupitelstva obce nebo tajemník obecního úřadu.

(3) Primátor statutárního města má právo při významných příležitostech a občanských obřadech používat primátorské insignie.

Díl 5

Obecní úřad

§ 109

(1) Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

(2) Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

(3) Obecní úřad

- a) v oblasti samostatné působnosti

1. plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,

2. pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti;

- b) v oblasti přenesené působnosti obce vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce, rady obce a zvláštních orgánů obce, případně komisí;

- c) rozhoduje o poskytování informací žadateli podle zvláštního zákona.³⁴⁾

§ 110

- (1) V obcích, v nichž působí pověřený obecní

³⁴⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

úřad, se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

(2) Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi.

(3) Není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu nebo není-li tajemník obecního úřadu ustanoven, plní jeho úkoly starosta.

(4) Tajemník obecního úřadu

- a) plní podle pokynů starosty úkoly vyplývající z usnesení zastupitelstva obce a usnesení rady obce a další úkoly vyplývající z jeho pracovní náplně,
- b) zajišťuje úkoly v přenesené působnosti obce vyplývající ze zvláštních zákonů,
- c) plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce zařazenými v obecním úřadu,
- d) řídí a kontroluje činnost zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu,
- e) stanoví podle zvláštních předpisů³⁵⁾ platy zaměstnancům obce zařazeným v obecním úřadu s výjimkou platů vedoucích odborů obecního úřadu [§ 102 odst. 2 písm. g)],
- f) řídí a kontroluje organizační složky obce, pokud zastupitelstvo obce nestanoví jinak,
- g) vydává spisový řád, skartační plán a pracovní řád obecního úřadu.

(5) Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním.

(6) Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích.

§ 111

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce a týkající se samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova „obec“ („město“) a názvem obce nebo města s uvedením orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce a týkající se přenesené působnosti obce, s výjimkou nařízení obce, se v záhlaví označují slovy „Obecní úřad“ („Městský úřad“) s uvedením názvu obce nebo města.

(3) Vypracovávají-li písemnosti odbory obecního (městského) úřadu, uvede se pod záhlavím též název

odboru, který písemnost vyhotovil. Stanoví-li zvláštní zákon jiné označení odboru, uvede se toto označení.

(4) Vypracovávají-li písemnosti zvláštní orgány, uvede se v záhlaví „obec“ („město“), název obce (města) a pod ním název zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil.

§ 112

Obecní úřad zřizuje úřední desku, která je umístěna na místě, které musí být veřejně přístupné. Úřední deska se zpravidla umísťuje na budově, v níž má své sídlo obecní úřad.

§ 113

(1) Činnosti stanovené prováděcím právním předpisem mohou zaměstnanci obce zařazení v obecním úřadu vykonávat po prokázání zvláštní odborné způsobilosti; to platí i pro osoby stojící v čele zvláštních orgánů obce, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,³⁵⁾ a pro předsedy komisí, kterým byl svěřen výkon přenesené působnosti obce podle § 103 odst. 4.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na zaměstnance obce do doby vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti (dále jen „zkouška“), nejpozději však do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k obci. Přerušování zaměstnaneckého poměru nemá za následek nový běh lhůty.

(3) U zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu, jemuž do 5 let ode dne, do kterého nejpozději musí být přihlášen ke zkoušce, vznikne nárok na starobní důchod, se ověřuje zvláštní odborná způsobilost jen tehdy, jestliže o to sám požádá.

(4) Zvláštní odbornou způsobilostí se rozumí znalost právních předpisů upravujících příslušný okruh činností a prokázání schopnosti jejich aplikace. Součástí zvláštní odborné způsobilosti je též prokázání znalosti základů veřejné správy, zákonů upravujících postavení a působnost orgánů územní samosprávy a územních správních úřadů a zákona upravujícího řízení před těmito orgány.

(5) Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje osvědčením.

(6) Zvláštní odborná způsobilost se neověřuje u zaměstnanců obce zařazených v obecním úřadu zabezpečujících obslužné činnosti potřebné k rozhodování při výkonu přenesené působnosti.

(7) Provádění zkoušek zvláštní odborné způsobilosti a vydávání osvědčení zabezpečuje Ministerstvo vnitra ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a jinými příslušnými ústředními správními úřady.

³⁵⁾ § 53 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 67/1993 Sb.

§ 114

(1) Povinností obce je umožnit osobě, která vykonává činnost, na niž se vztahuje požadavek zvláštní odborné způsobilosti, (dále jen „uchazeč“) přípravu na její ověření a vykonání zkoušky. Obec přihlásí uchazeče ke zkoušce do 3 měsíců od vzniku pracovního poměru k obci. Ministerstvo vnitra zajistí, aby přihlášený uchazeč byl ke zkoušce pozván tak, aby se mohl poprvé podrobit zkoušce do 9 měsíců ode dne podání přihlášky. Písemné pozvání ke zkoušce musí být uchazeči odesláno nejméně 30 dnů před dnem konání zkoušky.

(2) Nevyhoví-li uchazeč při zkoušce, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovaná zkouška se vykoná nejdříve do 30, nejpozději však do 90 dnů ode dne zkoušky, v níž uchazeč nevyhověl.

§ 115

(1) Do lhůt uvedených v § 113 odst. 2 a v § 114 se nezapočítávají doby mateřské dovolené, pracovní neschopnosti, vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby ani doba uvolnění pro výkon veřejné funkce.

(2) Ustanovení § 113 a 114 se nevztahují na zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu, který vykonal zkoušku pro stanovenou činnost před vznikem pracovního poměru k obci.

§ 116

Prováděcí právní předpis stanoví okruh činností, pro jejichž výkon se vyžaduje prokázání zvláštní odborné způsobilosti, způsob přihlašování ke zkoušce a náležitosti přihlášky, způsob a průběh zkoušky, náležitosti osvědčení, postup Ministerstva vnitra při zabezpečování odborné přípravy a rozsah spolupráce Ministerstva vnitra a ostatních příslušných ústředních správních úřadů na ověřování zvláštní odborné způsobilosti.

HLAVA V

ORGÁNY ZASTUPITELSTVA OBCE
A RADY OBCE

Výbory

§ 117

(1) Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce.

(2) Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor.

(3) Obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 15 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zastupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona.³⁶⁾

(4) Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce.

§ 118

(1) Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce.

(2) Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru.

(3) Usnesení výboru je platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru.

§ 119

(1) Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

(2) Finanční výbor

- a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce,
- b) plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

(3) Kontrolní výbor

- a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena,
- b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti,
- c) plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

(4) O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala.

(5) Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

³⁶⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 120

(1) V částech obce může zřídit zastupitelstvo obce osadní výbory. Osadní výbor má minimálně 3 členy. Počet členů osadního výboru určí zastupitelstvo obce.

(2) Členy osadního výboru jsou občané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a jsou určeni zastupitelstvem obce.

(3) Předsedu osadního výboru zvolí zastupitelstvo obce z řad členů osadního výboru.

§ 121

(1) Osadní výbor je oprávněn

- a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce,
- b) vyjadřovat se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pokud se týkají části obce,
- c) vyjadřovat se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, kteří jsou hlášeni k trvalému pobytu v části obce, orgánům obce.

(2) Požádá-li předseda osadního výboru na zasedání zastupitelstva obce o slovo, musí mu být uděleno.

§ 122

Komise

(1) Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce.

(2) Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti obce podle § 103 odst. 4.

(3) Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů.

(4) Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku je podřízena okresnímu úřadu.

HLAVA VI

DOZOR

*Díl 1**Dozor nad výkonem samostatné působnosti*

§ 123

(1) Dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí vykonávají okresní úřady. Dozor se provádí ná-

sledně a zjišťuje se při něm soulad opatření orgánů obce se zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona a v jeho mezích.

(2) Při výkonu dozoru je okresní úřad oprávněn

- a) požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,
- b) požadovat na obci, městském obvodu nebo městské části změnu nebo zrušení nezákonného opatření jejích orgánů ve stanovené lhůtě,
- c) předkládat Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky obce a předkládat soudu³⁷⁾ návrh na zrušení opatření orgánu obce v samostatné působnosti a pozastavit jejich výkon,
- d) požadovat na obci splnění úkolu stanoveného jí zákonem; nezjedná-li obec nápravu, zabezpečí okresní úřad náhradní výkon na její náklad, jestliže uložený úkol může provést někdo jiný,
- e) není-li splnění úkolu podle povahy věci možné nebo účelné zabezpečit podle ustanovení písmene d), vymáhá okresní úřad splnění povinností, stanovené obci zákonem, postupným ukládáním pokut rozhodnutím vydaným ve správním řízení;¹⁶⁾ úhrn uložených pokut nesmí převýšit předpokládané náklady na zabezpečení úkolu způsobem uvedeným v ustanovení písmene d),
- f) v odůvodněných případech okresní úřad upustí od vymáhání nákladů a povinností obce podle písmen d) a e).

§ 124

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška obce zákonu, pozastaví okresní úřad její výkon. Pozastavení výkonu nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu. Nezjedná-li nápravu do 3 měsíců od pozastavení jejího výkonu zastupitelstvo obce, které ji vydalo, podá přednosta okresního úřadu nebo zastupitelstvo kraje návrh na její zrušení Ústavnímu soudu.³⁷⁾

(2) Má-li okresní úřad za to, že usnesení nebo jiná opatření zastupitelstva nebo orgánu obce v samostatné působnosti, která nemají povahu právního předpisu, jsou v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, pozastaví okresní úřad jeho výkon. Rozhodnutí o pozastavení výkonu opatření nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu. Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Nezjedná-li nápravu zastupitelstvo obce do 3 měsíců od pozastavení jeho výkonu, podá okresní úřad žalobu krajskému soudu příslušnému podle sídla

³⁷⁾ § 64 odst. 2 a 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

obce, na jeho zrušení. Krajský soud v řízení o této žalobě postupuje přiměřeně podle zvláštního právního předpisu.³⁸⁾ Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu před rozhodnutím soudu, okresní úřad své rozhodnutí o pozastavení výkonu rozhodnutí zruší do 15 dnů od doručení usnesení příslušného orgánu obce o zjednání nápravy okresnímu úřadu.

(4) Zamítne-li soud žalobu, okresní úřad své rozhodnutí o pozastavení výkonu opatření zruší do 15 dnů od nabytí právní moci rozsudku soudu.

(5) Uloží-li orgán obce povinnosti fyzickým a právnickým osobám ve věcech, které patří do působnosti jiného orgánu, pozastaví výkon takového opatření okresní úřad. Pozastavení výkonu nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu. Nejednají-li příslušný orgán obce nápravu do 3 měsíců od pozastavení výkonu opatření, okresní úřad předloží návrh na zrušení tohoto opatření soudu.³⁸⁾ Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(6) Ustanovení odstavce 2 se nepoužije na vztahy pracovněprávní.

§ 125

(1) Pozastaví-li okresní úřad výkon obecně závazné vyhlášky nebo jiného opatření orgánů obce v samostatné působnosti (§ 124 odst. 1, 2 a 5), vyvěsí obec toto opatření okresního úřadu neprodleně na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů.

(2) Rozhodnutí, kterým Ústavní soud ruší obecně závaznou vyhlášku obce (§ 124 odst. 1) nebo soud ruší jiné opatření orgánů obce v samostatné působnosti (§ 124 odst. 3 a 5), vyvěsí obec neprodleně na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů.

Díl 2

Dozor nad výkonem přenesené působnosti obce

§ 126

(1) Dozor nad výkonem přenesené působnosti obce vykonává okresní úřad, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Dozor se provádí následně a zjišťuje se při něm soulad opatření orgánů obce se zákony a jinými právními předpisy, v jejich mezích též v souladu s usnesením vlády nebo směrnicí ústředního správního úřadu.

(2) Při výkonu dozoru je okresní úřad oprávněn

- a) požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,
- b) požadovat na obci, městském obvodu nebo městské části změnu nebo zrušení nezákonného opatření jejich orgánů ve stanovené lhůtě,
- c) podávat návrh Ústavnímu soudu na zrušení nařízení obce, pozastavit jeho výkon a zrušit opatření orgánů obce v přenesené působnosti.

§ 127

(1) Odporuje-li nařízení obce zákonu, pozastaví okresní úřad jeho výkon. Pozastavení výkonu nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu. Nejednají-li nápravu do 3 měsíců od pozastavení jeho výkonu orgán obce, který je vydal, může přednosta okresního úřadu podat návrh na jeho zrušení Ústavnímu soudu. Nedotčeno zůstává oprávnění zastupitelstva kraje podat návrh na zrušení nařízení obce Ústavnímu soudu.³⁷⁾

(2) Opatření orgánů obce v přenesené působnosti jiné než uvedené v odstavci 1, které je v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem, v jejich mezích též s usnesením vlády nebo směrnicí ústředního správního úřadu, zruší okresní úřad, nejednají-li nápravu orgán, který je vydal, ve lhůtě stanovené okresním úřadem.

(3) Opatření okresního úřadu podle odstavců 1 a 2 a nález Ústavního soudu, kterým bylo zrušeno nařízení obce, obec neprodleně vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů.

Díl 3

Společná ustanovení k dozoru

§ 128

Skutečnosti uvedené v § 124 odst. 1, 2, 3 a 5 a v § 127 odst. 1 a 2 může obec uveřejnit též způsobem v místě obvyklým.

§ 129

(1) Okresní úřad při vydávání opatření podle § 124 odst. 1 a § 127 nepostupuje podle správního řádu.

(2) Ustanovení dílu 2 se nepoužije na rozhodování orgánů obce podle správního řádu a v řízení o správě daní a poplatků.³⁹⁾

³⁸⁾ Část pátá hlava druhá zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA VII STATUTÁRNÍ MĚSTA

§ 130

Územně členěná statutární města ve svém statutu (§ 4 odst. 2) stanoví zejména

- a) výčet jednotlivých městských obvodů a městských částí a vymezení jejich území,
- b) pravomoc orgánů města na úseku samostatné a přenesené působnosti, a to v rozsahu svěřeném jim zákonem,
- c) pravomoc orgánů městských obvodů a městských částí na úseku samostatné a přenesené působnosti, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány města a orgány městských obvodů a městských částí,
- e) zdroje peněžních příjmů městských obvodů a městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení města s městskými obvody a městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských obvodech a městských částech,
- g) způsob projednání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města s městskými obvody a městskými částmi,
- h) majetek města, který se svěřuje městským obvodům a městským částem, a rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí při nakládání s tímto majetkem a při výkonu s tím souvisejících práv,
- i) rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky.

§ 131

Statutární město může svěřit statutem městskému obvodu nebo městské části na úseku samostatné působnosti zejména

- a) schvalování programu rozvoje městského obvodu nebo městské části,
- b) schvalování rozpočtu městského obvodu nebo městské části a výsledků jejich hospodaření,
- c) rozhodování o majetkoprávních úkonech uvedených v § 133 odst. 1,
- d) zřizování trvalých a dočasných fondů městského obvodu a městské části,
- e) úkony související se zakládáním, zřizováním a rušením právnických osob a organizačních složek potřebných pro její rozvoj a pro uspokojování potřeb občanů žijících na jejím území, a to pro správu a údržbu domovního majetku, údržbu

a čištění místních komunikací, pro odvoz a likvidaci tuhých komunálních odpadů, údržbu veřejné zeleně, služby sociální péče, kulturní činnost, sport, rekreaci a cestovní ruch, základní školy, zařízení jim sloužící a předškolní zařízení, jakož i zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jakož i úkoly vyplývající z funkce jejich zakladatele a zřizovatele,

- f) poskytování věcných a peněžitých darů fyzickým osobám,
- g) ukládání pokut podle § 56 až 58,
- h) výkon funkce zaměstnavatele pro zaměstnance zařazené do úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části nebo organizační složky městského obvodu nebo městské části.

§ 132

(1) Statutární město svěří městskému obvodu a městské části správu toho majetku města, s nímž hospodařily městské obvody nebo městské části ke dni účinnosti tohoto zákona, a další majetek města, který jim město svěří. Svěřenou správu majetku města městskému obvodu nebo městské části lze odejmout za účelem

- a) provedení asanace části území obce podle schválené územně plánovací dokumentace,
- b) uskutečnění bytové výstavby,
- c) vytvoření hygienických, bezpečnostních a jiných ochranných pásem,
- d) uskutečnění terénních úprav, těžebních a jim podobných nebo s nimi souvisejících prací,
- e) stavby a správy dálnic, silnic a místních komunikací,
- f) zabezpečení dalších potřeb stanovených územním plánem.

(2) Svěřenou správu majetku města lze městské části nebo městskému obvodu odejmout též v případě, že městský obvod nebo městská část neodstraní nedostatky v hospodaření ve lhůtě stanovené statutárním městem.

(3) O svěření správy majetku a o jejím odnětí městské části nebo městskému obvodu rozhoduje zastupitelstvo města.

§ 133

(1) Statutární město může svěřit statutem městskému obvodu a městské části rozhodování zejména o těchto majetkoprávních úkonech:

- a) převod a zastavení nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů z majetku města svěřeného městskému obvodu nebo městské části,
- b) převod a zastavení movitých věcí a práv,

- c) postoupení pohledávek,
- d) vzdání se práva a prominutí pohledávky,
- e) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky, o poskytnutí výpůjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
- f) peněžité i nepeněžité vklady do obchodních společností,
- g) majetková účast na podnikání jiných právnických osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených městským obvodem nebo městskou částí,
- h) dohody o splátkách,
- i) uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách.

(2) Městský obvod nebo městská část může v souladu se statutem města a v něm stanovenými podmínkami

- a) poskytnout věcný a peněžitý dar fyzické osobě v hodnotě nad 20 000 Kč,
- b) bezúplatně převést movité věci včetně peněz věnované tuzemským právnickým a fyzickým osobám na vědu a vzdělávání, na humanitární, sociální, zdravotnické a ekologické účely, protidrogové aktivity, prevenci kriminality a na podporu rozvoje kultury, tělesné výchovy a sportu v celkové částce nad 20 000 Kč ročně,
- c) bezúplatně postoupit pohledávky,
- d) vzdát se práva a prominout pohledávku vyšší než 20 000 Kč,
- e) uzavřít dohodu o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců.

(3) Pro rozhodování zastupitelstva městského obvodu nebo městské části o svěřených majetkoprávních úkonech platí § 85 a 87.

§ 134

Městské obvody a městské části jednají jménem statutárního města v záležitostech jim svěřených zákonem a statutem. Orgány městských obvodů a městských částí nemohou pro svůj územní obvod vydávat právní předpisy, obecně závazné vyhlášky nebo nařízení města.

§ 135

Usnesení zastupitelstva města a rady města v záležitostech, které nebyly zákonem nebo statutem svěřeny městskému obvodu nebo městské části, jsou pro orgány městských obvodů a městských částí závazná.

§ 136

(1) Ve městech Brno, Ostrava a Plzeň správce

města jmenuje a odvolává z funkce ředitel krajského úřadu.

(2) Správce městského obvodu nebo městské části jmenuje a odvolává z funkce tajemník magistrátu.

(3) Správce města, městského obvodu a městské části plní úkoly správce obce podle § 98.

§ 137

(1) Nesejde-li se zastupitelstvo měst Brno, Ostrava a Plzeň po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Pro podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí platí § 89 odst. 1.

(2) O rozpuštění zastupitelstva městského obvodu nebo městské části z důvodů uvedených v odstavci 1 rozhodne zastupitelstvo města. Při vydávání tohoto opatření nepostupuje podle správního řádu.

§ 138

Rada města Brno, Ostrava a Plzeň vydává nařízení obce též v případech, kdy je k jejich vydání zmocněn okresní úřad.

§ 139

(1) Města Brno, Ostrava a Plzeň svými orgány vykonávají na svém území kromě působnosti pověřeného obecního úřadu též působnost okresního úřadu, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

(2) Ostatní statutární města svými orgány vykonávají přenesenou působnost, která je zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům.

(3) Městské obvody a městské části v územně členěných statutárních městech vykonávají svými orgány přenesenou působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají orgány obcí. Statutární město může statutem určit městské obvody a městské části, jejichž orgány budou vykonávat některé působnosti svěřené zvláštními zákony pověřeným obecním úřadům. Město Brno, Ostrava a Plzeň může statutem určit městské obvody a městské části, jejichž orgány budou vykonávat přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony pověřeným obecním úřadům nebo okresním úřadům, případně některé úkoly svěřené zvláštními zákony okresním úřadům.

(4) Je-li to účelné, může statutární město statutem se souhlasem městského obvodu nebo městské části vyhradit v přenesené působnosti obcí některé činnosti magistrátu města nebo určit, že některé tyto působnosti budou vykonávat jiné městské obvody nebo městské části.

§ 140

(1) Ve statutárním městě se zřizuje funkce tajem-

níka magistrátu, který je zaměstnancem města. Tajemníka magistrátu ve městech Brno, Ostrava a Plzeň jmenuje a odvolává primátor se souhlasem ředitele krajského úřadu a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů. Bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka magistrátu neplatné.

(2) Městský obvod nebo městská část statutárního města může zřídit funkci tajemníka úřadu městského obvodu nebo tajemníka úřadu městské části. Jmenuje a odvolává ho starosta se souhlasem tajemníka magistrátu. Bez souhlasu tajemníka magistrátu je jmenování a odvolání tajemníka úřadu městského obvodu nebo městské části neplatné.

§ 141

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem statutárního města týkající se samostatné působnosti tohoto města se v záhlaví označují slovy „statutární město“ s uvedením názvu města a orgánu, který písemnost vyhotovil; jde-li o orgán městského obvodu nebo městské části, uvedou se v záhlaví slova „městský obvod“ nebo „městská část“ a název města, název městského obvodu nebo městské části a název orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem statutárního města týkající se přenesené působnosti tohoto města, s výjimkou nařízení města, se v záhlaví označují slovy „Magistrát města“ s uvedením názvu města a názvu odboru, který písemnost vyhotovil; jde-li o orgán městského obvodu nebo městské části, uvedou se v záhlaví slova „Úřad městského obvodu“ nebo „Úřad městské části“ a název města, název městského obvodu nebo městské části a odboru, který písemnost vyhotovil. Stanoví-li zvláštní zákon jiné označení odboru, uvede se toto označení.

(3) Vypracovává-li písemnosti zvláštní orgán statutárního města, označují se v záhlaví slovy „statutární město“ s uvedením názvu města a názvu zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil; jde-li o zvláštní orgán městského obvodu nebo městské části, uvede se v záhlaví též název městského obvodu nebo městské části.

§ 142

(1) Dozor nad dodržováním zákonnosti při výkonu samostatné působnosti měst Brno, Ostrava a Plzeň vykonávají krajské úřady.

(2) Odporuje-li obecně závazná vyhláška města Brno, Ostrava a Plzeň zákonu, pozastaví ředitel krajského úřadu její výkon.⁴⁰⁾ Pozastavení výkonu nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení magistrátu. Nejednají-li zastupitelstvo města nápravu

do 3 měsíců od pozastavení jejího výkonu, podá zastupitelstvo kraje návrh na její zrušení Ústavnímu soudu.³⁷⁾

(3) Má-li krajský úřad za to, že usnesení nebo jiná opatření zastupitelstva nebo orgánů měst Brno, Ostrava a Plzeň v samostatné působnosti nemající povahu právního předpisu jsou v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, pozastaví krajský úřad jejich výkon. Rozhodnutí o pozastavení výkonu opatření nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení magistrátu města Brno, Ostrava nebo Plzeň. Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(4) Nejednají-li nápravu zastupitelstvo města Brno, Ostrava a Plzeň do 3 měsíců od pozastavení výkonu usnesení nebo jiného opatření, podá krajský úřad žalobu krajskému soudu, příslušnému podle sídla města, na jeho zrušení. Krajský soud v řízení o této žalobě postupuje přiměřeně podle zvláštního právního předpisu.³⁸⁾

(5) Zamítne-li soud žalobu, krajský úřad své rozhodnutí o pozastavení výkonu opatření zruší do 15 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí soudu.

§ 143

Opatření orgánu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města v samostatné působnosti, které je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, zruší zastupitelstvo města. Není-li v těchto městech, s výjimkou měst Brno, Ostrava a Plzeň, zjednána náprava tímto způsobem, podá okresní úřad žalobu krajskému soudu příslušnému podle sídla města na zrušení takového opatření orgánu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města; v městě Brno, Ostrava a Plzeň podá tento návrh ředitel krajského úřadu. Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

§ 144

(1) Odporuje-li nařízení měst Brno, Ostrava a Plzeň zákonu, pozastaví krajský úřad jeho výkon. Pozastavení výkonu nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení magistrátu. Nejednají-li nápravu do 3 měsíců od pozastavení jeho výkonu město, které je vydalo, zastupitelstvo kraje podá návrh na jeho zrušení Ústavnímu soudu.³⁷⁾

(2) Opatření orgánů měst Brno, Ostrava a Plzeň v přenesené působnosti jiné než v odstavci 1, které je v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem a v jejich mezích též s usnesením vlády nebo směrnicí

⁴⁰⁾ § 69 zákona č. 129/2000 Sb.

ústředního správního úřadu, zruší krajský úřad, nezjedná-li nápravu orgán města, který je vydal, ve lhůtě stanovené krajským úřadem.

(3) Opatření orgánů městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst v přenesené působnosti, které je v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem a v jejich mezích též usnesením vlády nebo směrnicí ústředního správního úřadu, zruší magistrát, nezjedná-li nápravu orgán městského obvodu nebo městské části, který je vydal, ve lhůtě stanovené magistrátem.

§ 145

(1) Opatření orgánů měst Brno, Ostrava a Plzeň, kterými se ukládají povinnosti fyzickým nebo právnickým osobám, ve věcech, které patří do působnosti jiného orgánu, pozastaví výkon takového opatření krajský úřad, v ostatních statutárních městech okresní úřad. Pozastavení výkonu opatření nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení magistrátu. Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(2) V městských obvodech nebo městských částech územně členěných statutárních měst vykonává působnost podle odstavce 1 magistrát. Pozastavení výkonu nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části. Nezjedná-li příslušný orgán městského obvodu nebo městské části nápravu do 3 měsíců od pozastavení výkonu opatření, zruší jej zastupitelstvo města.

(3) Nezjedná-li příslušný orgán města nápravu do 3 měsíců od pozastavení výkonu opatření, předloží orgán, který výkon tohoto opatření podle odstavce 1 zastavil, žalobu krajskému soudu příslušnému podle sídla města na jeho zrušení. Krajský soud v řízení o této žalobě postupuje přiměřeně podle zvláštního předpisu.³⁸⁾

§ 146

Nestanoví-li tato hlava zákona výslovně jinak, platí pro statutární města, jejich městské obvody a městské části ustanovení ostatních hlav zákona.

ČÁST DRUHÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 147

(1) Zákon o správním řízení se vztahuje na rozhodování obce

- a) ve věcech podle § 56 až 58,
- b) o právech a povinnostech právnických a fyzických

osob na úseku přenesené působnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

(2) Správní orgán při přezkoumání rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) může rozhodnutí pouze zrušit nebo zrušit a vrátit k novému projednání.

(3) Obec vybírá a vymáhá pokuty podle zvláštního zákona.³⁹⁾

(4) Rozhodnutí orgánů měst Brno, Ostrava a Plzeň vydaná ve správním řízení, přezkoumává příslušný krajský úřad. Řízení o přezkoumání rozhodnutí¹⁶⁾ orgánů těchto měst probíhající před příslušným ústředním správním úřadem a neskončená ke dni účinnosti tohoto ustanovení se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 148

Skutečnosti nasvědčující vyloučení zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu z projednávání a rozhodování věci ve správním řízení se oznamují vedoucímu odboru obecního úřadu; v obcích, kde není zřízen odbor obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. Skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru obecního úřadu se oznamují tajemníkovi obecního úřadu; v obci, kde nepůsobí tajemník obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. U člena komise nebo zvláštního orgánu se oznámení činí starostovi. O podjatosti rozhoduje orgán, popřípadě zaměstnanec, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě, že zaměstnanec nebo člen orgánu bude vyloučen pro podjatost, učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.

§ 149

Orgány obce samy vykonávají správní rozhodnutí jimi vydaná, pokud není podán návrh na soudní výkon rozhodnutí.

§ 150

Tento zákon se nevztahuje na hlavní město Prahu.

§ 151

(1) Obcemi podle tohoto zákona jsou územní samosprávné celky, které byly obcemi ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Městy podle tohoto zákona jsou obce, které byly městy ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Pokud je v právních předpisech uveden pojem „obecní zastupitelstvo“ a „obecní rada“, rozumí se tím „zastupitelstvo obce“ a „rada obce“.

(4) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou dobrovolné svazky obcí, které byly dobrovolnými svazky obcí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou i zá-

jmová sdružení právnických osob založená pouze obcemi podle ustanovení § 20f a násl. občanského zákoníku, která do 31. prosince 2001 splní podmínky stanovené v § 50 a 51 tohoto zákona.

§ 152

(1) Na zvláštní zákony platné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se ustanovení § 8 použije od 1. ledna 2003.

(2) Očíslování budov provedené podle předpisů platných do počátku účinnosti tohoto zákona zůstává i nadále v platnosti.

(3) Obec přihlásí uchazeče ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti nejpozději do 3 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud uchazeč již vykonává činnost, kterou může vykonávat jen po prokázání zvláštní odborné způsobilosti, a dosud ji neprokázal (§ 113 a násl.). Do této doby se nezapočítávají doby mateřské dovolené, pracovní neschopnosti, vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby ani doba uvolnění pro výkon veřejné funkce.

(4) Zvláštní odborná způsobilost ověřená zkouškou podle právních předpisů platných v době od 24. listopadu 1990 do nabytí účinnosti tohoto zákona⁴¹⁾ se považuje za zvláštní odbornou způsobilost prokázanou podle tohoto zákona.

(5) Statutární města, jejichž statuty neodpovídají ustanovením tohoto zákona, uvedou své statuty do souladu s tímto zákonem do konce roku 2001. Do

doby nabytí účinnosti nového statutu platí na úseku samostatné i přenesené působnosti ustanovení dosavadních statutů.

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 153

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 72, 73 a 74.

(2) Ministerstvo vnitra vydá vyhlášky k provedení § 33, 64 a 116.

§ 154

Zrušují se:

1. Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).
2. Zákon č. 302/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 439/1991 Sb., zákona č. 485/1991 Sb. a zákona č. 553/1991 Sb.

§ 155

Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do zastupitelstev krajů v roce 2000, s výjimkou ustanovení § 147 odst. 4, které nabude účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

⁴¹⁾ Vyhláška č. 51/1998 Sb., kterou se stanoví předpoklady pro výkon funkcí vyžadujících zvláštní odbornou způsobilost v okresních úřadech a v obecních úřadech (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 121/1999 Sb. Výnos Ministerstva vnitra a životního prostředí ze dne 31. května 1989 č. j. LK-7696/89-529 o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků národních výborů pro výkon některých činností, uveřejněný v částce 3/1989 Věstníku vlády ČSR pro národní výbory a oznámený v částce 17/1989 Sb.

129

ZÁKON

ze dne 12. dubna 2000

o krajích (krajské zřízení)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Díl 1

Postavení krajů a jejich orgánů

§ 1

(1) Kraj je územní společenství občanů; náleží mu právo na samosprávu, které vykonává v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami kraje (dále jen „samostatná působnost“).

(2) Kraj je veřejnoprávní korporací; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

(3) Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech.

(4) Kraj má vlastní majetek a hospodaří s ním samostatně za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem.

§ 2

(1) Kraj je spravován, v rozsahu stanoveném zákonem, zastupitelstvem kraje¹⁾ (dále jen „zastupitelstvo“). Dalšími orgány kraje jsou rada kraje (dále jen „rada“), hejtman kraje (dále jen „hejtman“) a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje (dále jen „zvláštní orgán“) zřízený podle zákona.

(2) Kraj může k plnění svých úkolů v samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 3

(1) Kraj je povinen vydávat potvrzení a vyhotovo-

vat zprávy pro potřeby právnických a fyzických osob, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(2) Potvrzení pro uplatnění práva v cizině je kraj povinen vydat jen v případě, že jsou mu požadované údaje známy.

§ 4

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost krajů a nestanoví, že jde o samostatnou či přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti krajů.

§ 5

(1) Kraj a jím zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a prapor kraje. Jiné subjekty mohou užívat znak kraje jen s jeho souhlasem; k užívání praporu kraje není nutný jeho souhlas.

(2) Kraji mohou být na jeho návrh znak a prapor kraje uděleny předsedou Poslanecké sněmovny. Kraj může navrhnout předsedovi Poslanecké sněmovny změnu znaku a praporu kraje.

(3) K označení budov, v nichž mají sídlo orgány kraje, může kraj užívat vedle velkého státního znaku²⁾ i znak kraje.

(4) Kraje mohou používat razítko kraje se znakem kraje. Znak kraje je vyobrazen uprostřed razítka a po obvodu razítka je uveden celý název kraje.

Díl 2

Obecně závazné vyhlášky kraje a nařízení kraje

§ 6

Obecně závaznou vyhláškou kraje vydanou zastupitelstvem v mezích jeho samostatné působnosti lze ukládat povinnosti fyzickým a právnickým osobám, jen stanoví-li tak zákon.

¹⁾ Čl. 101 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

²⁾ Zákon č. 68/1990 Sb., o užívání státního znaku, státní vlajky a ostatních symbolů České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 7

Na základě a v mezích zákona rada vydává právní předpisy ve věcech svěřeného výkonu státní správy, je-li k tomu zákonem zmocněna; tyto právní předpisy se nazývají nařízení kraje.

§ 8

(1) Obecně závazná vyhláška kraje a nařízení kraje (dále jen „právní předpis kraje“) musí být vyhlášeny.

(2) Vyhlášení právního předpisu kraje se provede tak, že se uveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje v tištěné podobě (dále jen „Věstník“), pokud právní předpis nestanoví jinak.

§ 9

(1) Právní předpis kraje nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení ve Věstníku, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti.

(2) Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení. Důvody, v čem spočívá naléhavý obecný zájem, a skutečnost, že právní předpis kraje nabývá dřívější účinnosti, musí být v právním předpisu kraje uvedeny. V těchto případech se právní předpis kraje vyhlásí bezodkladně vyvěšením na úřední desce krajského úřadu (dále jen „úřední deska“), na úředních deskách okresních a obecních úřadů, kterých se dotýká, a uveřejní se i v hromadných informačních prostředcích. Povinnost vyhlášení podle § 8 odst. 2 zůstává nedotčena.

§ 10

(1) Každý kraj vydává pro svůj územní obvod Věstník, který je tiskovinou.

(2) Věstník se vydává v postupně číslovaných částkách, z nichž každá obsahuje v záhlaví označení dne, kdy byla rozeslána; tento den je dnem vyhlášení právního předpisu kraje.

(3) Právní předpisy kraje se opatřují pořadovými čísly. Číselná řada právních předpisů kraje, jakož i číselná řada jednotlivých částek Věstníku se uzavírá koncem kalendářního roku.

(4) Ve Věstníku se vyhláší uveřejněním plného znění právních předpisů kraje, nálezy Ústavního soudu k právním předpisům kraje a další skutečnosti stanovené zákonem.

(5) Redakci Věstníku vykonává krajský úřad v samostatné působnosti. Právní předpisy kraje musí být uveřejněny ve Věstníku nejdéle do 15 dnů ode dne jejich schválení.

(6) Tiskové chyby se ve Věstníku opravují uveřejněním redakčního sdělení.

(7) Věstník musí být přístupný u krajského úřadu toho kraje, který jej vydává, a u všech okresních a obecních úřadů v kraji.

(8) Každý kraj může zveřejnit stejnopis Věstníku i způsobem umožňujícím dálkový přístup.³⁾

Díl 3

Ukládání pokut

§ 11

(1) Poruší-li podnikající fyzická osoba při výkonu své podnikatelské činnosti nebo právnická osoba povinnost stanovenou právním předpisem kraje, může jim kraj uložit v samostatné působnosti pokutu do 200 000 Kč.

(2) Řízení o správním deliktu lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se kraj o porušení povinnosti podle odstavce 1 dozvěděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(3) Do běhu lhůty podle odstavce 2 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního zákona.

(4) Podle odstavce 1 se nepostupuje, jestliže zvláštní zákon stanoví za porušení těchto povinností vyšší sankci.

(5) Uložení pokuty nezbavuje osoby uvedené v odstavci 1 povinnosti odstranit ve stanovené lhůtě závadný stav. Pokutu lze uložit opakovaně. Výnos pokut je příjmem kraje.

(6) Na řízení o uložení pokuty se vztahuje správní řád.⁴⁾

HLAVA II

OBČANÉ KRAJE

§ 12

(1) Občanem kraje je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je přihlášená k trvalému pobytu⁵⁾ v některé obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje.

³⁾ § 2 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel). Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

(2) Občan kraje, který dosáhl věku 18 let, má právo

- a) volit a být volen do zastupitelstva za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁶⁾
- b) zúčastňovat se zasedání zastupitelstva a v souladu s jednacím řádem zastupitelstva vyjadřovat na něm své stanovisko k projednávaným otázkám,
- c) nahlížet do zápisů a usnesení z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výborů zastupitelstva (dále jen „výbory“) a komisí rady (dále jen „komise“) a pořizovat si z nich výpisy, pokud tomu nebrání právní předpisy upravující nakládání s osobními údaji a utajovanými skutečnostmi,⁷⁾
- d) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů,
- e) podávat orgánům kraje návrhy, připomínky a podněty; podání orgány kraje vyřizují bezodkladně nejdéle do 60 dnů,
- f) nahlížet do rozpočtu kraje a do závěrečného účtu kraje za uplynulý kalendářní rok,
- g) hlasovat v krajském referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

(3) Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. b) až f) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území kraje nemovitost.

§ 13

Oprávnění uvedená v § 12 odst. 2 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je přihlášena k trvalému pobytu v některé obci nebo vojenském újezdu v územním obvodu kraje, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

HLAVA III

PŮSOBNOST KRAJE

Díl 1

Samostatná působnost kraje

§ 14

(1) Kraj má právo na samosprávu ve věcech, které

stanoví zákon; působnost v těchto věcech je samostatnou působností kraje.

(2) Do samostatné působnosti kraje patří zejména záležitosti uvedené v § 35, 36 a 59. Kraj v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, především o uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

(3) Při výkonu samostatné působnosti kraj spolupracuje s obcemi; nesmí přitom zasahovat do jejich samostatné působnosti.

(4) Orgány kraje jsou povinny záměry rozvoje kraje vždy konzultovat s příslušnými orgány obcí, jichž se dotýkají.

§ 15

(1) Kraj je oprávněn vyjadřovat se k záležitostem, které se dotýkají jeho samostatné působnosti. Orgány státu jsou povinny předem projednat s orgány kraje opatření dotýkající se samostatné působnosti kraje.

(2) Státní orgány a orgány obcí poskytují orgánům kraje na požádání bezplatně údaje a informace pro výkon jejich působnosti. Tuto povinnost má i kraj vůči státním orgánům a orgánům obcí. Ochrana osobních údajů podle zvláštních právních předpisů⁷⁾ zůstává nedotčena.

§ 16

Při výkonu samostatné působnosti se kraj řídí

- a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

Hospodaření kraje

§ 17

(1) Majetek kraje musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Kraj je povinen pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Kraj vede evidenci svého majetku.⁸⁾

⁶⁾ Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

⁷⁾ Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

⁸⁾ Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem kraj naloží způsobem a za podmínek stanovených zvláštními předpisy,⁹⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Kraj je povinen chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

(4) Kraj je povinen trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku práv z těchto závazků vyplývajících.

§ 18

(1) Záměr kraje prodat, směnít nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej anebo poskytnout jako výpůjčku kraj zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před projednáním v orgánech kraje vyvěšením na úřední desce krajského úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměr může kraj též zveřejnit způsobem v místě obvyklým. Pokud kraj záměr nezveřejní, je právní úkon od počátku neplatný.

(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchyłka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, jde-li o pronájem bytů, pronájem anebo výpůjčku majetku kraje na dobu kratší než 30 dnů.

§ 19

(1) Stát má právo při bezúplatném převodu či přechodu movitých věcí, práv a nemovitostí na kraj a při finanční spoluúčasti na pořízení takového majetku kraje vyhradit si stanovení podmínek pro další hospodaření a nakládání s tímto majetkem.

(2) Za porušení povinností kraje uložených mu podle odstavce 1 může Ministerstvo financí nebo jím pověřený místně příslušný finanční úřad kraji uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč v řízení podle zvláštního zákona.⁴⁾ Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu.

(3) Učiní-li kraj právní úkon s majetkem uvedeným v odstavci 1 v rozporu se stanovenými podmínkami a majetek nelze vrátit původnímu účelu, je kraj povinen odvést do státního rozpočtu peněžní částku odpovídající obvyklé ceně dotčeného majetku.

§ 20

(1) Hospodaření za uplynulý kalendářní rok dá

kraj přezkoumat auditorem nebo Ministerstvem financí. Náklady spojené s přezkoumáním hospodaření auditorem hradí kraj ze svých rozpočtových prostředků.

(2) Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

(3) Jestliže kraj nepožádá do 31. ledna o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý rok auditora nebo Ministerstvo financí, může mu Ministerstvo financí nebo jím pověřený finanční úřad uložit pokutu do výše 100 000 Kč v řízení podle zvláštního zákona.⁴⁾ Přezkoumání hospodaření v takovém případě provede Ministerstvo financí.

(4) Výnos pokuty je příjmem státního rozpočtu.

§ 21

Hospodaření kraje s dotacemi ze státního rozpočtu republiky a ze státních fondů republiky kontroluje Ministerstvo financí nebo jím pověřený finanční úřad i v průběhu rozpočtového roku. V případě, že byl porušen zákon, Ministerstvo financí uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

§ 22

Pravidla pro sestavování rozpočtu a závěrečného účtu kraje a pravidla pro hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu upravuje zvláštní zákon.

§ 23

Podmiňuje-li zákon platnost právního úkonu kraje předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina osvědčující tento právní úkon doložkou, v níž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny.

Spolupráce krajů

§ 24

(1) Kraje mohou při výkonu své samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.

(2) Spolupráce mezi kraji se uskutečňuje

- a) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- b) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona¹⁰⁾ dvěma nebo více kraji.

(3) Smlouva o spolupráci krajů mezi dvěma nebo více kraji ke splnění konkrétního úkolu se uzavírá na

⁹⁾ Například občanský zákoník.

¹⁰⁾ Obchodní zákoník.

dobu určitou nebo na dobu neurčitou. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být schválena příslušnými zastupitelstvy, jinak je neplatná.

(4) Smlouva podle odstavce 2 musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) vymezení předmětu smlouvy,
- c) práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy,
- d) způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy,
- e) důvody a způsob odstoupení účastníků od smlouvy a vypořádání majetku a majetkových práv.

§ 25

(1) Pro majetek získaný výkonem společné činnosti krajů na základě smlouvy podle § 24 platí zvláštní právní předpis.⁸⁾

(2) Ze závazků vůči třetím osobám jsou účastníci smlouvy zavázáni společně a nerozdílně, není-li smlouvou stanoveno jinak.

(3) Na spolupráci krajů podle předchozích odstavců nelze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení.

(4) Kraj je návrhem smlouvy podle § 24 odst. 3 vázán ode dne jeho schválení zastupitelstvem do dne stanoveného pro přijetí návrhu smlouvy, pokud jiný kraj, kterému je návrh smlouvy určen, jej neodmítne před uplynutím lhůty pro přijetí návrhu.

(5) Smlouva podle § 24 odst. 3 je účinná dnem přijetí jejího návrhu všemi účastníky, nestanoví-li tato smlouva jinak.

§ 26

(1) Kraj nemůže být členem občanského sdružení vytvořeného podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(2) Kraj nemůže být členem svazku obcí.¹²⁾

Spolupráce s ostatními subjekty

§ 27

Na spolupráci mezi krají a právnickými a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení.

§ 28

Spolupráce s územními samosprávnými celky jiných států

(1) Kraj může spolupracovat s územními samosprávnými celky jiných států a vstupovat do regionálních seskupení se zahraničními partnery. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti patřící do jeho samostatné působnosti.

(2) Spolupráce se uskutečňuje jen na základě smlouvy, která musí obsahovat

- a) názvy a sídla účastníků smlouvy,
- b) předmět smlouvy (spolupráce),
- c) orgány a způsob jejich ustanovování,
- d) dobu, na kterou se smlouva uzavírá.

Smlouva musí mít písemnou formu a musí být předem schválena příslušnými zastupitelstvy, jinak je neplatná.

(3) Právnická osoba na základě smlouvy o spolupráci může vzniknout, jen stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

(4) Smlouvy podle odstavce 2 musí být v souladu se zahraniční politikou státu a podléhají souhlasu Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí. Bez tohoto souhlasu nemůže smlouva nabýt účinnosti. Udělení souhlasu může být odepřeno pouze pro rozpor se zákonem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

Díl 2

Přenesená působnost

§ 29

(1) Kraj vykonává na svém území státní správu ve věcech, které stanoví zákon; působnost v těchto věcech je přenesenou působností kraje (dále jen „přenesená působnost“).

(2) Orgány kraje jsou povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti.

(3) Kraj obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

§ 30

Při výkonu přenesené působnosti se orgány kraje řídí

- a) při vydávání nařízení kraje a při rozhodování

¹¹⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ § 49 až 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

o právech a povinnostech fyzických a právnických osob zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona,

- b) v ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou ukládat orgánům kraje povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem.

HLAVA IV

ORGÁNY KRAJE

Díl 1

Zastupitelstvo

§ 31

(1) Zastupitelstvo se skládá z členů zastupitelstva. Počet členů zastupitelstva činí v kraji s počtem obyvatel

a) do 600 000 obyvatel	45 členů,
b) nad 600 000 do 900 000 obyvatel	55 členů,
c) nad 900 000 obyvatel	65 členů.

(2) Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel kraje podle statistického lexikonu obcí k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

(3) Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, zveřejní krajský úřad ve Věstníku.

§ 32

(1) Výkon funkce člena zastupitelstva se považuje za výkon veřejné funkce.¹³⁾ Člen zastupitelstva nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru.

(2) Podmínky zániku mandátu člena zastupitelstva upravuje zvláštní zákon.⁶⁾

§ 33

(1) Mandát člena zastupitelstva kraje vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Člen zastupitelstva skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu kraje a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“ Práv a povinností se člen zastupitelstva ujímá složením slibu.

(3) Slib skládá člen zastupitelstva do rukou předsedajícího zasedání zastupitelstva a pronesením slova „slibuji“. Složení slibu potvrdí člen zastupitelstva svým podpisem.

(4) Člen zastupitelstva vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy.

§ 34

(1) Člen zastupitelstva má při výkonu své funkce právo

- předkládat návrhy na projednání zastupitelstvu a dalším orgánům kraje, jejichž je členem,
- vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu a její jednotlivé členy, na výbory a vedoucí organizačních složek kraje, statutární orgány příspěvkových organizací, které kraj zřídil, nebo na zástupce kraje v orgánech právnických osob, které kraj založil; odpověď na ně musí být dána bezodkladně, nejpozději do 30 dnů, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost anebo zákaz jejich zveřejnění,⁷⁾¹⁰⁾
- požadovat od zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu informace ve věcech, které souvisejí s výkonem funkce člena zastupitelstva, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost anebo zákaz jejich zveřejnění.⁷⁾¹⁰⁾ Informace musí být poskytnuta do 30 dnů.

(2) Člen zastupitelstva je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva, popřípadě zasedání jiných orgánů kraje, je-li jejich členem, plnit úkoly, které pro něho z výkonu funkce v těchto orgánech vyplývají, a úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů kraje a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

(3) Člen zastupitelstva, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech kraje mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání příslušného orgánu kraje. O tom, zda existuje důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování této záležitosti, rozhoduje tento orgán kraje.

Pravomoc zastupitelstva

§ 35

(1) Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti. Ve věcech přenesené působ-

¹³⁾ § 206 zákoníku práce.

nosti zastupitelstvo rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Zastupitelstvu je vyhrazeno

- a) předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně v souladu se zákonem,¹⁴⁾
- b) předkládat návrhy Ústavnímu soudu na zrušení právních předpisů,¹⁵⁾ má-li za to, že jsou v rozporu se zákonem,
- c) vydávat obecně závazné vyhlášky kraje,
- d) koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat programy rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- e) schvalovat územně plánovací dokumentaci pro území kraje a vyhlášovat její závazné části obecně závaznou vyhláškou kraje,
- f) volit zástupce kraje do regionálních rad regionů soudržnosti,
- g) stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje,
- h) rozhodovat o spolupráci kraje s jinými kraji a o mezinárodní spolupráci,
- i) schvalovat rozpočet kraje a schvalovat závěrečný účet kraje,
- j) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny,
- k) schvalovat zakladatelskou listinu, zakladatelskou smlouvu, společenskou smlouvu a stanovy obchodních společností, které kraj hodlá založit, a rozhodovat o účasti kraje v obchodních společnostech a v obecně prospěšných společnostech včetně stanovení výše vkladu,
- l) delegovat zástupce kraje, s výjimkou § 59 odst. 1 písm. j), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast,
- m) navrhopvat zástupce kraje do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání,
- n) volit a odvolávat hejtmana, zástupce hejtmana a další členy rady,
- o) stanovit počet uvolněných členů zastupitelstva (§ 46 odst. 1) a stanovit výši odměny neuvolněným členům zastupitelstva (§ 47),
- p) zřizovat a zrušovat výbory, volit a odvolávat jejich předsedy a členy,
- q) stanovit výši osobních a věcných výdajů na činnost krajského úřadu a zvláštních orgánů,

- r) stanovit výši mimořádných odměn občanům za jejich práci ve výborech a zvláštních orgánech,
- s) plnit další úkoly stanovené zákonem.

(3) Zastupitelstvo rozhoduje o zrušení usnesení rady, jsou-li mu předložena rozhodnutí podle § 62.

§ 36

Zastupitelstvu je dále vyhrazeno rozhodování o těchto majetkoprávních úkonech kraje:

- a) nabytí a převod nemovitých věcí, včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů,
- b) poskytování věcných a peněžitých darů podle zvláštního zákona v hodnotě nad 100 000 Kč v jednotlivých případech,
- c) poskytování dotací z vlastních prostředků občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právníckým a fyzickým osobám působícím na území kraje v oblasti mládeže, sportu a tělovýchovy, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany zvířat a životního prostředí v hodnotě nad 200 000 Kč jedné organizaci v kalendářním roce,
- d) poskytování dotací obcím z rozpočtu kraje a kontrola jejich využití,
- e) vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 200 000 Kč,
- f) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 200 000 Kč,
- g) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- h) bezúplatné postoupení pohledávek,
- i) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru, půjčky, výpůjčky, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a ke smlouvě o sdružení,
- j) zastavení nemovitostí,
- k) emise vlastních obligací,
- l) stanovení majetkové účasti na podnikání jiných právníckých osob,
- m) zřízení věcného břemene a dlouhodobého pronájmu věci.

§ 37

Zastupitelstvo má právo vyhradit si další pravomoci v samostatné působnosti mimo pravomoci vyhrazené radě podle § 59 odst. 1.

¹⁴⁾ Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění zákona č. 47/2000 Sb.

¹⁵⁾ § 64 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

§ 38

Zastupitelstvo kraje zruší usnesení rady kraje, jestliže je v rozporu s právním předpisem nebo usnesením zastupitelstva kraje.

Jednání zastupitelstva

§ 39

(1) Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva svolává dosavadní hejtman tak, aby se konalo po uplynutí lhůty pro rozhodnutí soudu podle zvláštního zákona,⁶⁾ nejpozději však do 40 dnů po vyhlášení výsledků voleb.

(2) Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen zastupitelstva do doby, než je zvolen hejtman nebo zástupce hejtmána. Ustavující zasedání zastupitelstva zvolí hejtmána, zástupce hejtmána a další členy rady. Pokud se tak nestane, předsedající ustavující zasedání přeruší. Současně zastupitelstvo rozhodne, kdy bude zasedání pokračovat tak, aby se uskutečnilo nejdéle do 7 dnů od konání přerušovaného jednání.

(3) Jestliže nebude ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva svoláno ve lhůtě uvedené v odstavci 1, učiní tak ministerstvo.

§ 40

(1) Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva písemně svolává a řídí zpravidla hejtman.

(2) K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě zastupitelstva je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva.

§ 41

(1) Jestliže při zahájení zasedání zastupitelstva nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva, ukončí předsedající toto zasedání zastupitelstva. Do 15 dnů se koná jeho náhradní zasedání.

(2) Požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva, hejtman je povinen svolat zasedání zastupitelstva tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů ode dne doručení žádosti krajskému úřadu.

(3) Nesvolá-li hejtman zasedání zastupitelstva podle předchozích odstavců, učiní tak zástupce hejtmána nebo jiný člen zastupitelstva.

§ 42

(1) Zasedání zastupitelstva je veřejné. Krajský úřad zveřejní informaci o místě, době a navrženém

programu připravovaného zasedání zastupitelstva vždy nejméně 10 dnů předem na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách okresních a obecních úřadů v kraji. Tuto povinnost má krajský úřad i v případě, svolá-li zasedání jiný člen zastupitelstva z důvodů stanovených zákonem.

(2) Návrh programu jednání zastupitelstva připravuje a předkládá zastupitelstvu ke schválení rada.

(3) O zařazení návrhů dalších bodů programu, přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva, rozhodne zastupitelstvo.

(4) Zúčastní-li se zasedání zastupitelstva člen vlády nebo jím pověřený zástupce, poslanec, senátor a požádá-li o slovo, musí mu být vždy uděleno.

§ 43

O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který podepisuje hejtman a zvolení ověřovatelé. Zápis, který je nutno pořídit do 7 dnů po skončení zasedání, musí obsahovat údaj o počtu přítomných členů zastupitelstva, schválený program jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení a musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva.

§ 44

Zastupitelstvo vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva a výborů.

§ 45

Nastanou-li důvody pro nové volby,⁶⁾ do doby, než bude zvoleno zastupitelstvo nové, zabezpečuje jeho úkoly stávající zastupitelstvo. V takovém případě však nepřísluší zastupitelstvu vykonávat působnost podle § 35 odst. 2 a § 36, s výjimkou schválení rozpočtu kraje a hospodaření podle něj a stanovení výše osobních a věcných nákladů na činnost krajského úřadu.

Odměňování členů zastupitelstva

§ 46

(1) Členům zastupitelstva, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni,¹⁶⁾ a členům, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva, (dále jen „uvolnění členové zastupitelstva“) přísluší za výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva odměna podle tohoto zákona. Odměna se vyplácí z rozpočtových prostředků kraje.

(2) Odměnou se rozumí peněžitá plnění poskyto-

¹⁶⁾ § 124 zákoníku práce.

vaná krajem uvolněným členům zastupitelstva za výkon jejich funkce; za odměnu se nepovažují plnění poskytovaná v souvislosti s výkonem jejich funkce podle zvláštních právních předpisů, zejména cestovní náhrady.

(3) Odměnou podle odstavce 1 je

- a) měsíční odměna (§ 48),
- b) další odměna (§ 49),
- c) odměna při skončení funkčního období (§ 50).

(4) Členům zastupitelstva, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1, (dále jen „neuvolnění členové zastupitelstva“), jsou-li v pracovním poměru, poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy;¹⁷⁾ rozsah doby potřebné k výkonu funkce v konkrétním případě určí kraj. Náhradu mzdy uhradí kraj jejich zaměstnavateli podle zvláštního předpisu.¹⁷⁾ Neuvolněným členům zastupitelstva, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje kraj ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo vždy na příslušný kalendářní rok.

§ 47

Neuvolněným členům zastupitelstva může být za výkon funkce poskytnuta měsíční odměna a další odměna. Její maximální výši stanoví prováděcí právní předpis.

§ 48

(1) Měsíční odměna je peněžité plnění poskytované měsíčně podle druhu vykonávané funkce a ve výši stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Nevykonává-li člen zastupitelstva funkci z důvodu nemoci, úrazu, těhotenství nebo mateřství, měsíční odměna mu nenáleží.

§ 49

Další odměna je peněžité plnění poskytované členům zastupitelstva za podmínky a ve výši stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 50

(1) Uvolněnému členu zastupitelstva a neuvolněnému členu zastupitelstva, pokud vykonává funkci hejtmana, jemuž v době konání voleb do zastupitelstva příslušela měsíční odměna, náleží tato odměna ještě po

dobu 3 měsíců od konání všeobecných voleb, pokud mu nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu.

(2) Pokud dosavadní hejtman po volbách do zastupitelstva plní úkoly podle § 63 odst. 1, náleží mu měsíční odměna v dosavadní výši, a to až do ustavujícího zasedání nového zastupitelstva; jeho nárok podle odstavce 1 zůstává nedotčen.

(3) Uvolněnému členu zastupitelstva a neuvolněnému členu zastupitelstva, pokud vykonává funkci hejtmana, jehož funkční období skončilo před konáním všeobecných voleb do zastupitelstva a jemuž v době skončení jeho funkčního období příslušela měsíční odměna, může být tato odměna poskytnuta ještě po dobu 3 měsíců po skončení jeho funkčního období.

§ 51

Splatnost a výplata odměny členům zastupitelstva, jakož i srážky z odměny se řídí právními předpisy upravujícími platové poměry zaměstnanců obcí.¹⁸⁾ Pro rozsah a pořadí srážek z odměny se použije zákoník práce obdobně.

§ 52

(1) Odměna se poskytne poprvé za měsíc, kdy člen zastupitelstva nabyl práv a povinností podle tohoto zákona.

(2) V případě souběhu výkonu několika funkcí se poskytuje měsíční odměna podle funkce, za kterou lze poskytnout nejvyšší odměnu.

§ 53

Členovi zastupitelstva náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance v pracovním poměru.¹⁹⁾

§ 54

(1) Uvolněný člen zastupitelstva má nárok na dovolenou na zotavenou za kalendářní rok; pokud jeho funkční období netrvalo po dobu celého kalendářního roku, má nárok na její poměrnou část.

(2) Poměrná část dovolené uvolněného člena zastupitelstva činí za každý i započatý kalendářní měsíc trvání výkonu jeho funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Výměra dovolené uvolněného člena zastupitelstva činí 5 týdnů.

¹⁷⁾ § 17 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

¹⁸⁾ § 16 až 18 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Například zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Po dobu dovolené se uvolněnému členu zastupitelstva měsíční odměna nekrátí.

§ 55

(1) Na vztahy vyplývající z výkonu funkce uvolněného člena zastupitelstva se vztahují ustanovení zákoníku práce, pokud tento zákon nestanoví jinak. Pro účely pracovněprávní a sociálního zabezpečení se posuzuje odměna uvolněných členů zastupitelstva jako příjem zaměstnanců v pracovním poměru; kraj se posuzuje jako zaměstnavatel a uvolnění členové zastupitelstva se posuzují jako zaměstnanci.

(2) Pro účely daňové se odměna uvolněných členů zastupitelstva považuje za funkční požitek podle zvláštního zákona.²⁰⁾

§ 56

Kraj může poskytovat jednorázové odměny občanům za jejich práci jako členům výborů, komisí a zvláštních orgánů (§ 65).

Díl 2

Rada

§ 57

(1) Rada je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. Při výkonu své působnosti odpovídá rada zastupitelstvu. Rada může rozhodovat ve věcech přenesené působnosti, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Radu tvoří hejtman, zástupce hejtmana (zástupci hejtmana) a další členové rady. Počet členů rady činí v kraji s počtem

a) do 600 000 obyvatel	9 členů,
b) nad 600 000 obyvatel	11 členů.

(3) Je-li hejtman nebo zástupce hejtmana odvolán z funkce nebo na tuto funkci rezignoval, přestává být i členem rady.

§ 58

(1) Rada se schází ke svým schůzím podle potřeby. Schůze rady svolává hejtman. Schůze rady jsou neveřejné. Rada může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat i dalšího člena zastupitelstva nebo jiné osoby.

(2) K platnému usnesení, volbě nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů rady.

(3) O průběhu schůze rady se pořizuje zápis, ve

kterém se vždy uvede počet přítomných členů rady, schválený program schůze rady, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis podepisuje hejtman nebo zástupce hejtmana. Zápis, který je nutno pořádat do 7 dnů po skončení schůze, musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena rady proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady.

(4) Rada podává na každém zasedání zastupitelstva zprávu o své činnosti.

§ 59

(1) Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě je vyhrazeno

- zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu, kontrolovat hospodaření podle něj, provádět rozpočtová opatření v rozsahu svěřeném zastupitelstvem,
- stanovit počet zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, organizačních složek a objem prostředků na platy těchto zaměstnanců,
- na návrh ředitele krajského úřadu (dále jen „ředitel“) jmenovat a odvolávat vedoucí odborů krajského úřadu; jmenování nebo odvolání vedoucích odborů bez návrhu ředitele je neplatné,
- zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady (dále jen „komise“), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- ukládat krajskému úřadu úkoly v oblasti samostatné působnosti a kontrolovat jejich plnění,
- přezkoumávat na základě podnětů občanů a právnických osob opatření přijatá krajským úřadem v samostatné působnosti,
- vyřizovat návrhy, připomínky a podněty obcí a právnických osob z územního obvodu kraje,
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě,

²⁰⁾ § 6 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

- j) plnit funkci valné hromady, je-li kraj jediným akcionářem nebo jediným společníkem,
- k) vydávat nařízení kraje,
- l) uzavírat nájemní smlouvy a smlouvy o výpůjčkách.

(2) Rada rozhoduje o těchto majetkoprávních úkonech kraje:

- a) o poskytování dotací občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám působícím v oblasti mládeže, sportu a tělovýchovy, sociálních služeb, požární ochrany, kultury a vzdělávání, vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany zvířat a životního prostředí; tyto dotace nesmí převýšit 200 000 Kč jedné organizaci v kalendářním roce,
- b) o vzdání se práva a prominutí pohledávky nižší než 200 000 Kč,
- c) o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nižší než 200 000 Kč,
- d) o uzavírání dohod o splátkách s lhůtou splatnosti kratší než 18 měsíců,
- e) o nabytí a převodu movitých věcí na kraj včetně peněz,
- f) o poskytování věcných a finančních darů do 100 000 Kč v jednotlivých případech.

(3) Rada rozhoduje v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo.

(4) Je-li odvolána rada jako celek, zůstává hejtman a zástupce hejtmana i nadále ve funkci. Je-li hejtman a zástupce hejtmana odvolán ze své funkce současně s ostatními členy rady, pověří zastupitelstvo výkonem funkcí hejtmana, popřípadě zástupce hejtmana některého člena zastupitelstva a současně mu vymezí rozsah jeho oprávnění na dobu do zvolení nového hejtmana, popřípadě zástupce hejtmana.

§ 60

Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady tak, že rada není usnášeníschopná (§ 58 odst. 2) a na nejbližším zasedání zastupitelstva nebude počet členů rady doplněn tak, aby usnášeníschopná byla, vykonává její působnost, až do zvolení potřebného počtu členů rady, zastupitelstvo. V těchto případech zastupitelstvo může svěřit hejtmanovi plnění některých úkolů rady.

²¹⁾ Zákon č. 143/1992 Sb.

²²⁾ Zákon č. 106/1999 Sb.

Díl 3

Hejtman

§ 61

(1) Hejtman zastupuje kraj navenek. Úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva, popřípadě rady, může hejtman provést jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto právní úkony kraje od počátku neplatné.

(2) Hejtmana a zástupce hejtmana volí zastupitelstvo z řad svých členů. Hejtman a zástupce hejtmana musí být občany České republiky. Odpovídají za výkon své funkce zastupitelstvu. Rada může ukládat úkoly hejtmanovi jen v rozsahu své působnosti.

(3) Hejtman

- a) spolu se zástupcem hejtmana podepisuje právní předpisy kraje,
- b) po předchozím souhlasu ministra vnitra jmenuje a odvolává ředitele; jmenování nebo odvolání ředitele bez předchozího souhlasu ministra vnitra je neplatné,
- c) stanoví podle zvláštního předpisu²¹⁾ plat řediteli,
- d) na základě zmocnění v zákoně zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány,
- e) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok,
- f) zajišťuje ochranu utajovaných skutečností,
- g) odpovídá za informování občanů o činnosti kraje,²²⁾
- h) vykonává další úkoly v samostatné nebo přenesené působnosti, pokud jsou mu svěřeny zastupitelstvem, radou nebo tak stanoví zákon.

§ 62

Hejtman pozastaví výkon usnesení rady, má-li za to, že je usnesení nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva.

§ 63

(1) Dosavadní hejtman v době od konání všeobecných voleb do zastupitelstva do doby konání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva zabezpečuje hospodaření kraje podle schváleného rozpočtu a plní další nezbytné úkoly v samostatné působnosti, nejde-li o úkony vyhrazené zastupitelstvu podle § 35 odst. 2 a § 36 nebo vyhrazené radě podle § 59 odst. 1 písm. j) a l).

(2) Jestliže na ustavujícím zasedání nově zvolen-

ného zastupitelstva hejtman nebude zvolen, pověří zastupitelstvo plněním úkolů podle odstavce 1 zástupce hejtmana; není-li zvolen, jiného člena nově zvoleného zastupitelstva.

§ 64

Hejtmana zastupuje zástupce hejtmana. Zastupitelstvo může zvolit více zástupců hejtmana a svěřit jim zabezpečování konkrétních úkolů. Zástupce hejtmana, kterého určí zastupitelstvo, zastupuje hejtmana v době jeho nepřítomnosti a jedná a rozhoduje ve věcech, které jsou svěřeny hejtmanovi.

Díl 4

Zvláštní orgány

§ 65

Hejtman zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

Díl 5

Krajský úřad

§ 66

Krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a napomáhá činnosti výborů a komisí. Rada může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem nebo zastupitelstvem. Zastupitelstvo ani rada nemůže na krajský úřad přenést úkoly, které jsou jim vyhrazeny zákonem.

§ 67

Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad

- a) přezkoumává rozhodnutí vydaná okresními úřady a magistráty měst Brna, Ostravy a Plzně ve správním řízení, pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak,
- b) ukládá sankce podle zákona,
- c) zabezpečuje výstavbu a provoz informačního systému kompatibilního s informačními systémy správních úřadů,
- d) podílí se na odborné přípravě zaměstnanců okresních a obecních úřadů pro vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti,
- e) organizuje kontroly na vybraných úsecích činnosti okresních úřadů, vyhodnocuje jejich výsledky a předkládá příslušnému ministerstvu, popřípadě vládě návrhy na potřebná opatření,

- f) kontroluje dodržování opatření vlády v činnosti okresních úřadů a poskytování odborné pomoci okresními úřady obcím,
- g) organizuje porady přednostů okresních úřadů působících v kraji,
- h) vykonává další působnosti svěřené mu zákonem.

§ 68

(1) Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu (dále jen „zaměstnanec“). V čele krajského úřadu stojí ředitel.

(2) Krajský úřad se člení na odbory, oddělení, sekretariát ředitele a sekretariát hejtmana.

§ 69

(1) Ředitel je zaměstnancem kraje. Za plnění úkolů svěřených krajskému úřadu v samostatné a přenesené působnosti je odpovědný hejtmanovi.

(2) Ředitel

- a) zajišťuje úkoly v přenesené působnosti kraje vyplývající ze zvláštních zákonů,
- b) podle zvláštních předpisů plní vůči zaměstnancům zařazeným do krajského úřadu funkci statutárního orgánu zaměstnavatele,
- c) stanoví podle zvláštních předpisů²¹⁾ platy zaměstnancům krajského úřadu,
- d) je nadřízeným všech zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu a kontroluje jejich činnost,
- e) vydává organizační a pracovní řád, spisový řád a skartační řád krajského úřadu,
- f) je oprávněn předkládat radě návrhy na vydání nařízení kraje,
- g) řídí a kontroluje činnost právnických osob, organizačních složek, příspěvkových organizací, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem,
- h) plní podle pokynů hejtmana úkoly vyplývající z usnesení zastupitelstva a rady a další úkoly vyplývající z jeho pracovní náplně,
- i) plní úkoly stanovené v samostatné působnosti zastupitelstvem a radou a další úkoly stanovené zákonem.

(3) Ředitel je oprávněn zúčastňovat se zasedání zastupitelstva a schůzí rady s hlasem poradním.

(4) Ředitel nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích. Jeho funkce je neslučitelná s funkcí poslance a senátora Parlamentu České republiky a s funkcí člena zastupitelstva územního samosprávného celku.

§ 70

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgány kraje týkající se samostatné působnosti se v záhlaví označují názvem kraje s uvedením názvu příslušného orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgány kraje týkající se přenesené působnosti se v záhlaví označují slovy „Krajský úřad“ s uvedením názvu kraje a současně se uvede i název odboru či zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil. Toto neplatí pro nařízení kraje.

§ 71

Krajský úřad zřizuje úřední desku, která je umístěna na místě, které musí být veřejně přístupné po dobu 24 hodin denně. Úřední deska se zpravidla umísťuje na budově, v níž má krajský úřad své sídlo, případně na budově, ve které má svá další pracoviště.

§ 72

(1) Činnosti stanovené prováděcím právním předpisem mohou zaměstnanci vykonávat po prokázání zvláštní odborné způsobilosti; to platí i pro osoby stojící v čele zvláštních orgánů kraje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.²³⁾

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na zaměstnance do doby vykonání zkoušky, nejpozději však do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru ke kraji. Přerušeni zaměstnaneckého poměru nemá za následek nový běh lhůty.

(3) Zvláštní odbornou způsobilostí se rozumí znalost právních předpisů upravujících příslušný okruh činností a prokázání schopnosti jejich aplikace. Součástí zvláštní odborné způsobilosti je též prokázání znalosti základů veřejné správy, zákonů upravujících postavení a působnost orgánů územní samosprávy a územních správních úřadů a zákona upravujícího řízení před těmito orgány.

(4) Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje osvědčením.

(5) Zvláštní odborná způsobilost se neověřuje u zaměstnanců zabezpečujících obslužné činnosti potřebné k rozhodování při výkonu přenesené působnosti.

(6) U zaměstnance kraje zařazeného do krajského úřadu, jemuž do 5 let ode dne, do kterého nejpozději musí být přihlášen ke zkoušce, vznikne nárok na starobní důchod, se ověřuje zvláštní odborná způsobilost jen tehdy, jestliže o to sám požádá.

(7) Provádění zkoušek zvláštní odborné způsobi-

losti a vydávání osvědčení zabezpečuje ministerstvo ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a jinými příslušnými ústředními správními úřady.

§ 73

(1) Povinností kraje je umožnit zaměstnanci, který vykonává činnost, na niž se vztahuje požadavek zvláštní odborné způsobilosti, (dále jen „uchazeč“) přípravu na její ověření a vykonání zkoušky. Kraj přihlásí uchazeče ke zkoušce do 3 měsíců od vzniku pracovního poměru ke kraji. Ministerstvo zajistí, aby přihlášený uchazeč byl ke zkoušce pozván tak, aby se mohl poprvé podrobit zkoušce do 9 měsíců ode dne podání přihlášky. Písemné pozvání ke zkoušce musí být uchazeči odesláno nejméně 30 dnů přede dnem konání zkoušky.

(2) Nevyhoví-li uchazeč při zkoušce, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovaná zkouška se vykoná nejpozději do 90 dnů ode dne zkoušky, v níž uchazeč nevyhověl.

§ 74

(1) Do lhůt uvedených v § 72 odst. 2 a v § 73 odst. 1 se nezapočítávají doby mateřské dovolené, pracovní neschopnosti, vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby ani doba uvolnění pro výkon veřejné funkce.

(2) Ustanovení § 72 a 73 se nevztahují na ředitele a dále na toho zaměstnance, který vykonal zkoušku pro stanovenou činnost před vznikem pracovního poměru ke kraji.

§ 75

Prováděcí právní předpis stanoví okruh činností, pro jejichž výkon se vyžaduje prokázání zvláštní odborné způsobilosti, způsob přihlašování ke zkoušce a náležitosti přihlášky, způsob a průběh zkoušky, náležitosti osvědčení, postup ministerstva při zabezpečování odborné přípravy a rozsah spolupráce ministerstva a ostatních příslušných ústředních správních úřadů na ověřování zvláštní odborné způsobilosti.

HLAVA V

ORGÁNY ZASTUPITELSTVA A RADY

Výbory

§ 76

(1) Zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu.

²³⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva.

§ 77

(1) Výbory plní úkoly, kterými je pověřil zastupitelstvo. Ze své činnosti odpovídají výbory zastupitelstvu.

(2) Počet členů výborů je vždy lichý. Výbory se schází podle potřeby.

(3) K přijetí usnesení je třeba nadpoloviční většiny hlasů všech členů výborů. Usnesení výborů se vyhlašují písemně a podepisuje je předseda výboru.

§ 78

(1) Zastupitelstvo zřizuje vždy výbor finanční, výbor kontrolní a výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost. Tyto výbory jsou nejméně pětičlenné.

(2) Kraj, v jehož územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se ke stejné národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona.¹¹⁾

(3) Členy finančního a kontrolního výboru nemohou být hejtman, zástupce hejtmana, ředitel ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na krajském úřadu.

(4) Finanční výbor

- a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky kraje,
- b) provádí kontrolu hospodaření právnických osob a zařízení založených nebo zřízených krajem, nebo které na kraj byly převedeny,
- c) provádí kontrolu využití dotací poskytnutých krajem z jeho prostředků obcím; za tímto účelem je výbor oprávněn požadovat od obcí příslušné podklady a obce jsou povinny poskytnout výboru požadovanou součinnost,
- d) plní další úkoly ve finanční oblasti, kterými jej pověřil zastupitelstvo.

(5) Kontrolní výbor

- a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady,
- b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a krajským úřadem na úseku samostatné působnosti,
- c) plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověřil zastupitelstvo.

(6) Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

- a) v návaznosti na demografický vývoj a vývoj zaměstnanosti posuzuje a vyjadřuje se k síti škol a školských zařízení, studijních a učebních oborů a k jejich změnám v působnosti kraje,
- b) předkládá návrhy na zkvalitnění péče poskytované školami a školskými zařízeními, popřípadě předškolními zařízeními, které kraj zřizuje,
- c) vyjadřuje se k záměrům na poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu,
- d) projednává zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti škol, školských zařízení a předškolních zařízení,
- e) plní další úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání, kterými jej pověřil zastupitelstvo.

§ 79

(1) O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje předmět kontroly, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy na opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala.

(2) Výbor předloží zápis zastupitelstvu; v případě kontrolního zápisu se k zápisu připojí vyjádření orgánu, případně zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

§ 80

Komise

(1) Rada zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě.

(2) Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů.

(3) Komise je ze své činnosti odpovědná radě.

HLAVA VI

DOZOR NAD VÝKONEM SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

§ 81

(1) Dozor nad výkonem samostatné působnosti krajů vykonává ministerstvo ve spolupráci s věcně příslušnými ministerstvy a s ostatními věcně příslušnými ústředními správními úřady.

(2) Dozor je prováděn následně a je zaměřen výhradně na posuzování dodržování zákonnosti a je prováděn tak, aby nebyla omezována samostatná působnost kraje, rozhodovací pravomoc jeho orgánů a nedocházelo k nezákonnému zásahu státu.²⁴⁾ Dozor nad

²⁴⁾ Čl. 87 odst. 1 písm. c) ústavního zákona č. 1/1993 Sb.

dodržováním zákonnosti v samostatné působnosti se provádí formou kontroly. Zjišťuje se při ní soulad obecně závazných vyhlášek kraje se zákony; u ostatních usnesení a rozhodnutí orgánů kraje též jejich soulad i s jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

(3) Při výkonu dozoru jsou ministerstvo a věcně příslušné ústřední správní úřady oprávněny

- a) požadovat od příslušného orgánu kraje poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,
- b) požadovat na kraji změnu nebo zrušení nezákonného opatření jeho orgánů ve stanovené lhůtě,
- c) požadovat na kraji splnění úkolu stanoveného mu zákonem; nesplní-li kraj úkol stanovený mu zákonem a po upozornění věcně příslušným ministerstvem nezjedná nápravu, zabezpečí náhradní výkon příslušné ministerstvo na náklad kraje, jestliže nesplněný úkol může provést někdo jiný,
- d) není-li náhradní výkon uvedený v písmenu c) podle povahy věci možný nebo účelný, vymáhá příslušné ministerstvo splnění povinnosti postupným ukládáním pokut; úhrn uložených pokut nesmí převýšit předpokládané náklady na zabezpečení úkolu náhradním výkonem,
- e) v odůvodněných případech příslušný ústřední správní úřad upustí od vymáhání nákladů a povinností kraje podle písmen c) a d).

§ 82

Odporuje-li obecně závazná vyhláška kraje nebo její část zákonu, pozastaví ministerstvo bez zbytečného odkladu její výkon. Současně vyzve příslušný orgán kraje ke zjednání nápravy. Pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky kraje nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu. Nezjedná-li zastupitelstvo do 3 měsíců od pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky kraje nápravu, podá ministr vnitra návrh Ústavnímu soudu na její zrušení nebo zrušení její části.

§ 83

(1) Zjistí-li ministerstvo nesoulad usnesení nebo jiných opatření zastupitelstva nebo orgánů kraje v samostatné působnosti, která nemají povahu právního předpisu, se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, požádá ministerstvo věcně příslušný ústřední správní úřad o odborné posouzení věci a stanovisko. Příslušný ústřední správní úřad je povinen do 15 dnů od doručení žádosti ministerstva zaslat své písemné vyjádření.

(2) Má-li ministerstvo za to, že usnesení nebo jiná

opatření zastupitelstva nebo orgánů kraje v samostatné působnosti, která nemají povahu právního předpisu, jsou v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, pozastaví ministerstvo jejich výkon. Rozhodnutí o pozastavení výkonu opatření nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu. Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Nezjedná-li nápravu zastupitelstvo kraje do 3 měsíců od pozastavení výkonu opatření, podá ministerstvo žalobu Vrchnímu soudu na jeho zrušení. Vrchní soud v řízení o žalobě postupuje přiměřeně podle zvláštního právního předpisu.²⁵⁾ Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu před rozhodnutím soudu, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu rozhodnutí zruší do 15 dnů od doručení usnesení příslušného orgánu kraje o zjednání nápravy ministerstvu.

(4) Zamítne-li soud žalobu, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu opatření zastupitelstva nebo orgánů kraje zruší do 15 dnů od nabytí právní moci rozsudku soudu.

(5) Uloží-li orgán kraje povinnosti fyzickým a právníkům osobám ve věcech, které patří do působnosti jiného orgánu, postupuje se podle odstavců 1 a 2.

(6) Rozhodnutí, kterým soud ruší jiné opatření orgánů kraje v samostatné působnosti podle odstavce 2, vyvěsí kraj neprodleně na úřední desce krajského úřadu po dobu 15 dnů.

(7) Ustanovení odstavce 2 se nepoužije na vztahy pracovněprávní.

Dozor nad výkonem přenesené působnosti

§ 84

(1) Dozor nad výkonem přenesené působnosti krajů vykonávají věcně příslušná ministerstva a ostatní věcně příslušné ústřední správní úřady. Nelze-li věcnou příslušnost v otázkách přenesené působnosti určit, je příslušné ministerstvo.

(2) Dozor nad výkonem přenesené působnosti se provádí následně a zjišťuje se při něm soulad nařízení kraje se zákony; u ostatních opatření orgánů kraje též jejich soulad i s jinými právními předpisy vydanými na základě zákona, s usneseními vlády, směrnicemi a instrukcemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů.

(3) Při výkonu dozoru jsou ústřední správní úřady oprávněny

- a) požadovat na kraji poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,

²⁵⁾ Část pátá hlava druhá zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

b) požadovat na kraji změnu nebo zrušení nezákonného opatření jeho orgánu ve stanovené lhůtě.

(4) Dozor se nevztahuje na rozhodnutí kraje přijatá ve správním řízení²⁶⁾ a na rozhodnutí vydaná v řízení o správě daní a poplatků.²⁶⁾

§ 85

Odporuje-li nařízení kraje nebo jeho část zákona nebo jinému právnímu předpisu vydanému k provedení zákona, pozastaví ministerstvo bez zbytečného odkladu jeho výkon. Současně vyzve příslušný orgán kraje ke zjednání nápravy. Pozastavení výkonu nařízení kraje nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu. Nejednají-li rada do 3 měsíců od pozastavení výkonu nařízení kraje nápravu, podá ministr vnitřní návrh Ústavnímu soudu na jeho zrušení nebo zrušení jeho části.

§ 86

(1) Zjistí-li ministerstvo nesoulad usnesení nebo jiných opatření orgánů kraje v přenesené působnosti, která nemají povahu právního předpisu, se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, usnesením vlády, směrnicemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, požádá ministerstvo věcně příslušný ústřední správní úřad o odborné posouzení věci a stanovisko. Příslušný ústřední správní úřad je povinen do 15 dnů ode dne doručení žádosti ministerstva zaslat své písemné vyjádření.

(2) Jsou-li usnesení nebo jiná opatření uvedená v odstavci 1 v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona, usnesením vlády, směrnicemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, pozastaví ministerstvo jejich výkon. Současně vyzve příslušný orgán kraje ke zjednání nápravy. Pozastavení výkonu usnesení nebo jiného opatření nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu. Nejednají-li příslušný orgán kraje do 30 dnů od pozastavení nápravu, zruší je příslušné ministerstvo. Rozhodnutí příslušného ministerstva o zrušení usnesení nebo jiného opatření nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu.

Společná ustanovení k doзору

§ 87

(1) Při výkonu dozoru je kraj povinen předložit na vyžádání dokumenty o kontrolách všeho druhu, a to i těch, které provedly jiné kontrolní orgány a které mají vztah k předmětu dozoru. Na vyžádání je krajský úřad povinen předat kopie celých databází k vyhodno-

cení v nich obsažených informací souvisejících s předmětem dozoru.

(2) Po nabytí účinnosti právního předpisu kraje jej neprodleně zašle krajský úřad ministerstvu.

(3) Krajský úřad zašle ministerstvu usnesení nebo jiné opatření orgánů kraje ve stanovené lhůtě, jestliže o to požádá.

§ 88

(1) Zaměstnanec příslušného ministerstva pověřený provedením kontroly činnosti krajského úřadu nebo zvláštního orgánu (dále jen „kontrolující“) je povinen se prokázat písemným pověřením.

(2) Kontrolující je při provádění kontroly oprávněn

- požadovat od příslušného orgánu kraje, aby ve stanovené lhůtě předložil podklady a poskytl úplné informace nezbytné k provedení kontroly,
- zajistit v odůvodněných případech předložené podklady; jejich převzetí je povinen písemně potvrdit.

(3) Kontrolující je při provádění kontroly povinen

- oznámit řediteli zahájení a ukončení kontroly a předložit pověření k jejímu provedení,
- zjistit skutečný stav kontrolovaných činností a porovnat je s příslušnými právními předpisy,
- zabezpečit řádnou ochranu zajištěných podkladů a vrátit je neprodleně, pominou-li důvody jejich zajištění,
- pořídít o výsledcích kontroly protokol.

§ 89

(1) V protokolu o kontrole se uvede zejména

- označení kontrolního a kontrolovaného orgánu,
- jména kontrolujících,
- místo a čas provedení kontroly,
- předmět kontroly,
- všechna kontrolní zjištění včetně nedostatků a osob za ně zodpovědných,
- návrh nápravných opatření k odstranění zjištěných nedostatků,
- označení všech podkladů, o které se kontrolní zjištění opírá.

(2) Protokol o kontrole podepíše všichni kontrolující, kteří se kontroly zúčastnili.

²⁶⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 90

(1) Kontrolující seznámí s obsahem protokolu o kontrole ředitele nebo jím pověřeného zástupce a osoby odpovědné za nedostatky. Řediteli nebo jím pověřenému zástupci předá kontrolující stejnopis protokolu o kontrole. Stejnopis části záznamu, ve kterém je vymezena osobní odpovědnost, předá kontrolující odpovědným osobám a jejich nadřízenému. Pokud ředitel nebo jím pověřený zástupce nebo odpovědná osoba odmítne podepsat protokol o kontrole, vyznačí to kontrolující v tomto protokolu.

(2) Proti obsahu kontrolního zjištění uvedeného v protokolu o kontrole mohou ředitel nebo jím pověřený zástupce a odpovědné osoby podat písemné a zdůvodněné námitky do 15 dnů ode dne převzetí protokolu o kontrole.

(3) O námitkách rozhodne nadřízený kontrolujícího do 30 dnů od jejich doručení příslušnému ministerstvu.

(4) Při rozhodování podle odstavce 2 se nepostupuje podle správního řádu.⁴⁾

§ 91

(1) Jestliže při kontrole kraj

- a) nesplní povinnost uloženou mu podle § 87, uloží mu příslušné ministerstvo rozhodnutím vydaným ve správním řízení⁴⁾ pokutu do 20 000 Kč,
- b) neodstraní ve stanovené a poté ani v nově stanovené lhůtě zjištěné nedostatky, uloží mu příslušné ministerstvo rozhodnutím pokutu do 100 000 Kč.

(2) Pokuty uložené podle odstavce 1 jsou příjmem státního rozpočtu; při jejich vybírání a vymáhání se postupuje podle zvláštního zákona.²⁶⁾

HLAVA VII

VZTAH MINISTERSTEV KE KRAJŮM

§ 92

(1) Při výkonu přenesené působnosti jsou orgány kraje podřízeny příslušnému ministerstvu.

(2) Příslušná ministerstva, do jejichž působnosti náleží úseky státní správy vykonávané orgány kraje

- a) řídí v rámci zákonů výkon státní správy vydáváním právních předpisů a v jejich mezích vydáváním směrnic; podmínkou platnosti směrnice je její publikace, ve výjimečném případě oznámení o vydání ve Věstníku vlády pro orgány krajů, okresní úřady a orgány obcí,

- b) přezkoumávají rozhodnutí orgánů kraje vydaná na úseku přenesené působnosti ve správním řízení;⁴⁾ na přezkoumávání rozhodnutí orgánů kraje vydaných ve správním řízení se vztahují ustanovení správního řádu,
- c) kontrolují výkon přenesené působnosti orgány kraje na svěřeném úseku.

§ 93

Ministerstvo ve vztahu ke krajům na úseku přenesené působnosti

- a) koordinuje vydávání směrnic a instrukcí ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, jež se dotýkají přenesené působnosti kraje; k tomu vydává Věstník vlády pro orgány krajů, okresní úřady a orgány obcí,
- b) kontroluje dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a poskytování odborné pomoci krajským úřadem okresním úřadům,
- c) organizuje porady ředitelů,
- d) ve spolupráci s příslušnými ústředními správními úřady organizuje provádění kontrol na vybraných úsecích činnosti orgánů kraje, vyhodnocuje jejich výsledky a předkládá vládě návrhy na potřebná opatření,
- e) řídí a ve spolupráci s příslušnými ministerstvy koordinuje výstavbu a realizaci informačních systémů krajů a zabezpečuje řešení a realizaci projektů.

HLAVA VIII

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ
A ZÁVĚREČNÁ

§ 94

(1) Je-li orgánům kraje svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob ve věcech patřících do samostatné působnosti kraje, k řízení je příslušný krajský úřad; na jeho rozhodování se vztahuje správní řád,⁴⁾ pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. K přezkoumávání těchto rozhodnutí je příslušné ministerstvo; odvolací orgán nemůže rozhodnutí změnit.

(2) Skutečnosti nasvědčující vyloučení zaměstnance zařazeného do krajského úřadu²⁷⁾ z projednávání a rozhodování věci ve správním řízení se oznamují příslušnému vedoucímu odboru krajského úřadu; skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru krajského úřadu nebo vedoucího nebo člena zvláštního

²⁷⁾ § 9 zákona č. 71/1967 Sb.

orgánu se oznamují řediteli krajského úřadu. O podjatosti rozhoduje zaměstnanec, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě rozhodnutí o vyloučení pro podjatost učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.

(3) Orgány kraje samy vykonávají správní rozhodnutí jimi vydaná, pokud není podán návrh na soudní výkon rozhodnutí. Pokuty uložené krajem vybírá a vymáhá kraj;²⁶⁾ výnos pokut je příjmem kraje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(4) Správní řízení pravomocně neskončená před nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 95

Tento zákon se nevztahuje na hlavní město Prahu.

§ 96

(1) Přednosta okresního úřadu v sídle kraje přijme do pracovního poměru k okresnímu úřadu zaměstnance, kteří budou určeni ministerstvem na základě výsledků výběrového řízení organizovaného ministerstvem. Tito zaměstnanci zabezpečí přípravu zahájení činnosti nově zvolených orgánů kraje a výkon působnosti krajského úřadu.

(2) Pro Brněnský kraj zabezpečí úkoly podle odstavce 1 Okresní úřad Brno-venkov, pro Ostravský

kraj Okresní úřad Karviná a pro Plzeňský kraj Okresní úřad Plzeň-sever.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců přijatých podle odstavců 1 a 2 přecházejí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona z okresních úřadů na příslušné kraje.

§ 97

Ustavující zasedání zastupitelstev zvolených ve volbách v roce 2000 svolá ministr vnitra. Termín jeho konání stanoví tak, aby se uskutečnila do 40 dnů od vyhlášení výsledků voleb.

§ 98

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 47, 48 a 49.

(2) Ministerstvo vnitra vydá vyhlášku k provedení § 75.

§ 99

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do zastupitelstev v krajích, s výjimkou ustanovení § 7, 29, 30 a 67, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2001.

(2) Ustanovení § 96 nabývá účinnosti dnem vyhlášení tohoto zákona ve Sbírce zákonů.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. **Rychetský** v. r.

130

ZÁKON

ze dne 12. dubna 2000

o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

VOLBY DO ZASTUPITELSTEV KRAJŮ

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Podle tohoto zákona se volí zastupitelstva krajů.¹⁾

(2) Funkční období zastupitelstev krajů je čtyřleté.²⁾ Volby do zastupitelstev krajů se konají ve lhůtě počínající třicátým dnem před uplynutím volebního období a končící dnem jeho uplynutí.

§ 2

Volby do zastupitelstev krajů se konají tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva,³⁾ podle zásad poměrného zastoupení.

§ 3

(1) Volby do zastupitelstev krajů vyhlašuje prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Rozhodnutí o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů uveřejněno.

(2) Volby do zastupitelstev krajů se konají v jednom dni; hlasování začíná v 8.00 hodin a končí

ve 22.00 hodin. Dnem voleb do zastupitelstev krajů je den pracovního klidu před pracovním dnem.

(3) Volby do zastupitelstev krajů se konají ve všech krajích v týž den, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 4

Právo volit

(1) Právo volit do zastupitelstva kraje má státní občan České republiky, který alespoň v den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je přihlášen k trvalému pobytu v obci,⁴⁾ která náleží do územního obvodu kraje, (dále jen „volič“).

(2) Překážkami výkonu volebního práva podle odstavce 1 jsou

- a) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- b) zbavení způsobilosti k právním úkonům,⁵⁾
- c) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu,⁶⁾ nebo
- d) výkon základní nebo náhradní vojenské služby,⁷⁾ vyžaduje-li to bezpečnost státu.

§ 5

Právo být volen

(1) Členem zastupitelstva kraje může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b).

(2) Funkce člena zastupitelstva kraje je neslučitelná

- a) s funkcí vykonávanou na ministerstvu, jiném ústředním orgánu státní správy nebo na orgánu

¹⁾ Čl. 101 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

²⁾ Čl. 102 odst. 2 Ústavy České republiky.

³⁾ Čl. 102 odst. 1 Ústavy České republiky.

⁴⁾ Zákon č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

⁵⁾ § 10 a 855 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

⁶⁾ § 5 odst. 2 písm. b) a § 9 odst. 4 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 548/1991 Sb.

⁷⁾ Zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).

státní správy s celostátní působností, obsazovanou volbou, jmenováním nebo ustanovováním,⁸⁾

- b) s funkcí vykonávanou zaměstnancem kraje, zařazeným do krajského úřadu, zaměstnancem obce, zařazeným do obecního úřadu, nebo zaměstnancem jiného než ústředního orgánu státní správy, nejde-li o orgán s celostátní působností, jsou-li tyto funkce obsazovány volbou, jmenováním nebo ustanovováním,⁸⁾
- c) s funkcí statutárního zástupce právnické osoby zřízené nebo založené krajem, anebo v níž má kraj majetkovou účast.

(3) Funkce člena zastupitelstva kraje je neslučitelná podle odstavce 2 písm. b) jen tehdy, vykonává-li zaměstnanec příslušnou funkci na orgánu, jehož územní působnost se alespoň zčásti kryje s územní působností tohoto kraje.

HLAVA II VOLEBNÍ ORGÁNY

§ 6

Volebními orgány podle tohoto zákona jsou

- a) Státní volební komise,
- b) Ministerstvo vnitra,
- c) Český statistický úřad,
- d) okresní úřad v sídle kraje, ve Středočeském kraji Okresní úřad Praha-západ, v kraji Plzeňském Magistrát města Plzně, v kraji Brněnském Magistrát města Brna, v kraji Ostravském Magistrát města Ostravy (dále jen „okresní úřad v sídle kraje“),
- e) okresní úřad, ve městech Brno Magistrát města Brna, Ostrava Magistrát města Ostravy, Plzeň Magistrát města Plzně (dále jen „okresní úřad“),
- f) pověřený obecní úřad,⁹⁾ ve městech Brno, Ostrava a Plzeň úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen „pověřený obecní úřad“),
- g) obecní úřad, městský úřad, úřad města, ve městech Brno, Ostrava, Plzeň úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen „obecní úřad“),
- h) starosta obce, primátor statutárního města, které není územně členěno, a v územně členěných statutárních městech (dále jen „starosta“),
- i) okrsková volební komise.

§ 7

Státní volební komise

(1) Státní volební komise je stálým orgánem na úseku voleb do zastupitelstev krajů.

(2) Předsedou Státní volební komise je ministr vnitra.

(3) Další členy a náhradníky Státní volební komise jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra vnitra. Státní volební komise je složena, s výjimkou jejího předsedy, ze zaměstnanců Ministerstva vnitra, Českého statistického úřadu, Ministerstva financí, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva obrany, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva práce a sociálních věcí a Kanceláře prezidenta republiky. Návrh na jmenování a odvolání členů a náhradníků Státní volební komise ministru vnitra předkládají ministr financí, ministr zahraničních věcí, ministr spravedlnosti, ministr obrany, ministr zdravotnictví, ministr práce a sociálních věcí, předseda Českého statistického úřadu a vedoucí Kanceláře prezidenta republiky.

(4) Pro účely organizačně technického zabezpečení činnosti Státní volební komise zřizuje ministr vnitra sekretariát, tvořený zaměstnanci Ministerstva vnitra.

§ 8

(1) Státní volební komise

- a) koordinuje přípravu, organizaci, průběh a provedení voleb,
- b) určí losem číslo, kterým budou pro volby do zastupitelstev krajů označeny hlasovací lístky politických stran, politických hnutí a koalic,
- c) vykonává dohled nad zabezpečením úkonů nezbytných pro organizačně technické provádění voleb,
- d) vyhláší a uveřejňuje celkové výsledky voleb do zastupitelstev krajů,
- e) vydává povolení k přítomnosti dalších osob při sčítání hlasů okrskovou volební komisí.

(2) Mezi jednáními Státní volební komise její předseda činí opatření v neodkladných záležitostech a ukládá úkoly k jejich zajištění.

§ 9

Ministerstvo vnitra

(1) Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy na úseku voleb.¹⁰⁾

(2) Ministerstvo vnitra

- a) metodicky řídí organizační a technickou přípravu, průběh a provedení voleb,
- b) zajišťuje ověřování způsobilosti na úseku voleb pro zaměstnance okresního úřadu v sídle kraje

⁸⁾ § 27 odst. 4 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 3/1991 Sb. a zákona č. 74/1994 Sb.

⁹⁾ § 60 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 302/1992 Sb. Nařízení vlády č. 475/1990 Sb., kterým se určují pověřené obecní úřady, ve znění nařízení vlády č. 315/1995 Sb.

¹⁰⁾ § 12 odst. 1 písm. l) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 130/2000 Sb.

- pověřeného činností na úseku voleb, který prokáže zkouškou potřebné znalosti, a pro zaměstnance okresního úřadu pověřeného činností na úseku voleb, který prokáže zkouškou potřebné znalosti; o kladném výsledku ověření způsobilosti vydá osvědčení,
- c) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni okresu,
 - d) vydává seznam registrovaných politických stran a politických hnutí¹¹⁾ a poskytuje ho okresním úřadům v sídle kraje pro účely registrace kandidátních listin,
 - e) ve spolupráci s Českým statistickým úřadem zajišťuje provoz jednotného systému telekomunikačního spojení,
 - f) na žádost obecního úřadu poskytuje informace z evidence pobytu obyvatel pro účely vedení seznamu voličů,
 - g) zajišťuje tisk volebních materiálů a organizačně zajišťuje tisk hlasovacích lístků.

§ 10

Český statistický úřad

(1) Český statistický úřad vypracovává závazný systém zjišťování a zpracování výsledků voleb do zastupitelstev krajů a zajišťuje vyhotovení příslušného programového vybavení pro účely zpracování a poskytování výsledků voleb do zastupitelstev krajů.

(2) Český statistický úřad dále

- a) zabezpečuje technicky systém zpracování výsledků voleb do zastupitelstev krajů,¹²⁾ stanovený v odstavci 1, na pracovištích vytvářených u pověřených obecních úřadů, u okresních úřadů v sídle kraje a u Státní volební komise; při tom spolupracuje s Ministerstvem vnitra, okresními úřady a obecními úřady,
- b) vyhotovuje zápisy o výsledcích voleb do zastupitelstev krajů a předá je neprodleně okresním úřadům v sídlech krajů,
- c) zpracuje celkové údaje o výsledcích voleb do zastupitelstev krajů a předá je neprodleně Státní volební komisi,
- d) technicky zajišťuje dostupnost a poskytování průběžných a celkových výsledků voleb do zastupitelstev krajů,
- e) pro jednotlivá pracoviště podle odstavce 2 písm. a) zabezpečuje zaměstnance Českého statistického úřadu pověřené zjišťováním a zpracováním výsledků voleb do zastupitelstev krajů a potřebný počet dalších osob pro zajištění zpracování a poskytování výsledků voleb a provádí jejich školení,
- f) provádí školení určených členů okrskových vo-

- lebních komisí k systému zjišťování a zpracování výsledku hlasování,
- g) na pracovišti u pověřených obecních úřadů zajišťuje vydání písemného dokladu ve formě počítačové sestavy okrskovým volebním komisím osvědčujícího, že výsledek hlasování z volebního okrsku byl do dalšího zpracování převzat bezchybně,
- h) zabezpečuje předání souhrnných informací o výsledku voleb na úrovni kraje v písemné formě politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, jejichž kandidátní listina byla pro volby do zastupitelstva kraje zaregistrována; v rámci technického řešení podle odstavce 1 také zabezpečuje předávání informací v elektronické formě,
- i) zajišťuje předání zápisů o průběhu a výsledku hlasování, převzatých od okrskových volebních komisí, do úschovy okresnímu úřadu v sídle kraje nejpozději do 10 dnů od ukončení zpracování na úrovni pověřeného obecního úřadu,
- j) vyhotovuje registry a číselníky kandidátů a kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic,
- k) řeší stížnosti na funkci technických zařízení a příslušného programového vybavení, použitých při zpracování výsledků voleb do zastupitelstev krajů,
- l) po vyhlášení celkových výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí na vyžádání poskytuje informace o výsledcích voleb do zastupitelstev krajů v požadovaném územním členění.

(3) Být v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy (§ 38 odst. 1), převzít stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování a výsledek hlasování na technickém nosiči (§ 41 odst. 1), stanovit lhůtu k odstranění chyb a předání nového zápisu o průběhu a výsledku hlasování (§ 41 odst. 2), vydat pokyn k ukončení zasedání okrskové volební komise v den voleb (§ 41 odst. 3), zajistit převzetí výsledků hlasování za všechny územně příslušné volební okrsky a zpracování celkového výsledku voleb v kraji (§ 42 odst. 2), vyhotovit a podepsat zápis o výsledku voleb do zastupitelstva kraje (§ 42 odst. 3 a 5) a zaslat souhrnné informace o výsledku voleb na úrovni kraje na adresu zmocněnců politických stran (§ 42 odst. 7) může pouze osoba, která má pověření podle odstavce 2 písm. e).

§ 11

Okresní úřad v sídle kraje

(1) Okresní úřad v sídle kraje

- a) zajišťuje organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení voleb v kraji,
- b) projednává a registruje kandidátní listiny,
- c) poskytuje adresy zmocněnců politických stran,

¹¹⁾ Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 468/1991 Sb., zákona č. 68/1993 Sb., zákona č. 189/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 296/1995 Sb. a zákona č. 322/1996 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění zákona č. 356/1999 Sb.

politických hnutí a koalic, které byly zaregistrovány, okrskovým volebním komisím,

- d) zajišťuje tisk hlasovacích lístků pro kraj,
- e) zajišťuje místnosti a pomocné prostředky pro činnost pracoviště Českého statistického úřadu na úrovni kraje a spolupracuje s ním na zajištění potřebných technických zařízení pro zpracování a poskytování výsledku voleb na tomto pracovišti,
- f) vyhlašuje a uveřejňuje výsledek voleb do zastupitelstva kraje vyvěšením na úřední desce neprodleně po jeho zjištění,
- g) předává osvědčení o zvolení členem zastupitelstva kraje zvoleným kandidátům,
- h) vydává pokyn k ukončení činnosti okrskové volební komise podle § 45,
- i) zajišťuje pomocné prostředky pro zajištění voleb na úrovni kraje.

(2) Převzít kandidátní listiny (§ 20 odst. 3), potvrdit podání kandidátní listiny (§ 20 odst. 3), převzít listinu o odvolání zmocněnce (§ 21 odst. 5), vyhotovit a zaslat rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině (§ 22 odst. 4 a 5), převzít prohlášení o vzdání se kandidatury a o jejím odvolání (§ 23 odst. 2), změnit označení kandidátů na kandidátní listině (§ 23 odst. 3) a podepsat zápis o výsledku voleb do zastupitelstva kraje [§ 42 odst. 5 písm. b)] může pouze osoba, která má osvědčení podle § 9 odst. 2 písm. b).

§ 12

Okresní úřad

(1) Okresní úřad

- a) zajišťuje organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení voleb v okrese,
- b) kontroluje průběh hlasování ve volebních místnostech,
- c) kontroluje sčítání hlasů okrskovou volební komisí,
- d) zajišťuje ověřování způsobilosti na úseku voleb pro zaměstnance obce, zařazeného do pověřeného obecního úřadu pověřeného činností na úseku voleb, který prokáže zkouškou potřebné znalosti; o kladném výsledku ověření způsobilosti vydá osvědčení,
- e) ukládá pokuty podle tohoto zákona,
- f) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni obce, města a v územně členěných statutárních městech na úrovni městské části nebo městského obvodu (dále jen „obec“),
- g) spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných technických zařízení a pracovních sil pro pracoviště vytvářená u pověřených obecních úřadů.

(2) Provádět kontrolu průběhu hlasování a kontrolu sčítání hlasů [odstavec 1 písm. b) a c) a § 36] může vykonávat pouze osoba, která má osvědčení podle § 9 odst. 2 písm. b).

§ 13

Pověřený obecní úřad

(1) Pověřený obecní úřad

- a) zajišťuje místnosti a pomocné prostředky pro činnost pracoviště Českého statistického úřadu při přejímce, kontrole a zpracování zápisů o průběhu a výsledku hlasování, přebíraných od okrskových volebních komisí,
- b) spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných technických zařízení a pracovních sil pro vstup výsledku hlasování z jednotlivých volebních okrsků do systému zpracování na tomto pracovišti.

(2) Činnost podle odstavce 1 písm. b) může jménem pověřeného obecního úřadu vykonávat pouze osoba, která má osvědčení podle § 12 odst. 1 písm. d).

§ 14

Obecní úřad

Obecní úřad

- a) zajišťuje volební místnosti pro okrskové volební komise, zejména jejich vybavení, a potřebné pracovní síly,
- b) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni volebního okrsku,
- c) archivuje volební dokumentaci.

§ 15

Starosta

Starosta

- a) zajišťuje informování voličů o době a místě konání voleb do zastupitelstva kraje v obci,
- b) zajišťuje distribuci hlasovacích lístků voličům,
- c) stanovuje, s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku, ve lhůtě 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva kraje, minimální počet členů okrskové volební komise, a to tak, aby počet členů byl nejméně 6, s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise čtyřčlenná,
- d) svolává první zasedání okrskové volební komise tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů přede dnem voleb,
- e) jmenuje a odvolává zapisovatele okrskové volební komise (dále jen „zapisovatel“),
- f) poskytuje každé politické straně, politickému hnutí a koalici, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována, informace o počtu a sídlech volebních okrsků nejpozději 45 dnů před zahájením voleb,
- g) plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

§ 16

Okresková volební komise

Okresková volební komise

- a) dbá o pořádek ve volební místnosti,

- b) zajišťuje hlasování a dozírá na jeho průběh,
- c) sčítá hlasy a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- d) odevzdá ostatní volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu.

§ 17

(1) Členem okrskové volební komise může být státní občan České republiky,

- a) který v den složení slibu dosáhl věku nejméně 18 let,
- b) u něhož nenastala překážka výkonu volebního práva, a
- c) který není kandidátem pro volby do zastupitelstva kraje, pro který je okrsková volební komise vytvořena.

(2) Každá politická strana, politické hnutí a koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva kraje, může delegovat nejpozději 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva kraje volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 písm. c), deleguje před jejím prvním zasedáním členy na neobsazená místa starosta. Poklesne-li počet členů okrskové volební komise v průběhu voleb pod stanovený počet a není-li dostatečný počet náhradníků delegován podle věty první, deleguje členy komise na neobsazená místa starosta.

(3) Delegováním členů a náhradníků podle odstavce 2 věty první se rozumí doručení jejich seznamu starostovi; seznam musí obsahovat jméno a příjmení, rodné číslo a místo, kde je člen nebo náhradník přihlášen k trvalému pobytu, a dále podpis zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice. Seznam může obsahovat i údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazeni.

(4) Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu tohoto znění: „Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky.“. Slib skládá delegovaný zástupce tak, že se podepíše pod písemné znění slibu; tím se zároveň ujímá své funkce.

(5) Členství v okrskové volební komisi zaniká

- a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise (§ 45),
- b) úmrtím,
- c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné sdělení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; toto písemné oznámení nelze vzít zpět,
- d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební ko-

mise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval,

- e) pozbytím státního občanství,¹³⁾
- f) v den voleb, nevykonává-li člen okrskové volební komise svoji funkci a jeho nepřítomnost ve volební místnosti trvá déle než dvě hodiny.

(6) Zapisovatel je členem okrskové volební komise s hlasem poradním, při hlasování se do počtu členů okrskové volební komise nezapočítává. Zapisovatel může okrskové volební komisi předkládat návrhy, pořizuje zápisy z jednání komise. Zapisovatel skládá slib ve znění a způsobem uvedeným v odstavci 4. Je jmenován starostou nejpozději 20 dnů před prvním zasedáním okrskové volební komise. Přestane-li zapisovatel vykonávat svoji funkci, musí být neprodleně jmenován nový zapisovatel.

§ 18

(1) Za člena, jehož členství zaniklo podle § 17 odst. 5, povolá předseda okrskové volební komise náhradníka; náhradník se stává členem okrskové volební komise složením slibu podle § 17 odst. 4. Nastanou-li skutečnosti uvedené v § 17 odst. 5 písm. b) až f) a není-li dostatečný počet náhradníků delegován podle § 17 odst. 2 věty první, postupuje starosta po upozornění předsedy okrskové volební komise podle § 17 odst. 2 věty třetí.

(2) Okrsková volební komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů s právem hlasovat. Usnesení je přijato, vyslovila-li se pro něj nadpoloviční většina přítomných členů.

(3) Okrsková volební komise si na svém prvním zasedání určí losem ze svých členů předsedu a místopředsedu. Losování řídí zapisovatel. Pokud předseda nebo místopředseda okrskové volební komise odstoupí nebo nebude moci z jiných závažných důvodů vykonávat svoji funkci, proběhne losování znovu; do losování předsedy okrskové volební komise nebude zařazen místopředseda okrskové volební komise; do losování místopředsedy okrskové volební komise nebude zařazen předseda okrskové volební komise.

(4) Předseda okrskové volební komise může jednotlivými úkony pověřit ostatní členy okrskové volební komise.

§ 19

Činnost volebních orgánů je výkonem státní správy.

HLAVA III

KANDIDÁTNÍ LISTINY A HLASOVACÍ LÍSTKY

§ 20

Kandidátní listiny

(1) Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev

¹³⁾ § 13 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění zákona č. 139/1996 Sb.

krajů mohou podávat registrované politické strany a politická hnutí,¹⁴⁾ jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice; za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.

(2) Každá politická strana, politické hnutí a koalice může podat pro volby do téhož zastupitelstva kraje pouze jednu kandidátní listinu; pokud politická strana a politické hnutí podávají samostatně kandidátní listiny, nemohou již být součástí koalice. Každá politická strana a politické hnutí může být členem pouze jedné koalice.

(3) Kandidátní listiny se podávají nejpozději 66 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva kraje okresnímu úřadu v sídle kraje. Podání kandidátní listiny okresní úřad v sídle kraje potvrdí zmocněnci politické strany, politického hnutí nebo koalice.

§ 21

(1) Kandidátní listina obsahuje

- a) název kraje,
- b) název politické strany, politického hnutí nebo koalice a její složení,
- c) jména a příjmení kandidátů, věk, jejich povolání, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že kandidát není členem žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen „bez politické příslušnosti“),
- d) pořadí kandidáta na kandidátní listině, vyjádřené pomocí arabské číslice,
- e) jméno a příjmení zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice a jméno a příjmení jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu,
- f) jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhl,
- g) podpis zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice,
- h) jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany nebo politického hnutí;¹⁴⁾ v případě koalice jména a příjmení, označení funkcí a podpisy všech osob oprávněných jednat jménem všech politických stran a politických hnutí, které ji tvoří.

(2) Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pomínou ke dni voleb do zastupitelstva kraje, a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do zastupitelstva kraje. Na prohlášení kandidát dále uvede

místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, a rodné číslo.

(3) Politická strana, politické hnutí a koalice může na kandidátní listině uvést nejvýše o 5 kandidátů více, než kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva kraje.¹⁵⁾

(4) Po uplynutí šedesátého dne přede dnem voleb do zastupitelstva kraje nelze již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.

(5) Zmocněncem ani jeho náhradníkem nemůže být kandidát. Úkony svého zmocněnce ve volebních věcech je politická strana, politické hnutí a koalice vázána. Svého zmocněnce může politická strana, politické hnutí a koalice písemně odvolat; odvolání musí být doručeno okresnímu úřadu v sídle kraje.

§ 22

Projednání a registrace kandidátních listin

(1) Okresní úřad v sídle kraje přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva kraje předložené kandidátní listiny. Nemá-li kandidátní listina náležitosti uvedené v § 21 nebo obsahuje-li nesprávné údaje, vyzve okresní úřad v sídle kraje písemně prostřednictvím zmocněnce politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, aby závady odstranila ve lhůtě, kterou zároveň určí; tato lhůta nesmí být kratší než 2 dny od doručení výzvy a nesmí přesahovat 50 dnů přede dnem voleb.

(2) Pokud politická strana, politické hnutí nebo koalice ve lhůtě určené okresním úřadem v sídle kraje závady neodstraní, rozhodne tento úřad o škrtnutí

- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle § 21 odst. 2, nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
- b) kandidáta v případě, že je uveden na více kandidátních listinách, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle § 21 odst. 2; podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej okresní úřad v sídle kraje na všech kandidátních listinách,
- c) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet (§ 21 odst. 3),
- d) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle § 21 odst. 1 písm. c) a f), popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné nebo neúplné,
- e) kandidáta, který nesplňuje podmínky volitelnosti podle § 5 odst. 1.

(3) Okresní úřad v sídle kraje ve lhůtě od 50 do 48 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva kraje rozhodne

- a) o registraci bezvadné kandidátní listiny a seznam zaregistrovaných kandidátních listin zašle sta-

¹⁴⁾ § 6 zákona č. 424/1991 Sb., ve znění zákona č. 68/1993 Sb. a zákona č. 117/1994 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

rostům všech obcí na území kraje nejpozději 48 dnů přede dnem voleb,

- b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána v souladu s § 20 nebo kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle § 21 a nápravy nelze dosáhnout postupem podle odstavců 1 a 2.

(4) Rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině okresní úřad v sídle kraje neprodleně vyhotoví a zašle tomu, kdo je proti rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu (§ 52 odst. 1). Současně se rozhodnutí vyvěsí na úřední desce okresního úřadu v sídle kraje. Za doručení se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.

(5) Rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. V odůvodnění se uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí. Odůvodnění není třeba v případě rozhodnutí o provedení registrace. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede orgán, který rozhodnutí vydal, a datum vydání rozhodnutí. Rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podpisem s uvedením jména a příjmení zaměstnance okresního úřadu v sídle kraje.

(6) Na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního zákona¹⁶⁾ rozhodne okresní úřad v sídle kraje o registraci kandidátní listiny i po lhůtě stanovené v odstavci 3, nejpozději však 15 dnů přede dnem voleb. Takto zaregistrovaná politická strana, politické hnutí nebo koalice má právo delegovat své členy do okrskových volebních komisí nejpozději 10 dnů přede dnem voleb. Toto delegování nemá vliv na již uskutečněná losování předsedů a místopředsedů těchto komisí.

(7) Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

§ 23

Vzdání se a odvolání kandidatury

(1) Kandidát se může před zahájením voleb vzdát písemně své kandidatury. Stejným způsobem může zmocněnec politické strany, politického hnutí nebo koalice jeho kandidaturu odvolat.

(2) Prohlášení o vzdání se kandidatury a jejím odvolání je nutno doručit okresnímu úřadu v sídle kraje; toto prohlášení nelze zít zpět.

(3) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo o jejím odvolání učiněno před registrací kandidátní listiny, kandidát nebude uveden na hlasovacím lístku; okresní úřad v sídle kraje změní označení pořadí kandidátů na kandidátní listině posunutím číselné řady.

(4) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo o jejím odvolání učiněno po registraci kandidátní listiny, údaje o kandidátovi na kandidátní listině zůstá-

vají, avšak při zjišťování výsledku voleb do zastupitelstva kraje se nepřihlíží k přednostním hlasům pro něj odevzdaným. Okresní úřad v sídle kraje zajistí zveřejnění prohlášení ve všech volebních místnostech na území kraje, pokud je obdrží alespoň 48 hodin před zahájením voleb do zastupitelstva kraje.

§ 24

Hlasovací lístky

(1) Po registraci kandidátních listin zajistí okresní úřad v sídle kraje tisk hlasovacích lístků. Hlasovací lístek se tiskne samostatně pro každou politickou stranu, politické hnutí nebo koalici.

(2) Na každém hlasovacím lístku musí být uveden název kraje, vylosované číslo [§ 8 odst. 1 písm. b)], nezkrácený název politické strany, politického hnutí nebo koalice, jméno, příjmení, věk, povolání, obec trvalého pobytu kandidátů, jejich pořadí označené arabskými číslicemi a příslušnost k určité politické straně nebo politickému hnutí nebo skutečnost, že kandidát je bez politické příslušnosti. U koalice je nutné uvést, která politická strana nebo politické hnutí ji tvoří, a u kandidáta uvést, která politická strana nebo politické hnutí ho navrhlo. Správnost údajů na hlasovacím lístku před jeho vytištěním může být ověřena zmocněncem politické strany, politického hnutí nebo koalice.

(3) Hlasovací lístky pro volby do příslušného zastupitelstva kraje musí být vytištěny písmem téhož druhu a stejné velikosti, na papíru téže barvy a jakosti a týchž rozměrů. Hlasovací lístky jsou opatřeny otiskem razítka okresního úřadu v sídle kraje.

(4) Hlasovací lístky zašle okresní úřad v sídle kraje prostřednictvím okresních úřadů starostům, kteří zajistí, aby hlasovací lístky byly dodány všem voličům nejpozději 3 dny přede dnem voleb do zastupitelstva kraje a v den voleb do zastupitelstva kraje všem okrskovým volebním komisím. V obcích, kde není starosta, zajistí dodání hlasovacích lístků voličům ve stanovené lhůtě přednosta okresního úřadu, ve městech Brno, Ostrava a Plzeň primátoři těchto měst (dále jen „přednosta okresního úřadu“).

(5) V případě zřejmých tiskových chyb na hlasovacích lístcích předaných voličům se hlasovací lístky nepřetiskují; okresní úřad v sídle kraje zabezpečí vyvěšení informace o těchto chybách ve všech volebních místnostech na území kraje s uvedením správného údaje.

HLAVA IV

HLASOVÁNÍ

§ 25

Volební okrsky

Hlasování do zastupitelstev krajů probíhá ve stá-

¹⁶⁾ § 200v odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 130/2000 Sb.

lých volebních okrscích, vytvořených podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾

§ 26

Seznamy voličů

Voliči jsou zapsáni ve stálých seznamech voličů (dále jen „stálý seznam“), vedených podle zvláštního právního předpisu.¹⁸⁾

§ 27

Informování voličů

(1) Starosta zveřejní způsobem v místě obvyklým, nejpozději do 15 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva kraje, oznámení o době a místě konání voleb do zastupitelstva kraje v obci. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, uvede, které části obce náležejí do jednotlivých volebních okrsků, a oznámení zveřejní na území každého z nich. Zároveň starosta v oznámení uvede adresy volebních místností.

(2) Starosta v oznámení upozorní voliče na povinnost prokázat při hlasování totožnost a státní občanství České republiky a uvede další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb do zastupitelstva kraje.

§ 28

V době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící dnem voleb do zastupitelstva kraje nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních průzkumů.

§ 29

Volební místnost

(1) Volební místnost musí být pro každý volební okrsek vybavena volební schránkou, přenosnou volební schránkou, dostatečným množstvím hlasovacích lístků, dostatečným množstvím prázdných obálek opatřených úředním razítkem (dále jen „úřední obálka“), psacími potřebami, výpisem ze stálého seznamu a tímto zákonem, který musí být voličům na jejich žádost zapůjčen k nahlédnutí.

(2) Úřední obálky musí být neprůhledné, stejné velikosti, papíru stejné jakosti a barvy. Konají-li se volby do zastupitelstev krajů společně s jinými volbami, musí být úřední obálky pro volby do zastupitelstev krajů odlišeny barevně od obálek pro jiné volby.

(3) Ve volební místnosti jsou pro každý volební okrsek určeny pro úpravu hlasovacích lístků zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování.

Počet těchto prostorů určí starosta s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku.

(4) Ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšeny hlasovací lístky označené nápisem „vzor“ a prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidátů, pokud byla doručena alespoň 48 hodin před zahájením voleb.

(5) Na objektu, ve kterém se nachází volební místnost, se vyvěsí státní vlajka a ve volební místnosti se na důstojném místě umístí velký státní znak.¹⁹⁾

§ 30

Zahájení hlasování

(1) Před zahájením hlasování předseda okrskové volební komise zkontroluje, zda je volební místnost vybavena podle § 29 a zda jsou volební schránka a přenosná volební schránka prázdné; poté před ostatními členy okrskové volební komise tyto volební schránky zapečetí.

(2) Po provedení kontroly podle odstavce 1 prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za zahájené.

§ 31

Zásady hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Voliči předstupují před okrskovou volební komisí a hlasují v pořadí, v jakém se dostavili do volební místnosti.

(3) Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky.²⁰⁾ Po učinění záznamu do výpisu ze stálého seznamu obdrží volič od okrskové volební komise úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise vydá za chybějící nebo jinak označené hlasovací lístky nové.

(4) Voliče, který není zapsán ve výpisu ze stálého seznamu a který prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku, okrsková volební komise dopíše do výpisu ze stálého seznamu dodatečně a umožní mu hlasování.

(5) Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky,²⁰⁾ nebude mu hlasování umožněno.

(6) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem,

¹⁷⁾ § 8 zákona č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

¹⁸⁾ § 10 a 11 zákona č. 152/1994 Sb.

¹⁹⁾ Zákon č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky, ve znění zákona č. 154/1998 Sb.

²⁰⁾ § 20 zákona č. 40/1993 Sb.

Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech).

Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.

a to ani člen okrskové volební komise. S voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky.

(7) Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a v den voleb do zastupitelstva kraje okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči 2 své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

§ 32

Způsob hlasování

(1) Po obdržení úřední obálky, popřípadě hlasovacích lístků vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků (§ 29 odst. 3). V tomto prostoru vloží do úřední obálky 1 hlasovací lístek. Na hlasovacím lístku, který vkládá do úřední obálky, může zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u 4 kandidátů uvedených na témže hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost. Jiné písemné úpravy hlasovacího lístku nemají na posuzování hlasovacího lístku vliv.

(2) Volič hlasuje tak, že po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisí do volební schránky. Za voliče, který není schopen vložit úřední obálku s hlasovacím lístkem do volební schránky, může tak učinit jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise.

(3) Voliči, který se neodebral do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, okrsková volební komise hlasování neumožní.

§ 33

Pořádek ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí

Za pořádek ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku a důstojného průběhu hlasování jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 34

Členové okrskových volebních komisí nemohou poskytovat informace o průběhu voleb, a to až do podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování; zákaz se nevztahuje na informace o počtu voličů, kteří již hlasovali.

§ 35

Přerušeni hlasování

Nastanou-li okolnosti, které znemožňují zahájit

hlasování, pokračovat v něm nebo je ukončit, může okrsková volební komise odročit zahájení hlasování na pozdější hodinu nebo je přerušit nebo prodloužit dobu hlasování, nejdéle však o 1 hodinu; okrsková volební komise o takovém opatření vyrozumí voliče způsobem v místě obvyklým a okresní úřad v sídle kraje. V případě, že hlasování je přerušeno, uschová okrsková volební komise volební dokumentaci, zapečetí volební schránku, popřípadě přenosnou volební schránku tak, aby do nich nebylo možno vkládat úřední obálky nebo je z nich vybírat. Při opětovném zahájení hlasování předseda okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise ověří neporušenost pečeti a sejme je. Skutečnosti týkající se odročení, přerušeni nebo prodloužení doby hlasování poznamená okrsková volební komise v zápise o průběhu a výsledku hlasování.

§ 36

(1) Při hlasování a při sčítání hlasů ve volební místnosti členy okrskové volební komise může okresní úřad provést kontrolu na místě. Z provedené kontroly vyhotoví záznam, který je součástí volební dokumentace.

(2) Pokyny okresního úřadu jsou, s výjimkou pokynů směřujících ke zjišťování výsledků hlasování, pro okrskovou volební komisi závazné. V případě zjištění závažných nedostatků dává okresní úřad pokyn k jejich odstranění okrskové volební komisi, která postupuje podle § 35.

§ 37

Ukončení hlasování

Jakmile uplyne doba stanovená pro ukončení hlasování, uzavře se volební místnost, avšak předtím se umožní odvolit všem, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené.

HLAVA V

ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VOLEB DO ZASTUPITELSTEV KRAJŮ

§ 38

Sčítání hlasů okrskovou volební komisí

(1) V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni zaměstnanci Českého statistického úřadu, kteří mají pověření podle § 10 odst. 2 písm. e), zaměstnanci okresního úřadu, kteří mají osvědčení podle § 9 odst. 2 písm. b), členové Státní volební komise a jejího sekretariátu, jakož i osoby, kterým k tomu dala povolení Státní volební komise.

(2) Po ukončení hlasování dá předseda okrskové volební komise zapečetit zbylé nepoužité hlasovací lístky, s výjimkou nepoužitých hlasovacích lístků určených ke sčítání přednostních hlasů (§ 40 odst. 3), a úřední obálky, a poté dá otevřít volební schránku.

(3) Okrsková volební komise vyjme obálky s hlas-

sovacími lístky z volební schránky. V případě, že bylo okrskovou volební komisí na výslovnou žádost jednotlivých voličů použito i přenosné volební schránky, okrsková volební komise obsah schránek po jejich otevření smísí. Jiné než úřední obálky komise vyloučí. Vyloučí i hlasovací lístky, které byly nalezeny ve volební schránce, popřípadě přenosné volební schránce bez úřední obálky. Okrsková volební komise spočítá úřední obálky a porovná jejich počet se záznamy ve výpisech ze stálého seznamu.

(4) Po vynětí hlasovacích lístků z úředních obálek okrsková volební komise rozdělí a sečte hlasovací lístky, které byly odevzdány pro jednotlivé politické strany, politická hnutí a koalice, přičemž vyloučí neplatné hlasovací lístky. Dále sečte přednostní hlasy, které byly odevzdány jednotlivým kandidátům.

(5) Každý člen okrskové volební komise může nahlížet do hlasovacích lístků. Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 39

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice se počítají i takové hlasovací lístky, na nichž jsou jména kandidátů škrtnuta, změněna nebo dopsána. K takovým úpravám se nepřihlíží. Pokud volič dal na hlasovacím lístku přednostní hlas více než 4 kandidátům, počítá se takový hlasovací lístek ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice; k přednostním hlasům se však nepřihlíží.

(2) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopise, hlasovací lístky, které jsou přetrženy, a hlasovací lístky, které nejsou vloženy do úřední obálky. Poškození nebo přeložení hlasovacího lístku nemá vliv na jeho platnost, pokud jsou z něho patrné potřebné údaje. Hlas voliče je neplatný, je-li v úřední obálce vloženo několik hlasovacích lístků.

(3) Platnost hlasovacího lístku potvrdí s konečnou platností okrsková volební komise.

§ 40

Zápis o průběhu a výsledku hlasování

(1) Okrsková volební komise vyhotoví ve dvojnásobném zápisu o průběhu a výsledku hlasování, který podepíše členové okrskové volební komise; jestliže některý z členů této komise podpis odepře, uvedou se důvody v samostatné příloze k zápisu.

(2) V zápise okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování se uvede

- a) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho odročení, přerušení nebo prodloužení,
- b) celkový počet osob ve volebním okrsku zapsaných do výpisu ze stálého seznamu,
- c) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet odevzdaných úředních obálek,
- e) počet platných hlasů odevzdaných pro každou politickou stranu, politické hnutí nebo koalici a počet platných hlasů celkem,

f) počet platných přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty politických stran, politických hnutí a koalic.

(3) K uvedení údajů podle odstavce 2 písm. f) okrsková volební komise využije potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků, které po ukončení hlasování pro tento účel výslovně jako pomocné hlasovací lístky pro sčítání přednostních hlasů označil předseda okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise.

(4) Využije-li okrsková volební komise pro vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i pro vyhotovení údajů na technickém nosiči počítač, využije programové vybavení dodané Českým statistickým úřadem.

§ 41

Předání výsledku hlasování Českému statistickému úřadu

(1) Po podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování předseda okrskové volební komise nebo jím pověřený člen okrskové volební komise předá 1 stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i výsledek hlasování na technickém nosiči neprodleně Českému statistickému úřadu na pracovišti v sídle pověřeného obecního úřadu.

(2) Jestliže se v předávaném zápisu o průběhu a výsledku hlasování vyskytnou chyby, budou ve spolupráci s předsedou okrskové volební komise nebo jím pověřeným členem okrskové volební komise na místě odstraněny; pokud však není předseda nebo pověřený člen okrskové volební komise k opravě těchto chyb v zápise o průběhu a výsledku hlasování zmocněn nebo jde o chyby, jejichž oprava je možná pouze s využitím materiálů uložených ve volební místnosti, bude zápis o průběhu a výsledku hlasování odmítnut a stanovena lhůta k odstranění chyb a předání nového zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

(3) Po převzetí zápisu o průběhu a výsledku hlasování do dalšího zpracování obdrží předseda okrskové volební komise nebo jím pověřený člen okrskové volební komise písemný doklad ve formě počítačové sestavy osvědčující, že výsledek hlasování ve volebním okrsku byl do dalšího zpracování převzat bezchybně. Český statistický úřad zároveň vydá pokyn, že okrsková volební komise může své zasedání v den voleb ukončit. Tím není dotčen § 45.

(4) Předseda okrskové volební komise nebo jím pověřený člen okrskové volební komise předá výsledek hlasování za volební okrsek členům okrskové volební komise. Politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována a které nemají v okrskové volební komisi zastoupení, zašle předseda okrskové volební komise neprodleně písemně výsledek hlasování za volební okrsek na adresu zmocněnce.

(5) Nesplní-li okrsková volební komise na výzvu Českého statistického úřadu povinnosti podle odstavce 1 do 24 hodin po ukončení hlasování (§ 37), popřípadě ve lhůtě stanovené podle odstavce 2, může

být celkový výsledek voleb za kraj zpracován bez tohoto volebního okrsku. Po uplynutí této lhůty se již k výsledku z tohoto volebního okrsku nepřihlíží.

(6) Okrsková volební komise zapečetí druhý stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, odevzdané hlasovací lístky a úřední obálky, výpis ze stálých seznamů, doklad o převzetí výsledku hlasování do dalšího zpracování a případný zápis o kontrole provedené okresním úřadem a předá je spolu s ostatní volební dokumentací do úschovy obecnímu úřadu.

§ 42

Zjišťování výsledku voleb v kraji

(1) Každá politická strana, politické hnutí a koalice, jejíž kandidátní listina byla v kraji zaregistrována, sdělí nejpozději 15 dnů předě dnem voleb do zastupitelstva kraje kontaktní adresu okresnímu úřadu v sídle kraje. Český statistický úřad sdělí neprodleně těmto politickým stranám, politickým hnutím a koalicím parametry pro technické připojení k pracovišti na okresním úřadě v sídle kraje za účelem předávání informací o výsledcích voleb na úrovni kraje v elektronické formě; připojení si zabezpečují politické strany, politická hnutí a koalice na vlastní náklady.

(2) Český statistický úřad na pracovišti u okresního úřadu v sídle kraje zajistí převzetí výsledků hlasování za všechny územně příslušné volební okrsky, ze kterých byly ve stanovené lhůtě odevzdaný výsledky hlasování u pověřeného obecního úřadu (§ 41), a zpracování celkového výsledku voleb v kraji (§ 43).

(3) Český statistický úřad vyhotoví ve dvojím stejnopise zápis o výsledku voleb do zastupitelstva kraje a předá ho okresnímu úřadu v sídle kraje. Dále v takovém počtu stejnopisů, aby je obdržela každá politická strana, politické hnutí a koalice v kraji.

(4) V zápisě o výsledku voleb do zastupitelstva kraje se uvede

- a) počet volebních okrsků v kraji a počet okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování,
- b) celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze stálých seznamů v kraji,
- c) celkový počet voličů v kraji, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet odevzdaných úředních obálek za kraj celkem,
- e) celkový počet platných hlasů odevzdaných v kraji pro jednotlivé politické strany, politická hnutí nebo koalice a celkový počet platných hlasů v kraji,
- f) počet přednostních hlasů pro jednotlivé kandidáty,
- g) jména a příjmení kandidátů, kteří byli zvoleni do zastupitelstva kraje, a kandidátů, kteří se stali jejich náhradníky, a to v členění podle politických stran, politických hnutí a koalic.

(5) Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva kraje podepíše

- a) přednosta okresního úřadu v sídle kraje,
- b) pověřený zaměstnanec okresního úřadu v sídle kraje,
- c) pověřený zaměstnanec Českého statistického úřadu.

(6) Okresní úřad v sídle kraje předá jeden stejnopis zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva kraje Státní volební komisi. Druhý stejnopis zápisu a ostatní volební dokumentaci uschová.

(7) Český statistický úřad zašle neprodleně zápis o výsledku voleb na úrovni kraje v písemné formě na adresu zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic, jejichž kandidátní listina byla v kraji zaregistrována, popřípadě jim předá informace v elektronické formě. Souhrnné informace musí zahrnovat i výsledky z jednotlivých okrskových volebních komisí.

§ 43

(1) Stanovený počet mandátů v zastupitelstvu kraje se rozdělí politickým stranám, politickým hnutím a koalicím jen v 1 skrutiniu způsobem uvedeným v odstavcích 2 až 9. Do skrutinia postupují pouze politické strany, politická hnutí a koalice, které v rámci kraje získaly alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji.

(2) K politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, které podmínku podle odstavce 1 nesplnily, a k hlasům pro ně odevzdaným se nadále nepřihlíží.

(3) Počet platných hlasů pro každou z politických stran, politických hnutí a koalic, které splnily podmínku podle odstavce 1, se postupně dělí číslem 1,42 a dále celými čísly počínaje číslem 2. Vypočte se tolik podílů, kolik kandidátů je uvedeno na hlasovacím lístku, nezapočítávají se však kandidáti, kteří se kandidatury po zaregistrování kandidátní listiny vzdali nebo byli odvoláni (§ 23). Hodnoty podílů se vypočítávají a uvádějí se zaokrouhlením na 2 desetinná místa směrem nahoru.

(4) Všechny podíly vypočtené podle odstavce 3 se seřadí sestupně podle velikosti a uvede se seznam tolika podílů, kolik členů zastupitelstva kraje má být zvoleno. V případě rovnosti 2 a více podílů v této řadě je pro jeho pořadí rozhodující celkový počet hlasů pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalic, a je-li i tento shodný, rozhodne o pořadí podílu los. Zároveň s velikostí podílu se uvede i označení politické strany, politického hnutí nebo koalice, která tohoto podílu dosáhla.

(5) Za každý podíl obsažený v seznamu podle odstavce 4 připadne politické straně, politickému hnutí nebo koalici jeden mandát.

(6) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty kandidátům podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

(7) Jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 10 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalic

v rámci kraje, případně mandát přednostně tomuto kandidátu.

(8) V případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 7 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, případnou mandáty

- a) přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 7, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku,
- b) kandidátům, kteří nesplnili podmínku podle odstavce 7 v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

(9) Jestliže celkový počet kandidátů všech politických stran, politických hnutí a koalic, které postoupily do skrutinia, nedosahuje stanoveného počtu volených členů zastupitelstva, případně politickým stranám, politickým hnutím a koalicím tolik mandátů, kolik je kandidátů. Podmínkou je, aby počet takto získaných mandátů dosahoval alespoň poloviny stanoveného počtu členů zastupitelstva kraje, který má být zvolen.

(10) Nezvolení kandidáti politických stran, politických hnutí a koalic, které získaly alespoň 1 mandát, se stávají náhradníky. Pro stanovení pořadí náhradníků v rámci těchto politických stran, politických hnutí a koalic se postupuje obdobně podle odstavců 6, 7 a 8.

§ 44

Vyhlášení výsledků voleb

(1) Výsledek voleb do zastupitelstva kraje vyhláší a uveřejňuje okresní úřad v sídle kraje vyvěšením zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva kraje na úřední desce okresního úřadu v sídle kraje neprodleně po jeho podepsání.

(2) Státní volební komise vyhláší a uveřejňuje celkové výsledky voleb do zastupitelstev krajů.

§ 45

Ukončení činnosti okrskové volební komise

(1) Činnost okrskové volební komise při volbách do zastupitelstva kraje je ukončena pokynem okresního úřadu v sídle kraje.

(2) Pokyn okrskové volební komisi k ukončení činnosti vydá okresní úřad v sídle kraje dvacátý pátý den po vyhlášení výsledku voleb do zastupitelstva kraje okresním úřadem v sídle kraje. To neplatí, pokud jde o okrskovou volební komisi, jejíž působnost se vztahuje ke kraji, v němž nedošlo k řádnému provedení voleb podle tohoto zákona.

(3) Činnost okrskové volební komise, jejíž působnost se vztahuje ke kraji, v němž nedošlo k řádnému provedení voleb podle tohoto zákona, končí pokynem podle odstavce 1, a to

- a) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu v případě, že návrh podle § 53 byl soudem zamítnut,
- b) dvacátým pátým dnem po uveřejnění výsledků dodatečných voleb v případě, že návrh podle § 53 byl soudem shledán oprávněným a opakuje se v rámci volebního procesu pouze hlasování,
- c) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu v případě, že návrh podle § 53 byl soudem shledán oprávněným a opakuje se celý volební proces.

§ 46

Osvědčení o zvolení

Okresní úřad v sídle kraje vydá po uplynutí lhůty pro rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu²¹⁾ kandidátům zvoleným za člena zastupitelstva kraje osvědčení o zvolení.

§ 47

Dodatečné volby, dodatečné hlasování

(1) Ke zvolení zastupitelstva kraje nedojde, jestliže

- a) soud shledá oprávněným návrh podle § 53 na neplatnost hlasování nebo na neplatnost voleb,
- b) nedosahuje počet získaných mandátů alespoň poloviny počtu členů zastupitelstva kraje.¹⁵⁾

(2) Nedošlo-li ke zvolení zastupitelstva kraje podle odstavce 1 písm. a), vyhlásí dodatečné volby nebo dodatečné hlasování ministr vnitra do 30 dnů poté, kdy mu bylo oznámeno usnesení soudu.

(3) Nedošlo-li ke zvolení zastupitelstva kraje podle odstavce 1 písm. b), vyhlásí dodatečné volby ministr vnitra do 30 dnů po uveřejnění celkových výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí.

(4) Pro dodatečné volby a dodatečné hlasování se použijí ustanovení tohoto zákona obdobně, s výjimkami podle odstavců 2 a 3.

HLAVA VI

VZNIK A ZÁNİK MANDÁTU, NASTUPOVÁNÍ NÁHRADNÍKŮ, NOVÉ VOLBY

§ 48

Vznik a zánik mandátu

(1) Mandát člena zastupitelstva kraje vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Mandát člena zastupitelstva kraje zaniká

- a) ukončením hlasování ve dni voleb, popřípadě nových voleb do zastupitelstva kraje,
- b) odmítnutím složení slibu člena zastupitelstva kraje nebo složením slibu s výhradou,
- c) okamžikem, kdy hejtman kraje obdrží písemné

²¹⁾ § 200w zákona č. 99/1963 Sb., ve znění zákona č. 130/2000 Sb.

oznámení o odstoupení z funkce člena zastupitelstva kraje; oznámení o odstoupení nelze vzít zpět,

d) úmrtím člena zastupitelstva kraje.

(3) Kromě případů uvedených v odstavci 2 zaniká mandát člena zastupitelstva kraje okamžikem, kdy to vysloví příslušné zastupitelstvo kraje z důvodu

- a) neslučitelnosti funkce podle § 5 odst. 2,
- b) ztráty volitelnosti (§ 5 odst. 1),
- c) pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byl člen zastupitelstva odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

(4) Nevysloví-li zastupitelstvo kraje na nejbližším zasedání zánik mandátu podle odstavce 3, požádá ministr vnitra neprodleně o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva kraje, které se uskuteční nejpozději do 30 dnů od doručení jeho žádosti. Není-li zániku mandátu dosaženo na tomto mimořádném zasedání zastupitelstva kraje, zaniká mandát člena zastupitelstva kraje okamžikem, kdy to vysloví ministr vnitra.

(5) V případě neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2, která nastane okamžikem zvolení členem zastupitelstva kraje, nevysloví příslušné zastupitelstvo kraje zánik mandátu na ustavujícím zasedání, ale umožní takto zvolenému členu zastupitelstva kraje, aby do 3 dnů po ustavujícím zasedání učinil právní úkon směřující k odstoupení z funkce, která je důvodem neslučitelnosti, nebo ke skončení pracovního poměru, který je důvodem neslučitelnosti. Pokud člen zastupitelstva kraje nepředloží do 3 měsíců po ustavujícím zasedání příslušnému zastupitelstvu kraje doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul, postupuje zastupitelstvo kraje podle odstavce 3.

(6) Usnesení zastupitelstva kraje podle odstavce 3 a rozhodnutí ministra vnitra podle odstavce 4 se neprodleně zašle tomu, kdo je proti rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu (§ 52 odst. 2). Současně se toto usnesení nebo rozhodnutí vyvěsí na úřední desce okresního úřadu v sídle kraje; za doručení se usnesení nebo rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.

§ 49

Nastupování náhradníků

(1) Uprázdnil-li se mandát v zastupitelstvu kraje, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže politické strany, politického hnutí nebo koalice v pořadí podle § 43. Náhradník získává mandát člena zastupitelstva kraje dnem bezprostředně následujícím po dni, v němž zanikl mandát člena zastupitelstva kraje, za něhož náhradník nastupuje. Náhradník nastupuje i v případě, kdy soud shledá důvodným návrh na neplatnost volby kandidáta (§ 53).

(2) Členu zastupitelstva kraje, který nastoupil podle odstavce 1 věty první, předá hejtman kraje do 15 dnů po uprázdnění mandátu osvědčení o tom, že se stal členem zastupitelstva kraje a kterým dnem se jím stal.

(3) Není-li náhradník, zůstane mandát uprázdněn do konce funkčního období zastupitelstva kraje.

(4) Byla-li politická strana nebo politické hnutí zrušeno, náhradník nenastupuje a mandát zůstává uprázdněn do konce funkčního období. Jde-li však o koalici, nenastupuje ten náhradník, který byl navržen politickou stranou nebo politickým hnutím, které bylo zrušeno, a mandát získává další náhradník v pořadí podle § 43.

(5) Byla-li činnost politické strany, politického hnutí nebo některé politické strany, politického hnutí tvořícího koalici pozastavena, po dobu pozastavení činnosti náhradník nenastupuje.

§ 50

Postavení náhradníka zaniká

- a) dnem voleb, popřípadě nových voleb do zastupitelstva kraje,
- b) okamžikem, kdy hejtman kraje obdrží písemné oznámení o odstoupení z postavení náhradníka; oznámení o odstoupení nelze vzít zpět,
- c) ztrátou volitelnosti,
- d) úmrtím náhradníka.

§ 51

Nové volby

(1) Nové volby do zastupitelstva kraje se podle tohoto zákona konají, jestliže se počet členů zastupitelstva kraje v témže volebním období sníží o více než polovinu oproti počtu stanovenému zákonem¹⁵⁾ a nejsou-li náhradníci podle § 49.

(2) Nastanou-li důvody pro konání nových voleb do zastupitelstva kraje podle odstavce 1, zašle přednosta okresního úřadu v sídle kraje návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva kraje Ministerstvu vnitra, a to do 30 dnů ode dne vzniku důvodu pro jejich vyhlášení.

(3) Nové volby do zastupitelstva kraje vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po zaslání návrhu podle odstavce 2. V posledních 6 měsících funkčního období zastupitelstev krajů se nové volby nekonají.

(4) Pro nové volby platí ustanovení tohoto zákona.

HLAVA VII

SODNÍ PŘEZKUM

§ 52

(1) Proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a proti rozhodnutí o provedení registrace pro volby do zastupitelstva kraje se může politická strana, politické hnutí a koalice, která podala kandidátní listinu v kraji, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát, do 2 dnů

od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.²²⁾

(2) Proti usnesení, kterým zastupitelstvo kraje vyslovilo, že mandát člena zastupitelstva kraje zaniká, nebo proti obdobnému rozhodnutí ministra vnitra se může člen zastupitelstva kraje, jemuž takto zanikl mandát, nebo politická strana, politické hnutí a koalice, která podala kandidátní listinu v kraji, do 2 dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.²³⁾

§ 53

(1) Podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany soudu každý občan zapsaný do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva kraje volen, jakož i každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí.

(2) Návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování.

(3) Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

(4) Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta.

§ 54

K řízení podle § 52 a 53 je příslušný krajský soud.

HLAVA VIII

NÁROKY ČLENŮ OKRSKOVÝCH VOLEBNÍCH KOMISÍ A NÁROKY KANDIDÁTŮ

§ 55

Nároky členů okrskových volebních komisí

Člen okrskové volební komise má nárok na zvláštní odměnu za výkon funkce. Nároky člena okrskové volební komise na pracovní volno s náhradou

mzdy od zaměstnavatele spojenou s výkonem funkce upravují zvláštní právní předpisy.²⁴⁾

§ 56

Nároky kandidátů

Kandidát má právo, aby ode dne následujícího po registraci kandidátní listiny okresním úřadem v sídle kraje do dne předcházejícího volbám do zastupitelstva kraje mu ten, k němuž je v pracovním nebo obdobném poměru, poskytl pracovní volno bez náhrady mzdy. Činnost kandidáta v tomto období je jiným úkonem v obecném zájmu.²⁴⁾

HLAVA IX

PŘESTUPKY A JINÉ SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 57

(1) Přestupku se dopustí fyzická osoba, která od 3 dnů před zahájením voleb do zastupitelstva kraje a v den voleb do zastupitelstva kraje publikuje předvolební průzkumy.

(2) K projednání přestupku je příslušný okresní úřad, v hlavním městě Praze Magistrát hlavního města Prahy, podle místa bydliště fyzické osoby, která předvolební průzkumy publikovala.

(3) Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 30 000 Kč.

(4) Na řízení při ukládání pokut podle odstavce 1 se vztahuje zvláštní právní předpis.²⁵⁾

§ 58

(1) Jiného správního deliktu se dopustí právnická osoba, která při provozování rozhlasového nebo televizního vysílání nebo při vydávání tisku od 3 dnů před zahájením voleb do zastupitelstva kraje a v den voleb do zastupitelstva kraje publikuje předvolební průzkumy.

(2) Za tento správní delikt lze uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Pokutu uloží okresní úřad, v hlavním městě Praze Magistrát hlavního města Prahy, místně příslušný podle sídla právnické osoby. Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 3 měsíců ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Při stanovení výše pokuty se přihlédne k závažnosti a způsobu protiprávního jednání. Uložení pokuty nejsou dotčena ustanovení zvláštního právního předpisu.²⁶⁾ Pokuta je

²²⁾ § 200v zákona č. 99/1963 Sb., ve znění zákona č. 130/2000 Sb.

²³⁾ § 200w zákona č. 99/1963 Sb., ve znění zákona č. 130/2000 Sb.

²⁴⁾ Vyhláška č. 18/1991 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu.

§ 17 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

²⁵⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁶⁾ § 15 odst. 2 písm. a) zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění zákona č. 301/1995 Sb.

splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena. Pokuta je příjmem okresního úřadu, který ji uložil; to platí obdobně i pro hlavní město Prahu.

HLAVA X

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 59

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo vnitra stanoví vyhláškou

- a) jednací řád Státní volební komise,
- b) způsob a postup ověřování způsobilosti pro výkon funkce zaměstnance okresního úřadu v sídle kraje, okresního úřadu a pověřeného obecního úřadu, pověřeného činností na úseku voleb,
- c) v dohodě s Českým statistickým úřadem
 1. postup obecních úřadů a okresních úřadů v sídle kraje při úschově a archivaci hlasovacích lístků a ostatní volební dokumentace,
 2. vzor kandidátní listiny, vzor hlasovacího lístku, osvědčení o zvolení, vzory tiskopisů pro zjišťování a zpracování výsledků hlasování ve volbách do zastupitelstva kraje, vzory dalších dokumentů a způsob zajištění tisku hlasovacích lístků,
 3. formu spolupráce orgánů státní správy při kontrole správnosti údajů uváděných politickými stranami, politickými hnutími a koalicemi při podávání kandidátních listin a při předávání podkladů z kandidátních listin pro vytvoření registrů a číselníků kandidátů a kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic Českým statistickým úřadem a losování Státní volební komise,
- d) v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí a s Ministerstvem financí vyšší zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise, způsob její úhrady a výplaty.

§ 60

Při nových volbách (§ 51) a dodatečných volbách (§ 47) se volí členové zastupitelstva kraje pouze na zbývající část funkčního období.

§ 61

Lhůty

(1) Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.

(2) Lhůty určené podle hodin končí uplynutím

hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.

(3) Lhůta určená podle dnů je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin.

(4) Lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.

§ 62

(1) Úkoly přednosta okresního úřadu stanovené tímto zákonem plní v době nepřítomnosti přednosta okresního úřadu jeho zástupce.

(2) Neplní-li starosta nebo jeho zástupce úkoly stanovené tímto zákonem nebo není-li starosta a jeho zástupce zvolen, plní v obci úkoly stanovené tímto zákonem, a to i po stanovené lhůtě, přednosta okresního úřadu. Při plnění těchto úkolů má přednosta okresního úřadu postavení volebního orgánu.

§ 63

Vydaje orgánů státní správy, obcí, měst, městských obvodů a městských částí a okrskových volebních komisí spojené s volbami do zastupitelstev krajů se hradí ze státního rozpočtu.

§ 64

(1) Konají-li se volby do zastupitelstev krajů společně v týž den s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu Parlamentu České republiky anebo s volbami do zastupitelstev v obcích, plní okrskové volební komise zřízené podle tohoto zákona i úkoly okrskových volebních komisí pro tyto další volby. V hlavním městě Praze se okrskové volební komise zřizují podle zvláštních zákonů.²⁷⁾

(2) Činnost okrskových volebních komisí při konání voleb podle odstavce 1 je ukončena až po vydání pokynů k ukončení nadřízenými volebními orgány ustavenými pro tyto druhy voleb.

§ 65

Na postup podle tohoto zákona se správní řád, s výjimkou postupu podle § 57 a 58, nevztahuje.

§ 66

Dojde-li ke změně území kraje v době po vyhlášení voleb do zastupitelstva kraje, probíhají volby do zastupitelstva kraje na území kraje v den vyhlášení voleb.

§ 67

Na opatření učiněná příslušnými volebními orgány k přípravě provedení tohoto zákona již před počátkem jeho účinnosti se hledí tak, jako by byla

²⁷⁾ Zákon č. 152/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

učiněna za jeho účinnosti, pokud jsou s tímto zákonem v souladu.

§ 68

Konají-li se první volby do zastupitelstev krajů ve lhůtě kratší než 4 měsíce po nabytí účinnosti tohoto zákona,

- a) prokazují potřebné znalosti zkouškou na úseku voleb pouze zaměstnanci okresního úřadu v sídle kraje,
- b) kontrolu hlasování a sčítání hlasů okrskovou volební komisí podle § 36 mohou provádět zaměstnanci okresního úřadu pověřeni činnostmi na úseku voleb.

§ 69

(1) Pro první volby do zastupitelstev krajů se stanovuje počet členů zastupitelstva kraje takto:

a) v kraji do 600 000 obyvatel	45 členů,
b) v kraji nad 600 000 obyvatel
do 900 000 obyvatel	55 členů,
c) v kraji nad 900 000 obyvatel	65 členů.

(2) Pro stanovení počtu členů zastupitelstva kraje je rozhodující počet obyvatel kraje k 1. lednu roku, v němž se první volby do zastupitelstva kraje konají.

(3) Počet členů zastupitelstva kraje, který má být zvolen, se zveřejní do 5 dnů po nabytí účinnosti tohoto zákona na úředních deskách obecních úřadů v příslušném územním obvodu kraje. Rovněž se zveřejní způsobem v místě obvyklým.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

§ 70

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb. a zákona č. 105/2000 Sb., se mění takto:

Za § 200u se vkládají nové § 200v a 200w, které včetně poznámky pod čarou č. 34f) znějí:

„§ 200v

(1) Jestliže okresní úřad v sídle kraje, stanovený zvláštním právním předpisem,^{34f)} rozhodl o

- a) odmítnutí kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva kraje, může se politická strana, politické hnutí nebo koalice, která kandidátní listinu podala, obrátit na soud s návrhem na vydání rozhodnutí o zaregistrování této kandidátní listiny,
- b) škrtnutí kandidáta na kandidátní listině pro volby do zastupitelstva kraje, může se politická strana, politické hnutí nebo koalice, která kandidátní listinu podala, i tento kandidát obrátit na soud s návrhem na vydání rozhodnutí o ponechání kandidáta na kandidátní listině,
- c) provedení registrace kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva kraje, mohou se ostatní politické strany, politické hnutí nebo koalice, které kandidátní listinu podaly, obrátit na soud s návrhem na vydání rozhodnutí o zrušení registrace.

(2) Účastníkem řízení podle odstavce 1 je navrhovatel a příslušný okresní úřad v sídle kraje, v případě odstavce 1 písm. c) i politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž registrace je napadena.

(3) Soud rozhodne bez jednání usnesením, a to do 15 dnů.

(4) Proti rozhodnutí soudu nejsou přípustné opravné prostředky.

§ 200w

(1) Každý občan zapsaný do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva kraje volen, jakož i každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, se může obrátit na soud s návrhem na

- a) vydání rozhodnutí o neplatnosti hlasování,
- b) vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb,
- c) vydání rozhodnutí o neplatnosti volby kandidáta.

(2) Účastníkem řízení podle odstavce 1 písm. a) a b) je navrhovatel a okresní úřad v sídle kraje. Účastníkem řízení podle odstavce 1 písm. c) je navrhovatel, příslušný okresní úřad v sídle kraje a ten, jehož volba členem zastupitelstva kraje byla napadena.

(3) Jestliže zastupitelstvo kraje nebo ministr vnitra vyslovili zánik mandátu člena zastupitelstva kraje, může se člen zastupitelstva kraje, jemuž takto mandát zanikl, nebo politická strana, politické hnutí a koalice, které podaly kandidátní listinu v kraji, obrátit na soud s návrhem na zrušení usnesení zastupitelstva kraje nebo rozhodnutí ministra vnitra, kterým byl zánik mandátu vysloven.

(4) Účastníkem řízení podle odstavce 3 je navrhovatel a příslušný kraj, jehož zastupitelstvo zánik mandátu vyslovilo, nebo Ministerstvo vnitra, vyslovil-li zánik mandátu ministr vnitra.

(5) Soud o návrhu rozhodne bez jednání usnesením, a to do 20 dnů.

(6) Usnesení o neplatnosti hlasování a usnesení o neplatnosti voleb podle odstavce 1 se doručuje účastníkům řízení a ministru vnitra. Usnesení podle od-

stavce 3 o zrušení usnesení zastupitelstva kraje nebo rozhodnutí ministra vnitra, kterým byl vysloven zánik mandátu, se doručuje účastníkům řízení, a není-li účastníkem příslušný kraj nebo Ministerstvo vnitra, doručuje se usnesení soudu i tomuto subjektu.

(7) Proti rozhodnutí soudu nejsou přípustné opravné prostředky.

^{34f)} Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

§ 71

V § 12 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení mi-

nisterstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 21/1993 Sb. a zákona č. 148/1998 Sb., se na konci písmene k) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:

„l) volby do Parlamentu České republiky a do zastupitelstev územní samosprávy.“.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 72

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem prvního kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2000 činí 2000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej** – **Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbicková, J. Švermy 14; **Kladno:** eLVAŇ, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kučeřík, Svatoplukova 1282; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, PROSPEKTRUM, nám. Republiky 1400 (objekt GRAND); **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hyberská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG – sdružení, Ing. Jiří Vitek, nám. Míru 9, Národní dům; NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhřetěves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.